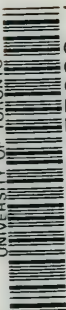

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 0047822 1

Eólas

eólas ar áiream

(ARITHMETICAL TABLES IN IRISH)

an t-~~ar~~ peardar na laogaire
canónac, s.p.

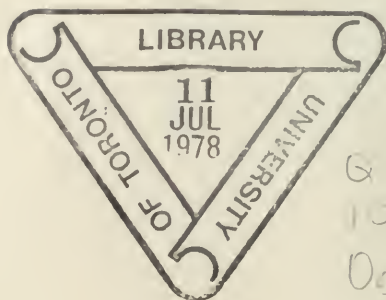
oo ríob

brún agus ó nóláin, teor.

1 mbáile áta cliaat :: 1 mbéal feirste

1 scorcais :: 1 bportláirge

բնօրինակը հաճախեալ էր օգտագործուի

QA
106
D53
1900Z

eÓLAS AR ÁIREAMH.

ARITHMETICAL TABLES.

na figiúirí. The Figures.	ainmneacha na n-uimhir. The Names of the Numbers.	na h-uimheacha Rómánaí. The Roman Numerals.
0	neamhníó	...
1	áon	I
2	dó	II
3	trí	III
4	ceathair	IV
5	cúig	V
6	sé	VI
7	seacht	VII
8	ocht	VIII
9	naoi	IX
10	deic	X
11	áonóeug	XI
12	dóóeug	XII
13	tríóeug	XIII
14	ceathairóeug	XIV
15	cúigóeug	XV
16	séóeug	XVI
17	seachtóeug	XVII
18	ochtóeug	XVIII
19	naoioeug	XIX
20	ficé	XX
21	áon a' r ficé	XXI
22	dó a' r ficé	XXII
23	trí a' r ficé	XXIII
24	ceathair a' r ficé	XXIV
25	cúig a' r ficé	XXV
26	sé a' r ficé	XXVI

27	Σεαῶτ α'ρ ρίε	XXVII
28	Οῶτ α'ρ ρίε	XXVIII
29	Ἡαοι α'ρ ρίε	XXIX
30	{Θειῶ α'ρ ρίε } { Τρίοῶτ }	XXX
31	Δον α'ρ τρίοῶτ	XXXI
32	Ῥό α'ρ τρίοῶτ	XXXII
33	Τρί α'ρ τρίοῶτ	XXXIII
etc.	γml.	etc.
40	Ῥαῶτ (ἠό, Ῥά ρίετ)	XL
41	Δον α'ρ Ῥαῶτ	XLI
42	Ῥό α'ρ Ῥαῶτ	XLII
43	Τρί α'ρ Ῥαῶτ	XLIII
etc.	γml.	etc.
50	{Θειῶ α'ρ Ῥαῶτ } { Ῥαοῶτ }	L
51	Δον α'ρ Ῥαοῶτ	LI
52	Ῥό α'ρ Ῥαοῶτ	LII
53	Τρί α'ρ Ῥαοῶτ	LIII
etc.	γml.	etc.
60	Τρί ρίετ	LX
61	Δον α'ρ τρί ρίετ	LXI
62	Ῥό α'ρ τρί ρίετ	LXII
63	Τρί α'ρ τρί ρίετ	LXIII
etc.	γml.	etc.
70	Θειῶ α'ρ τρί ρίετ	LXX
71	Δονθευς α'ρ τρί ρίετ	LXXI
72	Ῥόθευς α'ρ τρί ρίετ	LXXII
73	Τρίθευς α'ρ τρί ρίετ	LXXIII
etc.	γml.	etc.
80	Ceitne ρίετ	LXXX
81	Δον α'ρ ceitne ρίετ	LXXXI
82	Ῥό α'ρ ceitne ρίετ	LXXXII
83	Τρί α'ρ ceitne ρίετ	LXXXIII
etc.	γml.	etc.
90	Θειῶ α'ρ ceitne ρίετ	XC
91	Δονθευς α'ρ ceitne ρίετ	XCI
92	Ῥόθευς α'ρ ceitne ρίετ	XCII

93	Tríoeuḡ a' r ceitpe rícto	XCIII
etc.	ḡml.	etc.
100	Ceuṯ	C
101	Don a' r ceuṯ	CI
120	ríce a' r ceuṯ	CXX
125	Cúis a' r ríce a' r ceuṯ	CXXV
200	Óá ceuṯ	CC
500	Cúis ceuṯ	D
600	Sé ceuṯ	DC
1000	míle	M
2000	Óá míle	MM
1902	{ míle, naoi ḡceuṯ, a óó. } { naoi ḡceuṯ oeus, a óó. }	MCMII

NOTE.—In Irish, when the numbers are used in the *abstract*, as in counting and calculating, “a” is said before each number: a h-don=one; a óóoeuḡ=twelve; a trí a' r ríce=twenty-three, &c. This “a” may be left out before ríce, tríóádo, óáádo, caoḡádo, and ceuṯ; and it is *never* used before míle. When the “a” is dropped, the number becomes a substantive: ríce=a score; tríóádo=a thirty, &c.

“Oeuḡ,” “teen,” is separated from its co-numeral when an object is mentioned, and the name of the object is placed between the two parts of the number: ré ríada oeus=sixteen yards; don rúnt oeus=eleven pounds.

Daoine óá ḡcómhraim.

PERSONS BEING COUNTED

Óuine	A person.
Beipt	2 persons.
Tríúir	3 „
Ceaḡrair	4 „
Cúisḡear	5 „
Seiptear	6 „
Móirḡeiptear	7 „
Oḡtar	8 „
Naoiúir	9 „
Deicniúḡar	10 persons.
Daoine óéas	11 „
Óáreus	12 „
Trí óuine oeus	13 „
ḡml.	etc.

THE ORDINAL NUMBERS.

NOTE.—In Irish the ordinal numbers are never used except to define some object, and therefore can never stand without a substantive. The phrase, "I have the first book and you have *the second*," would not make sense in Irish without the repetition of the word "book," or some equivalent for it: "Tá an céú leabhar aghampá 7 tá an dara leabhar (nó, an dara ceann) aghatpa."

In some cases the order of things may be defined in Irish, as in English, by the cardinal numbers instead of the ordinal numbers. an céú cúro=the first part; or, cúro a h-aon=part one.

An uimhir ag léiríú.	THE ORDINAL NUMBERS. (The number defining things.)	
An t-aonmáth lá	}	The 1st day
An céú lá		
An dóimáth lá	}	" 2nd "
An dara (nó, darua) lá		
An tríimáth lá	}	" 3rd "
An tsear lá		
An ceathramáth lá	"	4th "
An cúigeath lá	"	5th "
An péimáth lá	"	6th "
An seachtimáth lá	"	7th "
An t-octimáth lá	"	8th "
An naoimáth lá	"	9th "
An deicimáth lá	"	10th "
An t-aonmáth lá deug	"	11th "
An dara lá deug	"	12th "
An tríimáth lá deug	"	13th "
7ml.		etc.
An píemáth lá	"	20th "
An t-aonmáth lá píciro	"	21st "
An dara lá píciro	"	22nd "
7ml.		etc.
An deicimáth lá píciro	"	30th day
An t-aonmáth lá deug ar píciro	"	31st "
An dara lá deug ar píciro	"	32nd "
7ml.		etc.

Ἀν θαλάσσημας ἡμέρα	}	The 40th day
ἡμέρα α θαλάσσης		
Ἀν τ-δονημάς ἡμέρα α' τ θαλάσσης	}	41st "
Ἀν θαλάσσης ἡμέρα α' τ θαλάσσης		
ἡμέρα.		etc.
Ἀν δεκάτημας ἡμέρα α' τ θαλάσσης	}	50th "
Ἀν τ-δονημάς ἡμέρα δεκάτης α' τ θαλάσσης		
ἡμέρα.		etc.
ἡμέρα α τριήμερος	}	60th "
Ἀν τ-δονημάς ἡμέρα α' τ τριήμερος		
ἡμέρα.		etc.
Ἀν δεκάτημας ἡμέρα α' τ τριήμερος	}	70th "
Ἀν τ-δονημάς ἡμέρα δεκάτης α' τ τριήμερος		
ἡμέρα.		etc.
ἡμέρα α τετταρτηνός	}	80th "
Ἀν τ-δονημάς ἡμέρα α' τ τετταρτηνός		
ἡμέρα.		etc.
Ἀν δεκάτημας ἡμέρα α' τ τετταρτηνός	}	90th "
Ἀν τ-δονημάς ἡμέρα δεκάτης α' τ τετταρτηνός		
ἡμέρα.		etc.
Ἀν αἰωνόμας ἡμέρα	}	100th "
Ἀν τ-δονημάς ἡμέρα α' τ αἰωνός		
		101st "

CLÁR AN ÁIRIÚ. NUMERATION TABLE.

Ἄς (pl. of ἄς)	1	Units
Δεκάτην	20	Tens
ἑκατὰ	300	Hundreds
μύρια	4,000	Thousands
μύρια πέντε	50,000	Tens of thousands
μύρια ἑκατὰ	600,000	Hundreds of thousands
μυριάων	7,000,000	Millions
μυριάων πέντε	80,000,000	Tens of millions
μυριάων ἑκατὰ	900,000,000	Hundreds of millions
ἑκατὰ μυριάων		

NOTE.—ἑκατὰ=hundreds, in the abstract
ἑκατὰ=hundreds of individuals.

biseact.*

clár an biseacta.

Δ h-ΔON 'r

Δ h-ΔON,	rin Δ TÓ
Δ TÓ,	„ Δ Tρί
Δ Tρί,	„ Δ ceactair
Δ ceactair,	„ Δ cúig
Δ cúig,	„ Δ ré
Δ ré,	„ Δ react
Δ react,	„ Δ h-oct
Δ h-oct,	„ Δ naoi
Δ naoi,	„ Δ deic
Δ deic,	„ Δ h-ΔONveug
Δ h-ΔONveug,	„ Δ TÓveug
Δ TÓveug,	„ Δ Tρίveug

ADDITION.

THE ADDITION
TABLE.

ONE and

1	are	2
2	„	3
3	„	4
4	„	5
5	„	6
6	„	7
7	„	8
8	„	9
9	„	10
10	„	11
11	„	12
12	„	13

Δ TÓ 'r

Δ h-ΔON,	rin Δ Tρί
Δ TÓ,	„ Δ ceactair
Δ Tρί,	„ Δ cúig
Δ ceactair,	„ Δ ré
Δ cúig,	„ Δ react
Δ ré,	„ Δ h-oct
Δ react,	„ Δ naoi
Δ h-oct,	„ Δ deic
Δ naoi,	„ Δ h-ΔONveug
Δ deic,	„ Δ TÓveug
Δ h-ΔONveug,	„ Δ Tρίveug
Δ TÓveug,	„ Δ ceactairveug

Two and

1	are	3
2	„	4
3	„	5
4	„	6
5	„	7
6	„	8
7	„	9
8	„	10
9	„	11
10	„	12
11	„	13
12	„	14

* biseact=addition; biseac=the amount added.

Δ ΤΡΙ 'r

Δ η-δον,	rin Δ ceατair
Δ τό,	„ Δ cύis
Δ τρί,	„ Δ ré
Δ ceατair,	„ Δ peαct
Δ cύis,	„ Δ η-οct
Δ ré,	„ Δ naoi
Δ peαct,	„ Δ veic
Δ η-οct,	„ Δ η-δονveus
Δ naoi,	„ Δ τόδveus
Δ veic,	„ Δ τρίveus
Δ η-δονveus,	„ Δ ceαταirveus
Δ τόδveus,	„ Δ cύisveus

THREE and

1	are	4
2	„	5
3	„	6
4	„	7
5	„	8
6	„	9
7	„	10
8	„	11
9	„	12
10	„	13
11	„	14
12	„	15

Δ ceαταir 'r

Δ η-δον,	rin Δ cύis
Δ τό,	„ Δ ré
Δ τρί,	„ Δ peαct
Δ ceαταir,	„ Δ η-οct
Δ cύis,	„ Δ naoi
Δ ré,	„ Δ veic
Δ peαct,	„ Δ η-δονveus
Δ η-οct,	„ Δ τόδveus
Δ naoi,	„ Δ τρίveus
Δ veic,	„ Δ ceαταirveus
Δ η-δονveus,	„ Δ cύisveus
Δ τόδveus,	„ Δ réveus

FOUR and

1	are	5
2	„	6
3	„	7
4	„	8
5	„	9
6	„	10
7	„	11
8	„	12
9	„	13
10	„	14
11	„	15
12	„	16

Δ CUIZ 'r

Δ h-δον,	rin Δ ré	FIVE and 1 are 6
Δ τό,	„ Δ readt	2 „ 7
Δ τρί,	„ Δ h-oct	3 „ 8
Δ ceatair,	„ Δ naoi	4 „ 9
Δ cúiz,	„ Δ veic	5 „ 10
Δ ré,	„ Δ h-δονδευς	6 „ 11
Δ readt,	„ Δ τόδευς	7 „ 12
Δ h-oct,	„ Δ τρίδευς	8 „ 13
Δ naoi,	„ Δ ceatairδευς	9 „ 14
Δ veic,	„ Δ cúizδευς	10 „ 15
Δ h-δονδευς,	„ Δ réδευς	11 „ 16
Δ τόδευς,	„ Δ readtδευς	12 „ 17

Δ SÉ 'r

Δ h-δον,	rin Δ readt	SIX and 1 are 7
Δ τό,	„ Δ h-oct	2 „ 8
Δ τρί,	„ Δ naoi	3 „ 9
Δ ceatair,	„ Δ veic	4 „ 10
Δ cúiz,	„ Δ h-δονδευς	5 „ 11
Δ ré,	„ Δ τόδευς	6 „ 12
Δ readt,	„ Δ τρίδευς	7 „ 13
Δ h-oct,	„ Δ ceatairδευς	8 „ 14
Δ naoi,	„ Δ cúizδευς	9 „ 15
Δ veic,	„ Δ réδευς	10 „ 16
Δ h-δονδευς,	„ Δ readtδευς	11 „ 17
Δ τόδευς,	„ Δ h-octδευς	12 „ 18

Δ σεάκτ 'ρ

SEVEN and

Δ η-αον,	ρην Δ η-οκτ	1 are 8
Δ οό,	„ Δ ηαοι	2 „ 9
Δ τρι,	„ Δ οειδ	3 „ 10
Δ σεατ αιρ,	„ Δ η-αονοευς	4 „ 11
Δ κυις,	„ Δ οόοευς	5 „ 12
Δ ρε,	„ Δ τρινοευς	6 „ 13
Δ ρεακτ,	„ Δ σεατ αιρνοευς	7 „ 14
Δ η-οκτ,	„ Δ κυιςοευς	8 „ 15
Δ ηαοι,	„ Δ ρεοευς	9 „ 16
Δ οειδ,	„ Δ ρεακτοευς	10 „ 17
Δ η-αονοευς,	„ Δ η-οκτοευς	11 „ 18
Δ οόοευς,	„ Δ ηαοινοευς	12 „ 19

Δ η-οκτ 'ρ

EIGHT and

Δ η-αον,	ρην Δ ηαοι	1 are 9
Δ οό,	„ Δ οειδ	2 „ 10
Δ τρι,	„ Δ η-αονοευς	3 „ 11
Δ σεατ αιρ,	„ Δ οόοευς	4 „ 12
Δ κυις,	„ Δ τρινοευς	5 „ 13
Δ ρε,	„ Δ σεατ αιρνοευς	6 „ 14
Δ ρεακτ,	„ Δ κυιςοευς	7 „ 15
Δ η-οκτ,	„ Δ ρεοευς	8 „ 16
Δ ηαοι,	„ Δ ρεακτοευς	9 „ 17
Δ οειδ,	„ Δ η-οκτοευς	10 „ 18
Δ η-αονοευς,	„ Δ ηαοινοευς	11 „ 19
Δ οόοευς,	„ (Δ) ριδε	12 „ 20

Α ΗΔΟΙ 'Ρ

NINE and

Α Η-ΔΟΗ,	ῖΗΗ Α ΘΕΙΪ	1 are 10
Α ΘΌ,	„ Α Η-ΔΟΗΘΕΥΣ	2 „ 11
Α ΤΡΙ,	„ Α ΘΌΘΕΥΣ	3 „ 12
Α ΚΕΑΤΑΙΡ,	„ Α ΤΡΙΘΕΥΣ	4 „ 13
Α ΚΫΣ,	„ Α ΚΕΑΤΑΙΡΘΕΥΣ	5 „ 14
Α ΡΕ,	„ Α ΚΫΣΘΕΥΣ	6 „ 15
Α ΡΕΑΪΤ,	„ Α ΡΕΘΕΥΣ	7 „ 16
Α Η-ΟΪΤ,	„ Α ΡΕΑΪΤΘΕΥΣ	8 „ 17
Α ΗΔΟΙ,	„ Α Η-ΟΪΤΘΕΥΣ	9 „ 18
Α ΘΕΙΪ,	„ Α ΗΔΟΙΘΕΥΣ	10 „ 19
Α Η-ΔΟΗΘΕΥΣ,	„ (Α) ΡΙΪΕ	11 „ 20
Α ΘΌΘΕΥΣ,	„ Α Η-ΔΟΗ Α'Ρ ΡΙΪΕ	12 „ 21

Α ΘΕΙΪ 'Ρ

TEN and

Α Η-ΔΟΗ,	ῖΗΗ Α Η-ΔΟΗΘΕΥΣ	1 are 11
Α ΘΌ,	„ Α ΘΌΘΕΥΣ	2 „ 12
Α ΤΡΙ,	„ Α ΤΡΙΘΕΥΣ	3 „ 13
Α ΚΕΑΤΑΙΡ,	„ Α ΚΕΑΤΑΙΡΘΕΥΣ	4 „ 14
Α ΚΫΣ,	„ Α ΚΫΣΘΕΥΣ	5 „ 15
Α ΡΕ,	„ Α ΡΕΘΕΥΣ	6 „ 16
Α ΡΕΑΪΤ,	„ Α ΡΕΑΪΤΘΕΥΣ	7 „ 17
Α Η-ΟΪΤ,	„ Α Η-ΟΪΤΘΕΥΣ	8 „ 18
Α ΗΔΟΙ,	„ Α ΗΔΟΙΘΕΥΣ	9 „ 19
Α ΘΕΙΪ,	„ (Α) ΡΙΪΕ	10 „ 20
Α Η-ΔΟΗΘΕΥΣ,	„ Α Η-ΔΟΗ Α'Ρ ΡΙΪΕ	11 „ 21
Α ΘΌΘΕΥΣ,	„ Α ΘΌ Α'Ρ ΡΙΪΕ	12 „ 22

Δ η-ΔΟΝΘΕΥΣ 'r

ELEVEN and

Δ η-ΔΟΝ,	rim Δ τούθευς	1 are 12
Δ τού,	„ Δ τριθευς	2 „ 13
Δ τρι,	„ Δ σεαταριθευς	3 „ 14
Δ σεαταρι,	„ Δ κύιθευς	4 „ 15
Δ κύις,	„ Δ ρέθευς	5 „ 16
Δ ρέ,	„ Δ ρεαότθευς	6 „ 17
Δ ρεαότ,	„ Δ η-οότθευς	7 „ 18
Δ η-οότ,	„ Δ ηαοιθευς	8 „ 19
Δ ηαοι,	„ (Δ) ρίε	9 „ 20
Δ ρειό,	„ Δ η-ΔΟΝ Δ' r ρίε	10 „ 21
Δ η-ΔΟΝΘΕΥΣ,	„ Δ τού Δ' r ρίε	11 „ 22
Δ τούθευς,	„ Δ τρι Δ' r ρίε	12 „ 23

Δ ΤΟΥΘΕΥΣ 'r

TWELVE and

Δ η-ΔΟΝ,	rim Δ τριθευς	1 are 13
Δ τού,	„ Δ σεαταριθευς	2 „ 14
Δ τρι,	„ Δ κύιθευς	3 „ 15
Δ σεαταρι,	„ Δ ρέθευς	4 „ 16
Δ κύις,	„ Δ ρεαότθευς	5 „ 17
Δ ρέ,	„ Δ η-οότθευς	6 „ 18
Δ ρεαότ,	„ Δ ηαοιθευς	7 „ 19
Δ η-οότ,	„ (Δ) ρίε	8 „ 20
Δ ηαοι,	„ Δ η-ΔΟΝ Δ' r ρίε	9 „ 21
Δ ρειό,	„ Δ τού Δ' r ρίε	10 „ 22
Δ η-ΔΟΝΘΕΥΣ,	„ Δ τρι Δ' r ρίε	11 „ 23
Δ τούθευς,	„ Δ σεαταρι Δ' r ρίε	12 „ 24

Сейтеана де Виредѣт.

QUESTIONS ON ADDITION.

Cuir a tri le n-a tri, 7 cao Add three to three, and
 a beio aγac?—A pé. what will you have?—
 Six.

Cυρ δον τε τρι, γ κατ α Add one to three, and what
 βειρ δσατ?—Α τεταρι. will you have?—Four.

Συμμεμβουνά τοῦς, Add six to twelve, and how
 ἑπτά μὲν θέτε ἄρα;— much will you have?—
 ἑνδεκά. Eighteen.

Curi a ré te n-a ceatari, Add six to four, and what
 7 cao a tiocfaiò ar?— will be the result?—
 A veic. Ten.

Cā meuro a tóinean a reáct How much does seven and
 7 a cúis?—A tóóueis. five make?—Twelve.

(These questions are given merely as examples; they may be continued and varied to any extent.)

λυίξεατο υξάθ.

SUBTRACTION.

CLÁIR AN LUÍGEADUIGTE.

THE SUBTRACTION TABLE.

Δ η-ΔΟη δ

ONE *from*

η-α η-αον,	ῥάστηρ ηερῆνιό	1	leaves 0
η-α ὄδ,	„ α η-αον	2	„ 1
η-α τρι,	„ α ὄδ	3	„ 2
η-α σεαταρ,	„ α τρι	4	„ 3
η-α κύη,	„ α σεαταρ	5	„ 4
η-α ῥέ,	„ α κύη	6	„ 5
η-α ῥεαέτ,	„ α ῥέ	7	„ 6
η-α η-οέτ,	„ α ῥεαέτ	8	„ 7
η-α ηαοι,	„ α η-οέτ	9	„ 8
η-α ὀειέ,	„ α ηαοι	10	„ 9
η-α η-αονθευ,	„ α ὀειέ	11	„ 10
η-α ὀόθευ,	„ α η-αονθευ	12	„ 11

Δ ΤΟ Θ

n-α το,	ῥάσταρ neamniō	Two from	
		2 leaves	C
n-α τρι,	„ Δ h-δον	3 „	1
n-α ceαταρ,	„ Δ το	4 „	2
n-α cύγ,	„ Δ τρι	5 „	3
n-α ρέ,	„ Δ ceαταρ	6 „	4
n-α ρεατ,	„ Δ cύγ	7 „	5
n-α h-οτ,	„ Δ ρέ	8 „	6
n-α ηδοι,	„ Δ ρεατ	9 „	7
n-α ρειτ,	„ Δ h-οτ	10 „	8
n-α h-δονθευ,	„ Δ ηδοι	11 „	9
n-α τοθευ,	„ Δ ρειτ	12 „	10
n-α τριθευ,	„ Δ h-δονθευ	13 „	11

Δ ΤΡΙ Θ

n-α τρι,	ῥάσταρ neamniō	THREE from	
		3 leaves	C
n-α ceαταρ,	„ Δ h-δον	4 „	
n-α cύγ,	„ Δ το	5 „	2
n-α ρέ,	„ Δ τρι	6 „	3
n-α ρεατ,	„ Δ ceαταρ	7 „	4
n-α h-οτ,	„ Δ cύγ	8 „	5
n-α ηδοι,	„ Δ ρέ	9 „	6
n-α ρειτ,	„ Δ ρεατ	10 „	7
n-α h-δονθευ,	„ Δ h-οτ	11 „	8
n-α τοθευ,	„ Δ ηδοι	12 „	9
n-α τριθευ,	„ Δ ρειτ	13 „	10
n-α ceαταρθευ,	„ Δ h-δονθευ	14 „	11

Α CEATAIR Ο

n-α ceatair,	πάσταρ	neamniō	Four from	
			4 leaves	0
n-α cúis,	„	α h-aon	5 „	1
n-α ré,	„	α oó	6 „	2
n-α readct,	„	α τρί	7 „	3
n-α h-oóct,	„	α ceatair	8 „	4
n-α naoi,	„	α cúis	9 „	5
n-α deiç,	„	α ré	10 „	6
n-α h-aonoeus	„	α readct	11 „	7
n-α oóoeus,	„	α h-oóct	12 „	8
n-α τρίoeus,	„	α naoi	13 „	9
n-α ceatairoeus,	„	α deiç	14 „	10
n-α cúisoeus,	„	α h-aonoeus	15 „	11

Α CÚIS Ο

n-α cúis,	πάσταρ	neamniō	Five from	
			5 leaves	0
n-α ré,	„	α h-aon	6 „	1
n-α readct,	„	α oó	7 „	2
n-α h-oóct,	„	α τρί	8 „	3
n-α naoi,	„	α ceatair	9 „	4
n-α deiç,	„	α cúis	10 „	5
n-α h-aonoeus,	„	α ré	11 „	6
n-α oóoeus,	„	α readct	12 „	7
n-α τρίoeus,	„	α h-oóct	13 „	8
n-α ceatairoeus,	„	α naoi	14 „	9
n-α cúisoeus,	„	α deiç	15 „	10
n-α réoeus,	„	α h-aonoeus	16 „	11

Α ΣΕ 6

n-α ρέ,	ῥάσταρ neamniō	SIX from	6 leaves 0
n-α ρεάτ,	„ α h-αon	7 „	1
n-α h-οότ,	„ α οό	8 „	2
n-α ηαοι,	„ α τῥί	9 „	3
n-α οειό,	„ α ceάταρ	10 „	4
n-α h-αonοευς,	„ α cυις	11 „	5
n-α οόοευς,	„ α ρέ	12 „	6
n-α τῥίοευς,	„ α ρεάτ	13 „	7
n-α ceάταροευς,	„ α h-οότ	14 „	8
n-α cυίςοευς,	„ α ηαοι	15 „	9
n-α ρέοευς,	„ α οειό	16 „	10
n-α ρεάτοευς,	„ α h-αonοευς	17 „	11

Α SEACCT 6

n-α ρεάτ,	ῥάσταρ neamniō	SEVEN from	7 leaves 0
n-α h-οότ,	„ α h-αon	8 „	1
n-α ηαοι,	„ α οό	9 „	2
n-α οειό,	„ α τῥί	10 „	3
n-α h-αonοευς,	„ α ceάταρ	11 „	4
n-α οόοευς,	„ α cυις	12 „	5
n-α τῥίοευς,	„ α ρέ	13 „	6
n-α ceάταροευς,	„ α ρεάτ	14 „	7
n-α cυίςοευς,	„ α h-οότ	15 „	8
n-α ρέοευς,	„ α ηαοι	16 „	9
n-α ρεάτοευς,	„ α οειό	17 „	10
n-α h-οότοευς,	„ α h-αonοευς	18 „	11

Α Η-ΟΪΤ Ο			EIGHT <i>from</i>		
n-α η-οΐτ,	ῥάσταρ	neamniō	8 leaves 0		
γ-α ηαοι,	„	α η-αον	9	„	1
η-α οειϛ,	„	α οό,	10	„	2
η-α η-αονοευς,	„	α τρι,	11	„	3
η-α οόοευς,	„	α σεαταρ	12	„	4
η-α τριοευς,	„	α κύις	13	„	5
η-α σεαταροευς,	„	α ρε	14	„	6
η-α κύιςοευς,	„	α ρεαϛτ	15	„	7
η-α ρεοευς,	„	α η-οΐτ	16	„	8
η-α ρεαϛτοευς.	„	α ηαοι	17	„	9
η-α η-οΐτοευς,	„	α οειϛ	18	„	10
η-α ηαοιοευς,	„	α η-αονοευς	19	„	11

Α ΗΑΟΙ Ο			NINE <i>from</i>		
n-α ηαοι,	ῥάσταρ	neamniō	9 leaves 0		
η-α οειϛ,	„	α η-αον	10	„	1
η-α η-αονοευς,	„	α οό	11	„	2
η-α οόοευς,	„	α τρι	12	„	3
η-α τριοευς,	„	α σεαταρ	13	„	4
η-α σεαταροευς,	„	α κύις	14	„	5
η-α κύιςοευς,	„	α ρε	15	„	6
η-α ρεοευς,	„	α ρεαϛτ	16	„	7
η-α ρεαϛτοευς,	„	α η-οΐτ	17	„	8
η-α η-οΐτοευς,	„	α ηαοι	18	„	9
η-α ηαοιοευς,	„	α οειϛ	19	„	10
η-α ριϛε,	„	α η-αονοευς	20	„	11

Α ΘΕΙC Δ			TEN from
n-α θεiC,	ράγταρ	nearmniō	10 leaves 0
n-α h-αονθευς,	„	α h-αον	11 „ 1
n-α οόθευς,	„	α οό	12 „ 2
n-α τριθευς,	„	α τρι	13 „ 3
n-α ceαταρθευς,	„	α ceαταρ	14 „ 4
n-α cύγθευς,	„	α cύγ	15 „ 5
n-α réθευς,	„	α ré	16 „ 6
n-α ρεάctθευς,	„	α ρεάct	17 „ 7
n-α h-οόctθευς,	„	α h-οόct	18 „ 8
n-α ηαοιθευς,	„	α ηαοι	19 „ 9
n-α ρice,	!	α θεiC	20 „ 10
n-α h-αον α'ρ ρice, „	α h-αονθευς		21 „ 11

Α h-αονθευς Δ			ELEVEN from
n-α h-αονθευς,	ράγταρ	nearmniō	11 leaves 0
n-α οόθευς,	„	α h-αον	12 „ 1
n-α τριθευς,	„	α οό	13 „ 2
n-α ceαταρθευς,	„	α τρι	14 „ 3
n-α cύγθευς,	„	α ceαταρ	15 „ 4
n-α réθευς,	„	α cύγ	16 „ 5
n-α ρεάctθευς,	„	α ré	17 „ 6
n-α h-οόctθευς,	„	α ρεάct	18 „ 7
n-α ηαοιθευς,	„	α h-οόct	19 „ 8
n-α ρice,	„	α ηαοι	20 „ 9
n-α h-αον α'ρ ρice, „	α θεiC		21 „ 10
n-α οό α'ρ ρice, „	α h-αονθευς		22 „ 11

Α ΔΟΘΕΥΣ Ο		TWELVE from
n-α τοθευς,	φάσταρ νεαμνιό	12 leaves 0
n-α τριθευς,	„ α η-δον	13 „ 1
n-α σεαταρθευς,	„ α τό	14 „ 2
n-α κυιθευς,	„ α τρι	15 „ 3
n-α ρεθευς,	„ α σεαταρ	16 „ 4
n-α ρεακτθευς,	„ α κυις	17 „ 5
n-α η-οκτθευς,	„ α ρε	18 „ 6
n-α ναοιθευς,	„ α ρεακτ	19 „ 7
n-α ριθε,	„ α η-οκτ	20 „ 8
n-α η-δον α'ρ ριθε,,	α ναοι	21 „ 9
n-α τό α'ρ ριθε,	„ α ρειδ	22 „ 10
n-α τρι α'ρ ριθε,	„ α η-δονθευς	23 „ 11

σειρτεανα αη λυιζεατουζαδ.

QUESTIONS ON SUBTRACTION

Θαιν δον ο η-α ρειδ αςυρ Take one from ten and
 καδ πανφαυδ?—Α ναοι. what will remain?—
 Nine.

Θαιν α τό υαιδ αςυρ καδ Take two from it and what
 α φάσταρ?—Α η-οκτ. will be left?—Eight.

Θαιν α ρε ο η-α ρε αςυρ Take six from six and
 καδ ε ρειδ ανη?— what will there be?—
 Νεαμνιό. Nought.

Θαιν α ρε ο η-α ναοι αςυρ Take six from nine and
 καδ τα 'να υιδαιδ?—Α what is over?—Three.
 τρι.

(The questions may be continued and varied at discretion.)

μέαουζαθ.

ελάη αν μέαουζτε.

Α ΤΟ

αον υαιη,	ριν α το
φαοι τό,	„ α σεαταιη
φο τρι,	„ α ρε
„ σεαταιη,	„ α η-οετ
„ ουις,	„ α οειε
„ ρε,	„ α τοόουζ
„ ρεαετ,	„ α σεαταιηοουζ
„ η-οετ,	„ α ρεοουζ
„ ηαοι,	„ α η-οετοουζ
„ οειε,	„ α ριε
„ αονοουζ,	„ α το α'ρ ριε
φαοι τοόουζ,	„ α σεαταιη α'ρ ριε

MULTIPLICATION.
THE MULTIPLICATION
TABLE.

TWICE

1	are	2
2	„	4
3	„	6
4	„	8
5	„	10
6	„	12
7	„	14
8	„	16
9	„	18
10	„	20
11	„	22
12	„	24

Α ΤΡΙ

αον υαιη,	ριν α τρι
φαοι τό,	„ α ρε
φο τρι,	„ α ηαοι
„ σεαταιη,	„ α τοόουζ
„ ουις,	„ α ουιςοουζ
„ ρε,	„ α η-οετοουζ
„ ρεαετ,	„ α η-αον α'ρ ριε
„ η-οετ,	„ α σεαταιη α'ρ ριε
„ ηαοι,	„ α ρεαετ α'ρ ριε
„ οειε,	„ α τριόαο
„ αονοουζ,	„ α τρι α'ρ τριόαο
φαοι τοόουζ,	„ α ρε α'ρ τριόαο

THREE times

1	are	3
2	„	6
3	„	9
4	„	12
5	„	15
6	„	18
7	„	21
8	„	24
9	„	27
10	„	30
11	„	33
12	„	36

Α CEATAIR

FOUR times

don uair,	pin a ceatair	1 are 4
paol óó,	„ a h-oét	2 „ 8
pó trí,	„ a dóúeus	3 „ 12
„ ceatair,	„ a réúeus	4 „ 16
„ cúig,	„ a píce	5 „ 20
„ ré,	„ a ceatair a' r píce	6 „ 24
„ reáct,	„ a h-oét a' r píce	7 „ 28
„ h-oét,	„ a dó a' r tríóúao	8 „ 32
„ naoi,	„ a ré a' r tríóúao	9 „ 36
„ úeic,	„ a úacúao	10 „ 40
„ donúeus,	„ a ceatair a' r úacúao	11 „ 44
paol dóúeus,	„ a h-oét a' r úacúao	12 „ 48

Α CÚIG

FIVE times

don uair,	pin a cúig	1 are 5
paol óó,	„ a úeic	2 „ 10
pó trí,	„ a cúigúeus	3 „ 15
„ ceatair,	„ a píce	4 „ 20
„ cúig,	„ a cúig a' r píce	5 „ 25
„ ré,	„ a tríóúao	6 „ 30
„ reáct,	„ a cúig a' r tríóúao	7 „ 35
„ h-oét,	„ a úacúao	8 „ 40
„ naoi,	„ a cúig a' r úacúao	9 „ 45
„ úeic,	„ a caoúao	10 „ 50
„ donúeus,	„ a cúig a' r caoúao	11 „ 55
„ dóúeus,	„ a trí píúao	12 „ 60

Α ΣΕ

Six times

ΔΟΝ ΥΔΙΡ,	ΡΙΗ Δ ΡΕ	1 are 6
ΡΑΟΙ ΘΟ,	„ Δ ΘΟΘΕΥΣ	2 „ 12
ΡΟ ΤΡΙ,	„ Δ Η-ΟCΤΘΕΥΣ	3 „ 18
„ CΕΑΤΑΙΡ,	„ Δ CΕΑΤΑΙΡ Δ'Ρ ΡΙCΕ	4 „ 24
„ CΥΙΣ,	„ Δ ΤΡΙΟCΑΘ	5 „ 30
„ ΡΕ,	„ Δ ΡΕ Δ'Ρ ΤΡΙΟCΑΘ	6 „ 36
„ ΡΕΑCΤ,	„ Δ ΘΟ Δ'Ρ ΘΑCΑΘ	7 „ 42
„ Η-ΟCΤ,	„ Δ Η-ΟCΤ Δ'Ρ ΘΑCΑΘ	8 „ 48
„ ΝΑΟΙ,	„ Δ CΕΑΤΑΙΡ Δ'Ρ CΑΟΣΑΘ	9 „ 54
„ ΘΕΙC,	„ Δ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	10 „ 60
„ ΔΟΝΘΕΥΣ,	„ Δ ΡΕ Δ'Ρ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	11 „ 66
ΡΑΟΙ ΘΟΘΕΥΣ,	„ Δ ΘΟΘΕΥΣ Δ'Ρ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	12 „ 72

Α ΣΕΑCΤ

SEVEN times

ΔΟΝ ΥΔΙΡ,	ΡΙΗ Δ ΡΕΑCΤ	1 are 7
ΡΑΟΙ ΘΟ,	„ Δ CΕΑΤΑΙΡΘΕΥΣ	2 „ 14
ΡΟ ΤΡΙ,	„ Δ Η-ΔΟΝ Δ'Ρ ΡΙCΕ	3 „ 21
„ CΕΑΤΑΙΡ,	„ Δ Η-ΟCΤ Δ'Ρ ΡΙCΕ	4 „ 28
„ CΥΙΣ,	„ Δ CΥΙΣ Δ'Ρ ΤΡΙΟCΑΘ	5 „ 35
„ ΡΕ,	„ Δ ΘΟ Δ'Ρ ΘΑCΑΘ	6 „ 42
„ ΡΕΑCΤ,	„ Δ ΝΑΟΙ Δ'Ρ ΘΑCΑΘ	7 „ 49
„ Η-ΟCΤ,	„ Δ ΡΕ Δ'Ρ CΑΟΣΑΘ	8 „ 56
„ ΝΑΟΙ,	„ Δ ΤΡΙ Δ'Ρ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	9 „ 63
„ ΘΕΙC,	„ Δ ΘΕΙC Δ'Ρ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	10 „ 70
„ ΔΟΝΘΕΥΣ,	„ Δ ΡΕΑCΤΘΕΥΣ Δ'Ρ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	11 „ 77
ΡΑΟΙ ΘΟΘΕΥΣ,	„ Δ CΕΑΤΑΙΡ Δ'Ρ CΕΙΤΡΕ ΡΙCΙΘ	12 „ 84

Α Η-ΟΨΤ

EIGHT *times*

ΑΟΗ ΗΑΙΡ,	ΡΙΗ Α Η-ΟΨΤ	1 are 8
ΡΑΟΙ ΨΟ,	„ Α ΡΕΨΕΥΣ	2 „ 16
ΡΟ ΤΡΙ,	„ Α ΞΕΑΤΑΙΡ Α'Ρ ΡΙΞΕ	3 „ 24
„ ΞΕΑΤΑΙΡ,	„ Α ΨΟ Α'Ρ ΤΡΙΟΨΑΤ	4 „ 32
„ ΞΨΓ,	„ Α ΨΑΨΑΤ	5 „ 40
„ ΡΕ,	„ Α Η-ΟΨΤ Α'Ρ ΨΑΨΑΤ	6 „ 48
„ ΡΕΑΨΤ,	„ Α ΡΕ Α'Ρ ΞΑΨΨΑΤ	7 „ 56
„ Η-ΟΨΤ,	„ Α ΞΕΑΤΑΙΡ Α'Ρ ΤΡΙ ΡΙΨΤ	8 „ 64
„ ΝΑΟΙ,	„ Α ΨΟΨΕΥΣ Α'Ρ ΤΡΙ ΡΙΨΤ	9 „ 72
„ ΨΕΙΨ,	„ Α ΞΕΙΤΡΕ ΡΙΨΤ	10 „ 80
„ ΑΟΗΨΕΥΣ,	„ Α Η-ΟΨΤ Α'Ρ ΞΕΙΤΡΕ ΡΙΨΤ	11 „ 88
ΞΑΟΙ ΨΟΨΕΥΣ,	„ Α ΡΕΨΕΥΣ Α'Ρ ΞΕΙΤΡΕ ΡΙΨΤ	12 „ 96

Α ΝΑΟΙ

NINE *times*

ΑΟΗ ΗΑΙΡ,	ΡΙΗ Α ΝΑΟΙ	1 are 9
ΞΑΟΙ ΨΟ,	„ Α Η-ΟΨΤΨΕΥΣ	2 „ 18
ΨΟ ΤΡΙ,	„ Α ΡΕΑΨΤ Α'Ρ ΡΙΞΕ	3 „ 27
„ ΞΕΑΤΑΙΡ,	„ Α ΡΕ Α'Ρ ΤΡΙΟΨΑΤ	4 „ 36
„ ΞΨΓ,	„ Α ΞΨΓ Α'Ρ ΨΑΨΑΤ	5 „ 45
„ ΡΕ,	„ Α ΞΕΑΤΑΙΡ Α'Ρ ΞΑΨΨΑΤ	6 „ 54
„ ΡΕΑΨΤ,	„ Α ΤΡΙ Α'Ρ ΤΡΙ ΡΙΨΤ	7 „ 63
„ Η-ΟΨΤ,	„ Α ΨΟΨΕΥΣ Α'Ρ ΤΡΙ ΡΙΨΤ	8 „ 72
„ ΝΑΟΙ,	„ Α Η-ΑΟΗ Α'Ρ ΞΕΙΤΡΕ ΡΙΨΤ	9 „ 81
„ ΨΕΙΨ,	„ Α ΨΕΙΨ Α'Ρ ΞΕΙΤΡΕ ΡΙΨΤ	10 „ 90
„ ΑΟΗΨΕΥΣ,	„ Α ΝΑΟΙΨΕΥΣ Ψ ΞΕΙΤΡΕ ΡΙΨΤ	11 „ 99
ΞΑΟΙ ΨΟΨΕΥΣ,	„ Α Η-ΟΨΤ Α'Ρ ΞΕΨΤ	12 „ 108

Α ΘΕΙC

TEN times

ΔΟΝ ΗΔΙΗ,	ΡΙΗ Α ΘΕΙC	1 are 10
ΡΑΟΙ ΘΟ,	„ Α ΡΙCΕ	2 „ 20
ΡΟ ΤΡΙ,	„ Α ΤΡΙΟCΑΘ	3 „ 30
„ CΕΑΤΑΙΗ,	„ Α ΘΑCΑΘ	4 „ 40
„ CΥΙC,	„ Α CΑΟCΑΘ	5 „ 50
„ ΡΕ,	„ Α ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	6 „ 60
„ ΡΕΑCΤ,	„ Α ΘΕΙC Α'Ρ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	7 „ 70
„ Η-ΟCΤ,	„ Α CΕΙΤΗΡΕ ΡΙCΙΘ	8 „ 80
„ ΗΑΟΙ,	„ Α ΘΕΙC Α'Ρ CΕΙΤΗΡΕ ΡΙCΙΘ	9 „ 90
„ ΘΕΙC,	„ Α CΕΥΘ	10 „ 100
„ ΔΟΝΘΕΥC,	„ Α ΘΕΙC Α'Ρ CΕΥΘ	11 „ 110
ΡΑΟΙ ΘΟΘΕΥC,	„ Α ΡΙCΕ Α'Ρ CΕΥΘ	12 „ 120

Α Η-ΔΟΝΘΕΥC

ELEVEN times

ΔΟΝ ΗΔΙΗ,	ΡΙΗ Α Η-ΔΟΝΘΕΥC	1 are 11
ΡΑΟΙ ΘΟ,	„ Α ΘΟ Α'Ρ ΡΙCΕ	2 „ 22
ΡΟ ΤΡΙ,	„ Α ΤΡΙ Α'Ρ ΤΡΙΟCΑΘ	3 „ 33
„ CΕΑΤΑΙΗ,	„ Α CΕΑΤΑΙΗ Α'Ρ ΘΑCΑΘ	4 „ 44
„ CΥΙC,	„ Α CΥΙC Α'Ρ CΑΟCΑΘ	5 „ 55
„ ΡΕ,	„ Α ΡΕ Α'Ρ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	6 „ 66
„ ΡΕΑCΤ,	„ Α ΡΕΑCΤΘΕΥC Α'Ρ ΤΡΙ ΡΙCΙΘ	7 „ 77
„ Η-ΟCΤ,	„ Α Η-ΟCΤ Α'Ρ CΕΙΤΗΡΕ ΡΙCΙΘ	8 „ 88
„ ΗΑΟΙ,	„ Α ΗΑΟΙΘΕΥC Α'Ρ CΕΙΤΗΡΕ ΡΙCΙΘ	9 „ 99
„ ΘΕΙC,	„ Α ΘΕΙC Α'Ρ CΕΥΘ	10 „ 110
„ ΔΟΝΘΕΥC	„ Α Η-ΔΟΝ Α'Ρ ΡΙCΕ Α'Ρ CΕΥΘ	11 „ 121
ΡΑΟΙ ΘΟΘΕΥC,	„ Α ΘΟ Α'Ρ ΤΡΙΟCΑΘ Α'Ρ CΕΥΘ	12 „ 132

Α ὀόθεις		TWELVE times	
δον ναιρ,	πιν α ὀόθεις	1	are 12
ῥαοι ὀό,	„ α ἑαταρ α'ρ ρίε	2	„ 24
ρό ἐρί,	„ α ρέ α'ρ τριόαο	3	„ 36
„ ἑαταρ,	„ α η-οέτ α'ρ ὀαάο	4	„ 48
„ κύγ,	„ α τρι ρίεο	5	„ 60
„ ρέ,	„ α ὀόθεις α'ρ τρι ρίεο	6	„ 72
„ ῥεάτ,	„ α ἑαταρ α'ρ ἑετρε ρίεο	7	„ 84
„ η-οέτ,	„ α ρέθεις α'ρ ἑετρε ρίεο	8	„ 96
„ ηαοι,	„ α η-οέτ α'ρ ἑεο	9	„ 108
„ ὀεϊέ,	„ α ρίε α'ρ ἑεο	10	„ 120
„ δονθεις,	„ α ὀό α'ρ τριόαο α'ρ ἑεο	11	„ 132
ῥαοι ὀόθεις,	„ α ἑαταρ ὀαάο ἑεο	12	„ 144

ἑετρεαα ἀρ ἡεουζαό.

QUESTIONS ON MULTIPLICATION.

Μεουαίς α ὀό ρό ἐρί?— Multiply two by three?—
Α ρέ. Six.

Μεουαίς ρό ἑαταρ έ?— Multiply it by four?—
Α η-οέτ. Eight.

Ρό κύγ?—Α ὀεϊέ. By five?—Ten.

Αη μόρ α ὀέμεαν τρι How much do three fours
ἑαταρ?—Α ὀόθεις. make?—Twelve.

Α κύγ, κύγ ναιρε, αη μόρ (Take) five, five times, how
έ?—Α κύγ α'ρ ρίε. much is it?—Twenty-
five.

Ἐά ἡεο α ὀέμεαν οέτ How much do eight fives
ζεύγ?—ὀαάο. make?—Forty.

(The questions may be continued and varied at discretion.)

δειξιτε.

ελάμ αν δειξιτε.

τά α δύο

1 ηοό,
1 ζσεαταίρ,
1 ρέ,
1 η-οότ,
1 ηοειό,
1 ηοόθευς,
1 ζσεαταίρθευς,
1 ρέθευς,
1 η-οότθευς,
1 θριότ,
1 ηοό-θριότ,
1 ζσεαταίρ α'ρ ρίε,

Division.	Two into
ηαιρ	2 goes 1
θά ηαιρ	4 „ 2
τρι ηαιρ	6 „ 3
ειτρε η-ηαιρε	8 „ 4
κούς ηαιρε	10 „ 5
ρέ η-ηαιρε	12 „ 6
ρεαότ η-ηαιρε	14 „ 7
οότ η-ηαιρε	16 „ 8
ηαοι η-ηαιρε	18 „ 9
θειό η-ηαιρε	20 „ 10
αον ηαιρ θευς	22 „ 11
θά ηαιρ θευς	24 „ 12

τά α τρι

1 οτρι,
1 ρέ,
1 ηαοι,
1 ηοόθευς,
1 ζκούςθευς,
1 η-οότθευς,
1 η-αον α'ρ ρίε,
1 ζσεαταίρ α'ρ ρίε,
1 ρεαότ α'ρ ρίε,
1 οτριόαο,
1 οτριόαο α'ρ τρι,
1 ρέ α'ρ τριόαο,

	THREE into	
ηαιρ	3 goes	1
θά ηαιρ	6	„ 2
τρι ηαιρ	9	„ 3
ειτρε η-ηαιρε	12	„ 4
κούς ηαιρε	15	„ 5
ρέ η-ηαιρε	18	„ 6
ρεαότ η-ηαιρε	21	„ 7
οότ η-ηαιρε	24	„ 8
ηαοι η-ηαιρε	27	„ 9
θειό η-ηαιρε	30	„ 10
αον ηαιρ θευς	33	„ 11
θά ηαιρ θευς	36	„ 12

Τὰ Δ ΤΕΤΑΡΤΑ

Four into

1 ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	4 goes 1
1 ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	8 „ 2
1 ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	12 „ 3
1 ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	16 „ 4
1 ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	20 „ 5
1 ἑτεταρτῶν ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	24 „ 6
1 ἑτεταρτῶν ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	28 „ 7
1 ἑτεταρτῶν ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	32 „ 8
1 ἑτεταρτῶν ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	36 „ 9
1 ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	40 „ 10
1 ἑτεταρτῶν ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	44 „ 11
1 ἑτεταρτῶν ἑτεταρτῶν,	ἑτεταρτῶν	48 „ 12

Τὰ Δ ΠΕΝΤΕ

Five into

1 ἑπεντε,	ἑπεντε	5 goes 1
1 ἑπεντε,	ἑπεντε	10 „ 2
1 ἑπεντε,	ἑπεντε	15 „ 3
1 ἑπεντε,	ἑπεντε	20 „ 4
1 ἑπεντε ἑπεντε,	ἑπεντε	25 „ 5
1 ἑπεντε,	ἑπεντε	30 „ 6
1 ἑπεντε ἑπεντε,	ἑπεντε	35 „ 7
1 ἑπεντε,	ἑπεντε	40 „ 8
1 ἑπεντε ἑπεντε,	ἑπεντε	45 „ 9
1 ἑπεντε,	ἑπεντε	50 „ 10
1 ἑπεντε ἑπεντε,	ἑπεντε	55 „ 11
1 ἑπεντε ἑπεντε,	ἑπεντε	60 „ 12

ΤΑ Δ ΣΕ

		Six into
1 ρέ,	υαιρ	6 goes 1
1 ηοόθευς,	θά υαιρ	12 „ 2
1 η-οότ θευς,	τρί υαιρ	18 „ 3
1 ζσεατ αιρ δ'ρ ρίε,	ceitpe η-υαιpe	24 „ 4
1 οτρίοόαο,	cúiz υαιpe	30 „ 5
1 ρέ δ'ρ τρίοόαο,	ρέ η-υαιpe	36 „ 6
1 ηοό δ'ρ θαόαο,	ρεάστ η-υαιpe	42 „ 7
1 η-οότ δ'ρ θαόαο,	οότ η-υαιpe	48 „ 8
1 ζσεατ αιρ δ'ρ αοζαο,	ηαοι η-υαιpe	54 „ 9
1 οτρί ρίόιο,	θειό η-υαιpe	60 „ 10
1 ρέ δ'ρ τρι ρίόιο,	αοη υαιρ θευς	66 „ 11
1 ηοόθευς δ'ρ τρι ρίόιο,	θά υαιρ θευς	72 „ 12

ΤΑ Δ ΣΕΑΣΤ

SEVEN into

		7 goes 1
1 ρεάστ,	υαιρ	7 goes 1
1 ζσεατ αιρθευς,	θά υαιρ	14 „ 2
1 η-αοη δ'ρ ρίε,	τρί υαιρ	21 „ 3
1 η-οότ δ'ρ ρίε,	ceitpe η-υαιpe	28 „ 4
1 ζcúiz δ'ρ τριόόαο,	cúiz υαιpe	35 „ 5
1 ηοό δ'ρ θαόαο,	ρέ η-υαιpe	42 „ 6
1 ηαοι δ'ρ θαόαο,	ρεάστ η-υαιpe	49 „ 7
1 ρέ δ'ρ αοζαο,	οότ η-υαιpe	56 „ 8
1 οτρί δ'ρ τρι ρίόιο,	ηαοι η-υαιpe	63 „ 9
ηθειό δ'ρ τρι ρίόιο,	θειό η-υαιpe	70 „ 10
1 ρεάστθευς δ'ρ τρι ρίόιο,	αοη υαιρ θευς	77 „ 11
1 ζσεατ αιρ δ'ρ ceitpe ρίόιο,	θά υαιρ θευς	84 „ 12

ΤΑ ΟΥΤ

EIGHT into

1 n-ούτ,	υαιρ	8 goes 1
1 ρέουεϋ,	ούά υαιρ	16 „ 2
1 ϋceαταρ δ'ρ ρίε,	τρί υαιρ	24 „ 3
1 ηού δ'ρ τρίοόαο,	ceιτρε η-υαιρε	32 „ 4
1 ηοάόαο,	ούιϋ υαιρε	40 „ 5
1 n-ούτ δ'ρ οάόαο,	ρέ η-υαιρε	48 „ 6
1 ρέ δ'ρ αοϋαο,	ρεάότ η-υαιρε	56 „ 7
1 ϋceαταρ δ'ρ τρί ρίόιο,	ούτ η-υαιρε	64 „ 8
1 ηούόουεϋ δ'ρ τρί ρίόιο,	ηαοι η-υαιρε	72 „ 9
1 ϋceιτρε ρίόιο,	οειό η-υαιρε	80 „ 10
1 n-ούτ δ'ρ ceιτρε ρίόιο,	αοη υαιρ οουεϋ	88 „ 11
1 ρέουεϋ δ'ρ ceιτρε ρίόιο,	ούά υαιρ οουεϋ	96 „ 12

ΤΑ Δ ΗΑΟΙ

NINE into

1 ηαοι,	υαιρ	9 goes 1
1 n-ούτουεϋ,	ούά υαιρ	18 „ 2
1 ρεάότ δ'ρ ρίε,	τρί υαιρ	27 „ 3
1 ρέ δ'ρ τρίοόαο,	ceιτρε η-υαιρε	36 „ 4
1 ϋούιϋ δ'ρ οάόαο,	ούιϋ υαιρε	45 „ 5
1 ϋceαταρ δ'ρ αοϋαο,	ρέ η-υαιρε	54 „ 6
1 οτρί δ'ρ τρί ρίόιο,	ρεάότ η-υαιρε	63 „ 7
1 ηούόουεϋ δ'ρ τρί ρίόιο,	ούτ η-υαιρε	72 „ 8
1 η-αοη δ'ρ ceιτρε ρίόιο,	ηαοι η-υαιρε	81 „ 9
1 ηοειό δ'ρ ceιτρε ρίόιο,	οειό η-υαιρε	90 „ 10
1 ηαοιουεϋ δ'ρ ceιτρε ρίόιο,	αοη υαιρ οουεϋ	99 „ 11
1 n-ούτ δ'ρ ceυο,	ούά υαιρ οουεϋ	108 „ 12

τά ϑειὸς

TEN into

1 η̄ ϑειὸς,	ῡαιρ	10 goes 1
1 θ̄ριόιο,	ὅ̄α ῡαιρ	20 „ 2
1 ο̄τριόο̄αο,	τρῑ ῡαιρ	30 „ 3
1 η̄ ο̄ᾱαο,	ceīrpe h-ῡαιpe	40 „ 4
1 ζ̄αο̄ζαο,	cū̄z ῡαιpe	50 „ 5
1 ο̄τρῑ ρ̄ιόιο,	pē h-ῡαιpe	60 „ 6
1 η̄ ϑειὸς ἀ̄ρ̄ τρῑ ρ̄ιόιο,	pēāc̄t n-ῡαιpe	70 „ 7
1 ζ̄ceīrpe ρ̄ιόιο,	ōc̄t n-ῡαιpe	80 „ 8
1 η̄ ϑειὸς ἀ̄ρ̄ ceīrpe ρ̄ιόιο,	naōi n-ῡαιpe	90 „ 9
1 ζ̄ceuo,	θ̄ειὸς n-ῡαιpe	100 „ 10
1 η̄ ϑειὸς ἀ̄ρ̄ ceuo,	aon ῡαιρ θ̄eus	110 „ 11
1 θ̄ρῑce ἀ̄ρ̄ ceuo,	ὅ̄α ῡαιρ θ̄eus	120 „ 12

τά α η̄-αonθ̄eus

ELEVEN into

1 η̄-αonθ̄eus,	ῡαιρ	11 goes 1
1 η̄ ο̄ό̄ ἀ̄ρ̄ ρ̄ice,	ὅ̄α ῡαιρ	22 „ 2
1 ο̄τρῑ ἀ̄ρ̄ τρῑό̄αο,	τρῑ ῡαιρ	33 „ 3
1 ζ̄cēāē̄aiρ ἀ̄ρ̄ ο̄āāo,	ceīrpe h-ῡαιpe	44 „ 4
1 ζ̄cū̄z ἀ̄ρ̄ caōζaο,	cū̄z ῡαιpe	55 „ 5
1 pē ἀ̄ρ̄ τρῑ ρ̄ιόιο,	pē h-ῡαιpe	66 „ 6
1 pēāc̄tθ̄eus ἀ̄ρ̄ τρῑ ρ̄ιόιο,	pēāc̄t n-ῡαιpe	77 „ 7
1 η̄-ōc̄t ἀ̄ρ̄ ceīrpe ρ̄ιόιο,	ōc̄t n-ῡαιpe	88 „ 8
1 η̄aonθ̄eus ἀ̄ρ̄ ceīrpe ρ̄ιόιο,	naōi n-ῡαιpe	99 „ 9
1 η̄ ϑειὸς ἀ̄ρ̄ ceuo,	θ̄ειὸς n-ῡαιpe	110 „ 10
1 η̄-aon ἀ̄ρ̄ ρ̄ice ἀ̄ρ̄ ceuo,	aon ῡαιρ θ̄eus	121 „ 11
1 η̄ ο̄ό̄ ἀ̄ρ̄ τρῑό̄αο ἀ̄ρ̄ ceuo,	ὅ̄α ῡαιρ θ̄eus	132 „ 12

ΤΑ Α ΔΩΔΕΚ

TWELVE into

1 ητοδευς,	υαιρ	12 goes 1
1 γεαταρ α'ρ ριε,	θα υαιρ	24 „ 2
1 ρε α'ρ τριοαο,	τρι υαιρ	36 „ 3
1 η-οετ α'ρ τααο,	εετρε η-υαιρε	48 „ 4
1 οτρι ριεο,	κυγ υαιρε	60 „ 5
1 ητοδευς α'ρ τρι ριεο,	ρε η-υαιρε	72 „ 6
1 γεαταρ α'ρ εετρε ριεο,	ρεαετ η-υαιρε	84 „ 7
1 ρεοευς α'ρ εετρε ριεο,	οετ η-υαιρε	96 „ 8
1 η-οετ α'ρ εεο,	ηοι η-υαιρε	108 „ 9
1 υριε α'ρ εεο,	οειε η-υαιρε	120 „ 10
1 ητο α'ρ τριοαο α'ρ εεο,	αοη υαιρ οευς	132 „ 11
1 γεαταρ γ τααο γ εεο,	θα υαιρ οευς	144 „ 12

Cepteana ap' Deigile.

QUESTIONS ON DIVISION.

Αη μό υαιρ ατά α κύγ 1 υριεο?—Ceτρε η- υαιρε.	How many times does five go into twenty?—Four times.
Κά ημεο υαιρ ατά α τρι αηη?—Σε η-υαιρε, αγ'ρ α το ραιρ.	How many times does three go in it?—Six times, and two over [it].
Αη μό εαταρ 1 ρεοευς? —Ceτρε εαταρ.	How many fours in six- teen?—Four [fours].
Κά ημεο ηοι 1 οτριοαο? —Τρι ηοι, αγ'ρ α τρι ο'φαιγλαε.	How many nines in thirty? —Three [nines], and three of a remainder.
Κε ημεο οειε 1 γεαογαο? —Α κύγ.	How many tens in fifty?— Five [of them].
Κε ημεο οειε 1 γεκύγ α'ρ τααο?—Ceτρε οειε, αγ'ρ α κύγ ραιγλαγ.	How many tens in forty- five?—Four tens and [a] remaining five.
Εά ημεο το 1 η-αοηοευς? —Κύγ είνη αγ'ρ αοη 1 η-α ραιγλαε.	How many twos in eleven? —Five [of them] and one as a remainder.

(The questions may be continued and varied at discretion.)

CÓMARTHAI ÁIRIÚH.

ARITHMETICAL SIGNS

bpeir	+	Plus; sign of Addition.
eapnam	-	Minus; sign of Subtraction.
méavougað pō	×	Multiplicatio; sign of Multiplication.
Öi-pgaote	÷	Divisio; sign of Division.
Cóm	=	Equalitas; sign of Equality.
Comórtar	:::	Sign of Proportion.
ppeum ceatpamð	√	Sign of the Square Root.
ppeum ciúib	∛	Sign of the Cube Root.
Gráð	°	Degree.
neómat (nó móiméav)	'	Minute.
Secund	//	Second.
Ö'á bpiß rin	∴	Therefore.

NOTE.—“Cóm” means fundamentally “an equal.” Its plural is cóma=equals; and from it is derived cómaet, the state of being equal to doing something, i.e., power.

NA COTHA.

FRACTIONS.

An t-iomlán

The whole.

leat

 $\frac{1}{2}$

Trian

 $\frac{1}{3}$

Ceatpamð

 $\frac{1}{4}$

Cúigamð cuir, 7ml.

 $\frac{1}{5}$

etc.

Píamð cuir

 $\frac{1}{20}$

Céatmð cuir

 $\frac{1}{100}$

A h-aon agus ceatpamð

 $1\frac{1}{4}$

A dó agus leat

 $2\frac{1}{2}$

A trí agus trí ceatpamna

 $3\frac{3}{4}$

A ceatair agus trian

 $4\frac{1}{3}$

A cúig agus ó'á otrian

 $5\frac{2}{3}$

NOTE.—“Agus leat” is said only after a number in the *abstract*. When any object is mentioned, the form “go leit” must be used: míle go leit=a mile and a half; trí míle go leit=3½ miles.

“Have you studied fractions?”—“Ar fógluimír na cotta?”
Vulgar fractions=na gnát-cotta.

AIRGEAD "STERLING."

Ceithre fearthingsí	... pínigin (<i>d</i>)
Ód pínigin deug	... Sgílling (<i>s</i>)
Ód sgílling	... flóirín
Ód sgílling a' r réal	... leat-cópóinn
Cúig sgíllinge	... Cópóinn
Deic sgíllinge	... leat-fovereign
Fíce sgíllinge	... Sovereign, nó púnt (£)
Sgílling a' r fíce	... Síní

STERLING MONEY.

4 Farthings	... 1 Penny
12 Pence	... 1 Shilling
2 Shillings	... 1 Florin
2 Shillings and Sixpence	1 Half-Crown
5 Shillings	... 1 Crown
10 Shillings	... 1 Half Sovereign.
20 Shillings	... 1 Sov. or 1 Pound
21 Shillings	... 1 Guinea

NOTE.—The three letters £ s. d. stand for three Latin words:

£. *Libra*=púnt=a pound.

s. *solidus*=sgílling=a shilling.

d. *denarius*=pínigin=a penny

μεᾶςκαιντ AVOIRDUPOIS.

Ὅ το ζαὲ τόμαρ ἀὲ ὀμ νό αἰηζιὸ νό ελοῶα λοζήμαρ.

Σέ ὀμαρ ὀευσ	... ὕηρα	... ὕη.
Σέ ὕηρα ὀευσ	... πύντ	... πτ.
Ἐεῖηε πύντ ὀευσ	... ελοῶ	... ελ.
Ὀετ πύντ ῑῑῑο	... εεἰηραῖαὸ	... εῑη.
Ἐεῖηε εεἰηραῖα	... εεὐο-μεᾶςκαιντ...	εμτ.
ῑῑε εεὐο-μεᾶςκαιντ	... τὸνα	... τη.

NOTE.—Λοζ=value; also means an indulgence.

AVOIRDUPOIS WEIGHT.

For all goods except gold, silver, and jewels.

16 Drams	... 1 Ounce	... oz.
16 Ounces	... 1 Pound	... lb.
14 Pounds	... 1 Stone	... st.
28 Pounds	... 1 Quarter	... qr.
4 Quarters	... 1 Hundredweight...	cwt.
20 Cwt.	... 1 Ton	... tn.

μεᾶςκαιντ τροί.

Ὅ ὀμ ἡ ὀαἰηζεαὸ ἡ το ελοῶαῖβ λοζήμαρ.

Ἐεῖηε ζῑῑῑννε ῑῑῑο	... μεᾶςκαιντ πῑηηε	μητ.
ῑῑε μεᾶςκαιντ πῑηηε	... ὕηρα	... ὕη.
Ὅἄ ὕηρα ὀευσ	... πύντ	... πτ.

TROY WEIGHT.

For gold, silver, and jewels.

24 Grains	... 1 Pennyweight	... dwt.
20 Pennyweights	... 1 Ounce	... oz.
12 Ounces	... 1 Pound	... lb.

meaḡcaint na bpoṭiḡeiri.

aḡ meaḡaṑ leiḡireana.

ḡice ḡrāinne	... Scrupal	... rcp.
Ṭrī rcpupal	... Ṭram	... ṭp.
Oēt nṭram	... ūnra	... ūn.
Ṭā ūnra ṭeug	... pūnt	... pt.

APOTHECARIES' WEIGHT

For mixing medicines.

20 Grains	... 1 Scruple	... scr.
3 Scruples	... 1 Dram	... dr.
8 Drams	... 1 Ounce	... oz.
12 Ounces	... 1 Pound	... lb.

ṬÓMAS ṬIRM "IMPERIAL."

			avoird. wige
			pt. ūn.
Ṭā ḡlome	... Cnaḡaḡe	... 0	5
Ḳeṭre cnaḡaḡe	... pūnt	... 1	4
Ṭā pūnt	... Cāpt	... 2	8
Ḳeṭre cāpt	... ḡalūn	... 10	0
Ṭā ḡalūn	... pic	... 20	0
Ḳeṭre pic	... ūnpeal	... 80	0
Oēt mbuḡpeal	... Ceatḡamāṑ	... 640	0

IMPERIAL DRY MEASURE.

			avoird. water
			lb. oz.
2 Glasses	... 1 Naggin	... 0	5
4 Naggins	... 1 Pint	... 1	4
2 Pints	... 1 Quart	... 2	8
4 Quarts	... 1 Gallon	... 10	0
2 Gallons	... 1 Peck	... 20	0
4 Pecks	... 1 Bushel	... 80	0
8 Bushels	... 1 Quarter	... 640	0

ΤΟΜΑΣ ΚΡΙΑΚΤΑ "IMPERIAL."

		avoird. water
Οὐτ νγαλῦνα	... buireat	... 80 pt.
Τρί buireit	... máta	... 240 „
Ὅά máta θευς	... Calorún	... 2880 „

IMPERIAL HEAPED MEASURE.

		avoird. water
8 Gallons	... 1 Bushel	... 80 lbs.
3 Bushels	... 1 Sack	... 240 „
12 Sacks	... 1 Chaldron	... 2880 „

μεαῖςαῖντ πέῖρ γ τuiῖe.

Σέ πῦντ θευς ἀρ πέῖρτ τuiῖe	... Τῖπυ τuiῖe
Σέ πῦντ θευς ἀ'ρ ὁάατ πεαν-πέῖρ	Τῖπυ πεαν-πέῖρ
Τρί πέῖρτ πῦντ ὁ'ῖεπρ νua	... Τῖπυ ὁ'ῖεπρ νua
Σέ τῖπυα θευς ἀρ πέῖρτ	... uaaá

HAY AND STRAW WEIGHT,

36lb. Straw	... 1 Truss
56lb. Old Hay	... 1 Truss
60lb. New Hay	... 1 Truss
36 Trusses	... 1 Load

meaġċaint arbair.

Sé cloċa	...	Barraile bran
Ōā cloċ deug	...	Barraile braice
Ċeitre cloċa deug	...	Barraile coirce
Sé cloċa deug	...	Barraile ġman
Sé cloċa deug	...	Māla plūp
Fiċe cloċ	...	Sac plūp
Fiċe cloċ	{	Barraile pīre, nō reāġail, nō pōnaire, nō crait- neāċtan
Ōā barraile	{	Ceaġraināō craitneāċtan nō braice

GRAIN WEIGHT

6 Stone	...	1 Barrel of bran
12 Stone	...	1 Barrel of malt
14 Stone	...	1 Barrel of oats
16 Stone	...	1 Barrel of bere or barley
16 Stone	...	1 Bag of flour
20 Stone	...	1 Sack of flour
20 Stone of peas, rye, beans, or wheat	{	1 Barrel
2 Barrels	...	1 Quarter of wheat or malt

ΤΟΜΑΣ ΑΡ ΠΑΙΟ.

Ὅα ἑνε θευς	... Ὀπλας
Ὅα ὀπλας θευς	... Τροισ
Τρί τροιστε	... Σλατ
(Σε τροιστε	... Πεαθ)
Κύις πλατα σο λειτ	... Πέιπρε
Χεϊπρε πέιπρε	... Σλαθρα, νό ceuo λύν
Ἰαδαο πέιπρε	... Πυρλονς
Οὐτ πυρλονςα (νό, μίλε ρεαδτ ζceuo α'ρ τριφίσιον πλατ)	} μίλε
Τρί μίλε	
	... Λέις

LONG MEASURE.

12 Lines	... 1 Inch	... in.
12 Inches	... 1 Foot	... ft.
3 Feet	... 1 Yard	... yd.
(2 Yards	... 1 Fathom)	... f.
5½ Yards	... 1 Perch	
4 Perches	... 1 Chain, or 100 links	
40 Perches	... 1 Furlong	
8 Furlongs (1760 yards)	1 Mile	
3 Miles	... 1 League	

ΤΟΜΑΣ ΑΡ ΠΑΙΟ, ΣΑΟΥΛΑĆ.

Centre n-óplac	... Dorn
Centre n-óplac go leit	... Croma
Oét scroma	... Slat
Oét n-óplac deus	... Fearcubac
Óá trois go leit	... Ceircéim paigtoúra
Seacé rlat	... Péippe ΣαούλαĆ
Trí ceut a'r ríce péippe	} mile ΣαούλαĆ
ΣαούλαĆ, nó, óá mile	
Óá ceut a'r oacac	
rlac	

IRISH LONG MEASURE.

4 Inches	... 1 Hand
4½ Inches	... 1 Finger
8 Fingers	... 1 Yard
18 Inches	... 1 Cubit
2½ Feet	... 1 Military pace
7 Yards	... 1 Irish perch
320 Irish perches, or	} 1 Irish mile
2240 Yards	

ΤΟΜΑΣ ΕΥΘΑΙΣ.

Óá óplac agur ceatpamác	unsa
Centre unsa	... Ceatpamác 'rlait
Centre ceatpamina	'rlait Slat

CLOTH MEASURE.

2½ Inches	... 1 Nail
4 Nails	... 1 Quarter of a yard
¼ Quarters	... 1 Yard

ΤΟΜΑΣ CEARNAC.

Ceuto 'r ceitpe orlac- } Τροισ cearnac
cearnac a'r dacato }

ηλοι οτροιστε cearnaca Slat cearnac

Oeic rlat cearnaca } πειπρε cearnac
picio asur ceatmamto }

Dacato peipre cearnac Ruo

Ceitpe ruota ... Acpa

ηλοι rlat cearnaca } πειπρε cearnac θαοβλας
a'r dacato }

Ceitpe mile rlat ceap- } Acpa θαοβλας
nac 7 oet sceuto rlat }
cearnac a'r dacato }

SQUARE MEASURE.

144 Square inches ... 1 Square foot

9 Square feet ... 1 Square yard

30 $\frac{1}{4}$ Square yards ... 1 Square perch

40 Square perches ... 1 Rood

4 Roods ... 1 Acre

49 Square yards ... 1 Square perch Irish

4840 Square yards ... 1 Acre Irish

ΤΟΜΑΣ ΚΟΜΟΛΥΤ, ΝΟ ΤΟΜΑΣ ΚΙΪΒΑΚ.

Mile peact sceud agur)	
oet n-oplac fido }	Τροις κιΪβακ
kiubaca }	
Seact troigte fido }	Stat κιΪβακ
kiubaca }	
Ceitre troigte fido }	
kiubaca 7 tri ceat- }	Πειπρε παοιπρεακτα
panna }	
Da troig deug κιΪβακ }	
7 tri h-oetmao cur }	Πειπρε bpic-oibpe

SOLID OR CUBIC MEASURE.

1728 Cubic inches	... 1 Cubic foot
27 Cubic feet	... 1 Cubic yard
24 $\frac{3}{4}$ Cubic feet	... 1 Solid perch mason's work
12 $\frac{3}{4}$ Cubic feet	... 1 Solid perch brickwork

ΤΟΜΑΣ ΚΟΜΟΛΥΤ ΖΑΟΟΛΑΚ.

Don troig deag ari fido }	Πειπρε παοιπρεακτα.
50 leit, komoluta }	
'Se rin le paot, troig 7 fide ari faru, troig ari doirue, agur troig 50 leit panari.	

Cuis troigte deug agur }	
tri ceatpanna, kom- }	Πειπρε bpic-oibpe.
oluta, }	
'Se rin le paot, troig 7 fide ari faru, troig ari doirue, agur naoi n-oplac panari.	

NOTE.—Observe the use of the plural of κομόλυτ. Τρί τροϊγτε κομόλυτα=Three solid feet. Τρί τροϊγτε κομόλυτ=Three feet solid, i.e., twenty-seven solid feet; $3 \times 3 \times 3 = 27$.

IRISH SOLID MEASURE.

31 $\frac{1}{2}$ Solid feet	... 1 Perch of masonry (21ft. long, 1ft. high, and 18in. thick.)
15 $\frac{3}{4}$ Solid feet	... 1 Perch of brickwork (21ft. long, 1ft. high, and 9in. thick.)

ΤΌΜΑΣ ΡΑΪΡΕΪΝ.

Četře leačnad čičio	...	Ceačpaṁač
řice ceačpaṁač	...	Réim
Ůá řeim	...	Đuitcín

PAPER MEASURE.

24 Sheets	...	1 Quire
20 Quires	...	1 Ream
2 Reams	...	1 Bundle

ΤΌΜΑΣ ΜΤΕΔΑČΤΑ.

Τρί řičio pecuno	...	Neómat nó móiméač
Τρί řičio neómat	...	Šřáo
Ůeic ηšřáo řičio	...	Sišin
Ůá řišin Ůeuš, nó τρί ceuo a'ř τρί řičio šřáo	Cpuor na cpuinne	

NOTE.—Sišin is the word used in old MSS. to signify “sign.”
Cpuor na cpuinne signifies also the Equator.

TABLE OF MOTION.

60'' Seconds	1 Minute
60' Minutes	1 Degree
30° Degrees	1 Sign
12° Signs, or 360°	The circle of the earth

TÓMAS AIMSIRE.

Trí fiúro pecunio	... neómat
Trí fiúro neómat	... uair a' éiluis
Ceitre h-uairé fiúro	... lá
Seacht lá	... Seachtmáin
Ceitre seachtmáine	... mí
Uá mí deus calaino, Trí mí deus na raé, Uá seachtmáin deus a' r daéad, nó Trí ceuto agus cúis lá' r trí fiúro	} bliadain
Trí ceuto agus ré lá' r trí fiúro	
	} bliadain birlis

TABLE OF TIME.

60 Seconds	... 1 Minute
60 Minutes	... 1 Hour
24 Hours	... 1 Day
7 Days	... 1 Week
4 Weeks	... 1 Month
12 Calendar or 13 Lunar Months 52 Weeks, or 365 Days	{ 1 Year
366 Days	... 1 Leap year

CLÁR NA n-AM.

TIME-TABLE.

Uim mheadhan-oíche		{	12 o'clock, midnight
Δ τοόθεις ρα η-οιόθε			
Δ τοόθεις ρα τό	...		12 o'clock, noon
Cúis neómataí tar éir Δ τοόθεις			5m. past 12
Deic neómataí „ „	...		10m. past 12
Ceathrú	„ „	...	$\frac{1}{4}$ past 12
ficte neómat „ „	...		20m. past 12
Cúis neómataí ficte „ „	...		25m. past 12
leat uair „ „	...		$\frac{1}{2}$ past 12
Cúis neómataí ficte τ'á η-son			25m. to 1
ficte neómat „ „	...		20m. to 1
Ceathrú „ „	...		$\frac{1}{4}$ to 1
Deic neómataí „ „	...		10m. to 1
Cúis neómataí „ „	...		5m. to 1
Δ η-son 'o élog ρα τό	...}		1 o'clock p.m.
Uile élog ρα τό	...}		
Δ τοό 'élog ar maidin	...}		2 o'clock a.m.
Δ τοό 'élog roim lá	...}		

na laethanta ins
sac mí.DAYS IN THE
MONTHS.

Eanáir	... 31	January
Feabhra, nó Faoille	... 28	February
Márta	... 31	March
Abrán	... 30	April
Bealtaine	... 31	May
Mítiom an tSamhaid	... 30	June
Iúl	... 31	July
Lughnasa	... 31	August
Mítiom an fÓgmhair	... 30	September
Deire fÓgmhair	... 31	October
Samain	... 30	November
Mí na Nollag	... 31	December

NA LAETĒANTĀ MĒS ĢĀC MĪ.

Trīpūdāt lā a beiput leō
 Samuīn, Abriān, na mētīm teō.
 Lā pa mbreip aḡ ġāc mī eile,
 Aēt an feabma ēiap ar deipe,
 Ģan aigē aēt oēt lā fēiēto—
 Naoi lā fēiēto, i mbliagān būpiz.

NOTE.—na mētīm teō, i. mētioṃ an tsam̄marō aḡur mētioṃ an
 fōḡmāip. na mētīm fuapia, i. mētioṃ an ġeim̄marō aḡur mētioṃ
 an eapais; .i. mī na noolag aḡur an mām̄pa.

THE DAYS IN THE MONTHS.

Thirty days hath September,
 April, June, and November,
 All the rest have thirty-one,
 Excepting February alone,
 Which has but twenty-eight days clear,
 And twenty-nine in each leap year.

BRŪN AḡUS Ō NŌLĀIN TO ĒLŌBUDAIL.

JUST PUBLISHED

leabhar nua ar áiream

do na magill 7 liam parr

do cum i mbéarla ar tóir

an t-áir peadar ua laoghaire

do cum gaeóilg ar

IRISH NUMERALS

And How to Use Them

BY

CANON PETER O'LEARY

Price, 4d. ; by Post, 5d.

BROWNE & NOLAN, LTD., PUBLISHERS.

DUBLIN.

LEADAR nua AR ÁIREAM

AOÐ MAZILL 7 LIAM PARR

Do éam i mbéarla ar dtús

AN TATAIR PEADAR Ua LAOSAIRÉ

Do éirí Saeóilís ar

BRÚN AGUS Ó nualláin, teor.
i mbaile Áta Cliait :: i mbéal feirte
i gCorcais :: i bporcáirge.

CLÁR AN AIRGÍO.

4 pódírlingsí	-	-	-	-	pingin (d.)
12 pingin	-	-	-	-	sgílling (s.)
20 sgílling	-	-	-	-	púne (£)
2s. -	plóirín			5s. -	coróinn.
2s. 6d. -	leat coróinn.			21s. -	shíl.

measúcaint avoirdupois.

16 ōráim (or.)	-	-	-	ánra (án.)
16 ánra	-	-	-	páint (pt.)
28 páint	-	-	-	ceathramh (ctm.)
4 ceathramha	-	-	-	céad-measúcaint (cmt.)
20 céad-measúcaint	-	-	-	tona (tn.)
14 pt. = cloé.			437½	Sháinne = án.
8 sh. = cmt.			7000	Sháinne = pt.
112 pt. = cmt.			144	pt. av. = 175 pt. t.
2240 pt = Tona.				

measúcaint troi.

(Ō'ōp asur Ō'airgead asur ōo cloéad lothmha.)

24 Sháinne (sh.)	-	measúcaint pingne (mcp.)
20 measúcaint pingne	-	ánra (án.)
12 ánra	-	púnt (pt.)
480 sh. =	ánra.	5760 sh =
		pt.

measúcaint suail.

14 púnt	-	-	-	-	cloé (cl.)
10 shloé (ná ½ cmt.)	-	-	-	-	mála.
16 mála	-	-	-	-	tona (tn.)

ΤΟΜΑΣ ΑΡ ΠΑΙΟ.

12 line	-	Οπλαέ (όρ.)	40 πέιπρε .. φυπlong (φυρ.)
12 Οπλαέ	-	Υποις (τρ.)	8 φυπlonga mίle.
3 Υποιςτε	-	στατ (rl.)	3 mίle - λέις.
5½ στατα	-	πέιπρε (πέιρ.)	

7 στατα	=	πέιπρε σταούλαέ.	1760 στατ = mίle θαλλοα.
2240 στατ	=	mίle σταούλαέ.	5280 Υποις = mίle θαλλοα.
6720 Υποις	=	mίle σταούλαέ.	

ΝΑ ΛΑΕΨΑΝΤΑ ΙΝΣ ΞΑΕ ΜΙ.

Υποέαο λά α βειρω λοό
 Σαήυιν, Αβμάν, να μιέιμ τεό.
 Λά ρα μβρειρ ας Ξαέ μί οίε,
 Δέ αν ρεαδρα έιαν αν οειρε.
 Ξαν αίσε δέ οέτ λά ρίέιρ—
 ναοι λά ρίέιρ, ι μβλιαιν βιρίς.

νότα.—Να μιέιμ τεό, .i. μιέιμ αν τ-Σαήμπαρό αςυρ μιέιμ αν ρόξμαιρ. Να μιέιμ ραμα, .i. μιέιμ αν Ξειμπίρ αςυρ μιέιμ αν θαρμίσ; .i. μί να νοοίς αςυρ αν μάρεα.

CLARK AN IOURUISCE

Δ τό 1 ριν 2 ρ6 2 = 4 ρ6 3 = 6 " 4 = 8 " 5 = 10 s. d. " 6 = 12 1 0 " 7 = 14 1 2 " 8 = 16 1 4 " 9 = 18 1 6 " 10 = 20 1 8 " 11 = 22 1 10 ρ6 12 = 24 2 0	Δ τρι 1 ριν 3 ρ6 2 = 6 ρ6 3 = 9 s. d. " 4 = 12 1 0 " 5 = 15 1 3 " 6 = 18 1 6 " 7 = 21 1 9 " 8 = 24 2 0 " 9 = 27 2 3 " 10 = 30 2 6 " 11 = 33 2 9 ρ6 12 = 36 3 0	Δ τετράρι 1 ριν 4 ρ6 2 = 8 s. d. ρ6 3 = 12 1 0 " 4 = 16 1 4 " 5 = 20 1 8 " 6 = 24 2 0 " 7 = 28 2 4 " 8 = 32 2 8 " 9 = 36 3 0 " 10 = 40 3 4 " 11 = 44 3 8 ρ6 12 = 48 4 0
Δ πέντε 1 ριν 5 ρ6 2 = 10 s. d. ρ6 3 = 15 1 3 " 4 = 20 1 8 " 5 = 25 2 1 " 6 = 30 2 6 " 7 = 35 2 11 " 8 = 40 3 4 " 9 = 45 3 9 " 10 = 50 4 2 " 11 = 55 4 7 ρ6 12 = 60 5 0	Δ ρ6 1 ριν 6 s. d. ρ6 2 = 12 1 0 ρ6 3 = 18 1 6 " 4 = 24 2 0 " 5 = 30 2 6 " 6 = 36 3 0 " 7 = 42 3 6 " 8 = 48 4 0 " 9 = 54 4 6 " 10 = 60 5 0 " 11 = 66 5 6 ρ6 12 = 72 6 0	Δ ραδέ 1 ριν 7 s. d. ρ6 2 = 14 1 2 ρ6 3 = 21 1 9 " 4 = 28 2 4 " 5 = 35 2 11 " 6 = 42 3 6 " 7 = 49 4 1 " 8 = 56 4 8 " 9 = 63 5 3 " 10 = 70 5 10 " 11 = 77 6 5 ρ6 12 = 84 7 0
Δ η-οκτ 1 ριν 8 s. d. ρ6 2 = 16 1 4 ρ6 3 = 24 2 0 " 4 = 32 2 8 " 5 = 40 3 4 " 6 = 48 4 0 " 7 = 56 4 8 " 8 = 64 5 4 " 9 = 72 6 0 " 10 = 80 6 8 " 11 = 88 7 4 ρ6 12 = 96 8 0	Δ ναοι 1 ριν 9 s. d. ρ6 2 = 18 1 6 ρ6 3 = 27 2 3 " 4 = 36 3 0 " 5 = 45 3 9 " 6 = 54 4 6 " 7 = 63 5 3 " 8 = 72 6 0 " 9 = 81 6 9 " 10 = 90 7 6 " 11 = 99 8 3 ρ6 12 = 108 9 0	Δ δεκά 1 ριν 10 s. d. ρ6 2 = 20 1 8 ρ6 3 = 30 2 6 " 4 = 40 3 4 " 5 = 50 4 2 " 6 = 60 5 0 " 7 = 70 5 10 " 8 = 80 6 8 " 9 = 90 7 6 " 10 = 100 8 4 " 11 = 110 9 2 ρ6 12 = 120 10 0
Δ η-δοντάς 1 ριν 11 s. d. ρ6 2 = 22 1 10 ρ6 3 = 33 2 9 " 4 = 44 3 8 " 5 = 55 4 7 " 6 = 66 5 6 " 7 = 77 6 5 " 8 = 88 7 4 " 9 = 99 8 3 " 10 = 110 9 2 " 11 = 121 10 1 ρ6 12 = 132 11 0	Δ οδόδας 1 ριν 12 s. d. ρ6 2 = 24 2 0 ρ6 3 = 36 3 0 " 4 = 48 4 0 " 5 = 60 5 0 " 6 = 72 6 0 " 7 = 84 7 0 " 8 = 96 8 0 " 9 = 108 9 0 " 10 = 120 10 0 " 11 = 132 11 0 ρ6 12 = 144 12 0	Δ τριόδας 1 ριν 13 s. d. ρ6 2 = 26 2 2 ρ6 3 = 39 3 3 " 4 = 52 4 4 " 5 = 65 5 5 " 6 = 78 6 6 " 7 = 91 7 7 " 8 = 104 8 8 " 9 = 117 9 9 " 10 = 130 10 10 " 11 = 143 11 11 ρ6 12 = 156 13 0

leabhar nua ar áireamh.

CUID I.

ARCUR SIMPLIÖE.

CLEACHTAÓ A 1. Ceirteana ó béal.

1. Bí **3** pinn i mborga ; do cuirteá **2** peann eile i rteac ann ; an mó peann a bí ra borgia anran ?

2. Tá **4** mírleáin ag Máire agus **3** mírleáin ag Cáit ; an mó mírleán ag an mbeirt ?

3. Tá **3** pingíní i bpóca leir ag Seánín agus **4** pingíní i bpóca eile leir ; an mó pingín ar fáo aise ?

4. Tá **6** ba i bpáirc agus **3** ba i bpáirc eile ; an mó bó ra dá páirc ?

5. Tá **5** mapa ar fálla agus an uimhir céanna ar fálla eile ; cá méio mapa ar fáo ann ?

6. Bí **3** habla agam agus do tugad **7** n-abla eile dom ; an mó abal a bí anran agam ?

7. Tá **7** scapall ag feirmeóir agus **5** capall ag feirmeóir eile ; an mó capall ag an mbeirt ?

8. Tá **6** laóain ar loé agus **5** laóain ar páirc ; an mó laóa ann ar fáo ?

9. Tá **7** leabhair rgnéneóireachta i ndeirs agus **8** gcinn i ndeirs eile ; an mó ceann ra dá deirs ?

10. Bí **7** bpingíní ag Máire ; do tugad **1** an oiread céanna ; an mó pingín a bí anran aise ?

11. Tá **6** mírleáin ag Sarrún i láim leir agus **8** mírleáin ra láim eile ; an mó mírleán ar fáo aise ?

12. Tá **8** otighe ar taob den ttráio agus **9** gcinn ar an taob eile ; an mó tig ra ttráio ?

sampla

Cuir le déile 4 leadair agus 5 leadair.
 An méid céad (nú an t-iméadanam) : 4 leadair.

5 "

An fheadh,

9 leadair.

CLEACHTAÛ A 2.

1.	2.	3.	4.
3 pioraí.	4 na blla.	5 lucais.	6 caite.
4 pioraí.	5 ablla.	3 lucais.	5 caite.
5.	6.	7.	8.
3 lá.	4 (ceathrar) fear	4 ba.	6 caoiré.
6 lá.	6 (reirear) fear.	7 mba.	7 scaoiré.
9.	10.	11.	12.
7 ngeadair.	4 ceapca.	5 géana.	7 liathróidí.
5 geadair.	7 sceapca.	7 ngeana.	7 liathróidí.
13.	14.	15.	16.
5 pluma.	3 márbil.	6 p réacáin.	8 fpancais.
6 pluma.	9 márbilí.	4 p réacáin.	3 fpancais.
17.	18.	19.	20.
4 caoiré.	7 (morreirear) cailíní.	6 (reirear) sarrún.	8 bpinríl.
8 scaoiré.	6 (reirear) cailíní.	6 (reirear) sarrún.	5 pinríl.
21.	22.	23.	24.
6 pingíní.	5 oráircí.	4 pluma.	9 bpinn.
8 bpingíní.	8 n-oráircí.	9 bplumaí.	7 bpinn.

CLEACHTAÛ A 3. Ceirceana ó béal.

1. Bí 5 ablla ag sarrún ; ceannuís pé 3 cinn agus tug
 a dtair 4 cinn dó ; cá méid abal a bí an rian aise ?

Cleactað a 3—ar leanmáint.

2. Þi 5 ba i bráir, do cuiræð 5 cinn eile irteac ann
 Óé Máirt agus 3 cinn Óé Céadóain ; an mó bó a bi ann
 anran ?

3. Þi 6 muca i bráir, do ceannuigeað 4 cinn eile
 agus do cuiræð iðo féin agus 5 cinn a' falais eile
 irteac ra bráir, an mó muc a bi ra bráir, anran ?

4. An mó cor atá fé 3 cinn de gæðraib ?

5. An mó márbil a bi as an ngarrún a ceannuig 7 gcinn
 agus a buaib 6 cinn agus a fuair 4 cinn as dul amú ?

6. Tá 4 hable as Seán, 6 cinn as Séamur, 8 gcinn as
 Tomás ; dá gcurtí na hable ran so léir irteac in don
 borðeao amáin an mó abal a beað ra borðeao ?

7. Ceannuig fear 6 n-oráirtí, ceannuig fear eile 5
 cinn agus ceannuig an tríomáð fear 7 gcinn ; cá méio
 oráirte rin ?

8. Do rus gé 6 cinn o'uib reactmáin, agus 4 cinn an
 treactmáin 'n-a díag ran, agus 5 cinn an treactmáin
 n-a díag ran airir ; an mó uð a bi berca as an ngé rin
 i gcaiteam na o'urí reactmáine rin ?

9. An mó abal a beir i mborðeao agam má cuirim
 4 cinn ann Óé Luain agus 5 cinn Óé Máirt agus 7 gcinn
 Óé Céadóain ?

10. Ceannuigear 7 gcinn de buaib Darróain, 4 cinn
 Óé hDoine, agus 6 cinn Óé Satairainn ; agus an mó bó
 a bi anran agam ?

11. Do caill duine 4 pingini agus tug fé uair 6
 pingini agus ní raib aige anran ac 9 bpingini ; an mó
 pingin a bi ar o'úir aige ?

12. Þi 4 caic ann agus bi 3 pirgini as gac cat víob ;
 an mó pirgin a bi acu so léir ?

sampla

Cuir le céile 48 oe pinginib agus 35 oe pinginib.

An réirteac: 48 oe pinginib.

35 " "

An freagur, 83 oe pinginib.

CLEACHTAÓ A 4.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
buaicéillí, cailíní.	leabhair.	licíní.	cait.	gádhair.	
32	35	64	42	37	33
25	52	13	50	42	40
—	—	—	—	—	—
7.	8.	9.	10.	11.	12.
mucá.	caipíní.	pingíní.	caitíochádaí.	cacaí.	uibé.
52	50	53	30	22	45
24	25	23	48	67	40
—	—	—	—	—	—
13.	14.	15.	16.	17.	18.
liathróidí.	bullóga.	hataí.	leabhair.	ppíuín.	rgeana.
56	27	58	35	36	47
34	36	47	58	46	37
—	—	—	—	—	—
19.	20.	21.	22.	23.	24.
pinrílí.	pinín.	buiréil.	plataí.	piopaí.	léinteadaí.
53	86	67	85	78	69
87	48	98	79	58	79
—	—	—	—	—	—

CLEACHTAÓ A 5. Ceirteana ó béal.

1. Tá 5 capail agur 5 ba agur 7 gcaoir agur 7 feirmeoir ; an mó beiríochas aise ar fáil ?

2. Bí 6 cloicíní ag Máire, tug Nóra 6 cinn di agur tug Cáit 6 cinn di ; cá méir cloicín a bí anran aise ?

3. Tug Seán uair 5 márbil agur do cáil ré 7 gcinn agur bí 4 cinn fóir 'n-a póca aise ; an mó márbil a bí ar dtúir aise ?

4. Do cáitear 7 bpingíní agur anran 6 pingíní agur bí 3 pingíní fóir agam ; cá méir pingín a bí ar dtúir agam ?

5. Tá 11 buacáillí i reómra gsoile agur 9 cailíní ; cá méir dalta ann ?

6. Cuirtear 9 n-abla agur 7 n-abla agur 4 habla irtead i mborgéad ; cá méir abal sa borgead anran ?

7. Do díol hucrtéir 6 laicín, agur anran do díol pí 4 laicín. Bí leat-boradon laicín fóir aise ; an mó laicín a bí ar dtúir aise ?

Cleactad a 5—ar leanmamt.

8. Tá 7 fear agus 8 ban agus 10 leand i scardairte traenac; cá méirí d'úine ra ccardairte?

9. Bí 7 mírleán agus am agus fuair leat-doradon mírleán ó Tomás agus 5 mírleán ó Seán; an mó mírleán a bí agus an ar?

10. Ceannuis Colm rir ar 7 bpinginí agus liatpóro ar 6 pinginí agus báo ar 5 pinginí; cá méirí pingin a bí caite an ar aise?

11. Ceitpe géana agus 3 caoise; an mo cor fáta?

12. Trí capail agus 4 n-arail; an mó crú a ceap-tóir uata?

sampla

Cuir le céile 57 de áoirib agus 48 de áoirib agus 35 de áoirib.

An méiríteac: 57 de áoirib.
48 „ „
35 „ „

—
An freasra, 140 de áoirib.

Cleactad a 6.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
abla.	márbilí.	rírbinní.	cailíní.	fir.	gáoir.
34	23	44	21	42	52
23	14	22	35	23	14
32	42	13	43	14	33
—	—	—	—	—	—
7.	8.	9.	10.	11.	12.
laetanta.	pníomacáin.	gundí.	garrúin.	pinh.	pinríl.
30	47	29	46	34	18
16	26	10	17	19	40
18	20	36	8	26	36
—	—	—	—	—	—

CLEACHTAÓ Δ 6—ar leanmhaint.

13.	14.	15.	16.	17.	18.
plumaí.	pingíní.	leabhair.	rábána.	caoipe.	fiabána.
26	37	17	20	14	39
14	28	28	37	28	16
37	33	45	19	47	9
—	—	—	—	—	—
19.	20.	21.	22.	23.	24.
muca.	lúcaín.	lúcaig.	ḡamhna.	capaill.	ḡabhair.
47	64	23	35	49	57
15	19	47	26	8	32
8	15	29	38	37	9
—	—	—	—	—	—

CLEACHTAÓ Δ 7. Ceirteana ó béal.

1. An mó leabhar 2 leabhar agus 2 leabhar? 12 leabhar agus 2 leabhar; 22 de leabhraib agus 2 leabhar; 7c.

2. An mó peann 2 peann agus 3 pinn? 12 peann agus 3 pinn; 22 de peanaib agus 3 pinn; 7c.?

3. An mó péirín 3 péiríní agus 4 péiríní; 13 péiríní agus 4 péiríní; 23 de péirínib agus 4 péiríní, 7c.?

4. An mó pingín 3 pingíní agus 5 pingíní; 13 pingíní agus 5 pingíní; 23 de pingínib agus 5 pingíní, 7c.?

5. An mó rḡillíng 6 rḡillínges agus 4 rḡillínges; 16 rḡillínges agus 4 rḡillínges; 26 de rḡillíngib agus 4 rḡillínges, 7c.?

6. Cuir le céile 5 feóiríngí agus 7 bfeóiríngí; 15 feóiríngí agus 7 feóiríngí; 25 o'feóiríngib agus 7 bfeóiríngí, 7c.

7. An mó bó 3 mba agus 6 ba; 18 mba agus 6 ba; 28 de buaib agus 6 ba, 7c.?

8. Cuir le céile 9 bpúint agus 8 bpúint; 19 bpúint agus 8 bpúint; 29 de púntaib agus 8 bpúint, 7c.

9. Cuir Δ 5 le ḡac uimhir deirne-cúigeac ruar ḡo 50.

10. Cuir Δ 7 le ḡac uimhir deirne-cúigeac ruar ḡo 65.

11. An móir é Δ 3 agus Δ 6? Δ 13 agus Δ 6; Δ 23 agus Δ 16, 7c.?

12. An móir Δ deimean Δ 8 agus Δ 5; Δ 18 agus Δ 5; Δ 18 agus Δ 15; Δ 28 agus Δ 15, 7c.?

sampa

(1) $47+38+4.$

An pēiōteac:

veičana.

aona

4

7

3

8

4

An ppeaſma,

8 nveič Δ 9 .i. 89.

(2) $67+53+84.$

An pēiōteac:

cēaōta.

veičana.

aona.

6

7

5

3

8

4

An ppeaſma,

2 cēaō 0 Δ 4
.i. 204.

cleaōtaō Δ 8.

1. $68+75+9$

13. $87+76+65$

2. $47+63+29$

14. $98+47+89$

3. $84+50+37$

15. $60+88+75$

4. $67+29+35$

16. $46+37+29$

5. $72+86+7$

17. $68+32+84$

6. $84+67+3$

18. $59+76+45$

7. $99+88+77$

19. $84+69+23$

8. $63+81+44$

20. $65+76+88$

9. $57+69+35$

21. $97+54+43$

10. $42+73+86$

22. $67+28+59$

11. $9+84+37$

23. $87+69+8$

12. $16+8+73$

24. $7+45+63$

sampla

Do chórais capall £45, do chórais bó £17, agus do chórais
caoirne £4; an mór a chórnadóir go léir?

an réitítead:	an capall £45
	an bó £17
	an caoirne £ 4

an freagra,

£66

CLEACTAD 8.

1. Cá méid ordáirte a bí i mborga nuair a cuireadh
56 a' trucail ann agus 87 a' trucail eile agus 48 ar an
tríomhad trucail?

2. Do díol fear 87 o'ablaib a' bairille. Bí 43
o'ablaib loitithe ann agus bí 64 acu fágta; an mó abal
a bí sa bairille?

3. Bí ar fearm 39 de buaib, 68 de caoirib agus 25
de cappaillib; an mó beirtítead a bí ann?

4. Bí 3 treuda agus 48 de caoirib inr gac treud;
an mó caoirne a bí ann?

5. Do díol garrún 69 de páiréarib Dé Máirt, 97
Dé Céadaoin, 85 Dardaoin; an mó páiréar a díol ré
ar fad?

6. Cuirear 87 o'uib i mborga, 38 díob i mborga eile,
agus 49 sa tríomhad borga; an mó uib ar fad sa méid rin?

7. Do fuair fear £38 Dé Luain, £87 Dé Máirt agus
£58 Dé Céadaoin; an mór an t-airgead a bí fágalta
anran aige?

8. Do cáil fear £89, do cáit ré £78 agus bí 56
fágta aige; an mór a bí aige ar dtúir?

9. Do chórais capal £85, agus do chórais bó £26 agus
córais caoirne £3; an mór a chórnadóir go léir?

10. An mór an t-airgead nár mór do duine beic
aige cun £87 a díol a' pprátaí, £65 a' corraipáí, agus
£37 a' coirce?

11. Bí 35 de mucaib i gcó, do comáinead irtead ann
óa tréud eile muc agus 49 inr gac treud acu; an mó
muc a bí sa chó anran?

12. Tug fear o'a mac £75, agus tug ré do gac duine
o'a beirt iníean £56; an mór an t-airgead a tug ré
do'n tríú?

sampla

tá 56 de þinginið 45 buðaðill 4gur tá 47 de þinginið 45
 3að ouine de þeipt eile; cá mero þingin 45 an tþriúr.

an þeirtæð: 56 45 an 3æað buðaðill.

47 45 an tþarna buðaðill.

47 45 an tþríomað buðaðill.

an þreðgra, 150 de þinginið 45 an tþriúr.

cleaðtad a 10.

1. An mó þinri i tþri þorða má tá 65 þa óæað þorða,
 84 þa tþarna þorða, 4gur 39 þa tþríomað þorða?

2. An mó leanð i rþoil 'n-a þruil 49 de cáilinið
 beað, 38 de buðaðillið, 4gur 56 de naorðeanaib?

3. Cuipæan þear de ar þoðar 47 de miltið an óæað
 lá, 68 an tþarna lá, 4gur 35 an tþríomað lá; an mó mile
 eipta de aize þa tþri lá?

4. Tá 45 þeimeðir 69 de óearcail, 75 de laðanaib,
 4gur 36 de 3æanaib; an mó éan aize?

5. Tá 56 de ónóib i mborþæað, 48 víoð i mborþæað
 eile, 4gur 23 víoð i mborþæað eile; má þolmúgþear
 iad 3o lóir irþeað i n-aon þorþæað amáin an mó ónó
 a þeir þa þorþæað þan?

6. Þug Síneað vo mliðre 64 de óloicinið 4gur þug
 ri vo Cáit 95 víoð 4gur o'þan 47 víoð aize þém; an mó
 ceann a ví ar tþriúr aize?

7. Þugar uaim 34 de þúntaib 4gur 8 þrúmt 4gur ví
 56 de þúntaib fástæ 4gam; an móri a ví ar tþriúr 4gam?

8. Tá þear 57 de bliaib o'aoir, tá þeipt eile 48
 an ouine acu; an mó bliaib ar fæð þa mero þin?

9. Tá 31 de laetantaib i mí Eanaib, 28 de laetan-
 taib i mí þeaðra, 4gur an uimri óæaðna þa mliðta atá
 i n-Eanaib; an mó lá þa tþri mí?

10. Vo víol þear 85 de óaoirið ar aonad, 49 víoð
 ar aonad eile, 4gur ví 63 de óaoirið na noiaib þan aize;
 an mó óaoira a ví ar tþriúr aize?

11. Ví 67 de órannaib aðal i n-aðalþort, 43 de þiorð-
 3aib, 4gur an oiræað óæaðna þan de órannaib riliñi; cá
 mero órann þa mero þin?

12. Cá mero aðal a ví ar tþriúr i mborþa 'na þruil
 6 cinn o'aðlaib aoir ann tþar éir 78 o'aðlaib a víol
 ar 4gur oþraon aðal vo þronnað ar?

CORA NA SGILLINGE

CLEACHTAID A 11. Ceirteana ó béal.

1. Céannuig buacail ceitre cinn t'oráiríob ar **1d.** an ceann; cao a' díol ré arca?

2. Má gheibim leatpíngí ar **3** pínginib an mó leatpíngse a beiré agam?

3. An mó comneal leat-píngse féadfao a céannac ar réal?

4. Tá **12** t'feoiríngib ag buacail, an mó píngin ir ceart nó fásgail orca?

5. Táro abla ar feoiríng an ceann, an mó abal ir féiríor a céannac ar leat-réal?

6. An mó feoiríng ir ceart dom fásgail ar réal?

7. An mó rníomhacán, ar leat-réal an ceann féadfao a céannac ar rílling?

8. Tugtar dá píora airíro ar rílling; an móir ir fiú gac píora díob?

9. Tugan buacail **4** pínginí ar orírib, agus **3** pínginí ar mírleánaib; an móir a bí anran aige a' rílling?

10. Cá méro feoiríng **1 4d.**, in **8d.**, **1** rílling?

11. Bí ag páorais **6** leatpíngí agus **6** píngine; an móir eile beaó uairé cun ríllingse nó beiré aige?

12. Bí ag buacail réal agus leat-réal; nó rínnreál ré iao ar leatpíngib; cá méro leatpíngse a tug ran nó?

ASBAINT SIMPLIOE

CLEACHTAID A 12. Ceirteana ó béal.

1. Táro **6** tigte **1** ríáro; leagtar **2** tíg acu; an mó tíg ra tríáro anran?

2. Táro **7** gcinn de píoraib agam; tugaim uaim **3** cinn acu; an mó ceann anran agam?

3. Tá **8** n-abla aige Seán; tugan ré **5** cinn acu nó Séamur; an mó ceann fásgan ran aige rém?

Cleáctad a 12—ar leanmáint.

4. Táro 9 n-oraírtí as mnaoi, táro 9 gcinn acu loitíte ; an mó ceann rógannta aici?

5. Tá 10 bpingine as Seán ; tugan ré 6 pingsiní o'a bpingin ; an mó pingsin fásan ran aise féin?

6. Tugan saiprún 8d. ar bhréasánaið ; ma bí 11 pingsin ar o'túir aise cá méro pingsin anoir aise?

7. Tá a 12 de márbilíð as páorais ; tugan ré 7 gcinn do tomár ; an mó ceann aise féin anran?

8. Tá a 13 o'uib as Máire, bpingtear 4 cinn acu ; an mó uib plán aici?

9. Bí 14 ríliní as Cáit ; tug ré 8 gcinn acu do Símead ; an mó ceann a bí aici féin anran?

10. A' 15 de plumaib do loitead 9 gcinn ; an mó ceann a fásad san lot?

11. Bí 13 ba as fear ar páirc ; cuair 7 gcinn acu cun fám uair ; cá méro bó a o'fan aise?

12. Cuair 12 fear amac i mbád ; do báðad 7 acu an mó fear acu do táinig plán?

sample

Tá 10 gcinn de márbilíð as páorais, tugan ré 6 cinn do

taos ; cá méro márbil fásan ran aise féin.

An Réirtead : ó n-a 10 de márbilíð.

bain a 6 „ „

An freasna, fásat a 4 de márbilíð.

cleáctad a 13.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
capaili.	ba.	caoipe.	muca.	saðair.	cait.
6	7	8	9	7	10
2	4	5	2	5	3
—	—	—	—	—	—
7.	8.	9.	10.	11.	12.
truaðaili.	leabair.	liciní.	pinu.	pinrili.	mapai
11	12	13	14	12	16
4	6	6	7	8	7
—	—	—	—	—	—

13.	14.	15.	16.	17.	18.
uibe.	adla.	piopaí.	figí.	figí.	mná.
15	18	14	17	15	17
8	9	8	9	7	8
—	—	—	—	—	—
19.	20.	21.	22.	23.	24.
buaclaillí.	cailíní.	plata.	tríogte.	órlaig.	mílte.
18	16	14	18	19	20
10	10	11	11	10	11
—	—	—	—	—	—

CLEACHTAÓ A 14. Ceirteana ó béal.

1. Tá a 13 de chnóib ag buaclaill, tugan pé uair a 7 oíob; cá mhéir chnó anraib aige?

2. Tá in aicme de ríoláitrib ríolte 17 nroume agus ir buaclaill 8 acu; cá mhéir cailín oíra?

3. Má taoínn tu 9 mbliana anoir an mó bliain ar ro go mbeir tú 15 bliana?

4. Tá a 15 de cloicínib ag Máire, tá 8 gcloicíní pé n-a bun raib ag Nóra; an mó ceann ag Nóra?

5. Tá a h 18 de márbilib ag Sean agus 10 gcinn ag Tomár; an mó ceann ag Seán ra mbreir ar a bfuil ag Tomár?

6. Má tá a 15 de pánaib glóime i bpinneois agus má bprítear 5 cinn acu an mó pána ríán a beir ra bpinneois?

7. Bí ar oume toul a 13 de mílteib ar rogar; tá 8 míle cupra de aige; an mó míle atá le cup de aige?

8. Tugan 18 bpingíní ar té agus ar ríuicre; má corain an té 10 bpingíní an móir a corain an ríuicre?

9. Tá a 19 de pingínib i mboirgín aingio; má cógcar 10 bpingíní ar cá mhéir pingín a beir ann?

10. Tá 20 pinríl i mboirgá; má cógcar a h—11 oíob ar, an mó ceann a págcar?

11. I n-aicme buaclaillí tá a 19 agus tá leabair léig-teóipeadta ag doiraon acu; an mó oume acu atá san leabair léig-teóipeadta?

12. Tá píce caoiria ag peirneoir; má oíolan pé doiraon acu, an mó caoiria beir aige?

SAMPLA

Τά 78 οε ρσίλλινγς δςαμ δςυρ καίτμ 45 δcu; αν μό
 ρσίλλινγς δςαμ ανραν?

Αν μείυτεαδ: 6 78 οε ρσίλλινγς.
 δαμ 45 „ „

Αν ρμεαςμα, ράςταρ 33 οε ρσίλλινγς.

CLEACTAD Δ 15.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
λεαδαιρ.	αβλα.	βα.	καοιρε.	ςαδαιρ.	ςαδαιρ.
86	37	49	78	89	67
24	14	35	53	43	30
—	—	—	—	—	—
7.	8.	9.	10.	11.	12.
καίτ.	καπαίλλ.	ρην.	βυαδαιλλί	ενόα.	πιορσί.
35	96	88	27	79	98
12	25	32	10	62	21
—	—	—	—	—	—
13.	14.	15.	16.	17.	18.
ρνιόμαδάν.	μαρβίλι.	ρταμπαί.	ρην.	ρηνρλί.	ταρμινγί.
46	58	64	79	87	99
12	13	14	15	16	17
—	—	—	—	—	—
19.	20.	21.	22.	23.	24.
λαετανα.	ρεαδτμάνι.	μιάρα.	βλιαντα.	ρύντ.	ρινγινί.
54	65	79	87	98	79
32	33	44	55	56	24

sample			
ó 43 bain 18.			
An méiricead: le dealú.			
veicéana	áona.	veicéana.	áona.
4	3	=	3
1	8	=	1
2	5	2	5
le cóiméadú.			
veicéana.	áona.		
4	3 ¹²		
1 ³	8		
2	5		

CLEACHTAÍO A 16.

1. ó 57 bain 19	13. bain 18	ó 50
2. „ 43 „ 25	14. „ 27 „ 61	
3. „ 68 „ 37	15. „ 54 „ 83	
4. „ 94 „ 46	16. „ 45 „ 62	
5. „ 70 „ 35	17. „ 23 „ 70	
6. „ 83 „ 56	18. „ 44 „ 91	
7. „ 60 „ 27	19. „ 7 „ 81	
8. „ 81 „ 56	20. „ 12 „ 90	
9. „ 73 „ 49	21. „ 5 „ 40	
10. „ 85 „ 28	22. „ 8 „ 53	
11. „ 67 „ 30	23. „ 67 „ 72	
12. „ 94 „ 25	24. „ 36 „ 84	

sample	
Cao í an breir acá i reatc noicé ar a reatcóas?	
An méiricead:	ó n-a 70
	bain 17
An freagra,	53 an breir.

CLEACHTAÍO A 17.

1. 70—15	7. 85—19
2. 84—29	8. 43—27
3. 67—38	9. 50—34
4. 62—47	10. 76—20
5. 50—19	11. 95—89
6. 42—36	12. 68—9

CLEACTAD A 17—ar leanmáint

13. Fais an deirriúgead rí 56 agus 82.
14. Ó 85 bain 29.
15. Tarais 38 ó 63.
16. Cad í an bpeir atá ag 76 ar 27?
17. Bain 27 ó 90.
18. Fais an deirriúgead rí 17 agus 71.
19. Ó cúis deic bain trídheic a reáct
20. Bain reáct n-deic a cúis ó naoi n-deic.
21. Fais an deirriúgead rí a hoct agus cúis deic.
22. Bain a reáct déag ó oict n-deic.
23. Cad í an bpeir a tá ag naoi n-deic a trí ar a naoi-déag.
24. An móir ír luagá dá deic a h-oict ná ré deic?

CLEACTAD A 18. Ceirteana ó béal.

1. Tá 4 habla agam; tugtar dom a 4 agus tugaim uaim a 5; cá méir ceann fágta agam?
2. Tá 3 cnó ag Séamur; tugtar dó a 5 agus tugan ré a 4 do tadh; cá méir ceann fágta aige?
3. Bí 9 (naonbúr) daltaí i rian; táinig 7 (móir-peir) agus o'imctis 5 (cúigeir); cá méir dalta ann an-ran?
4. Tá 18 t'ablaib ag Seán; tugan ré a 5 do Séamur agus a 4 do Tomás; an mó ceann fágta aige?
5. Sóinreálaim rílling 'na pinginib; tugaim 4 pinginí do Séamur agus 3 pinginí do Pádraig; cá méir pingin agam féin an-ran?
6. Bí 7 gcominí ag Pádraig; ceannuig ré 6 cinn eile agus an-ran do díol ré 8 gcinn; cá méir comin an-ran aige?
7. Ceannuigean buadail ríomhacán ar 4 pinginí agus fuir ar pingin; an móir atá aige a' rílling?
8. Caritean Seán 5 pinginí ar ablaib agus 2 pingin ar oirpirtib; an móir fanan aige a' rílling?
9. Bí 8 gcominí ag Pádraig; fuair 5 cinn acu bair agus ceannuig ré 7 gcinn; cá méir comin a bí an-ran aige?
10. Tá a h || de márbilib ag leanb; caillean ré 6 cinn agus beirlean ré 8 gcinn; an mó ceann an-ran aige?

Cleachtadó a 18—ar leanmáint.

11. Tá a 12 de cártaibh bainne ag fear; díolan ré 7 gcáirt agus ceannuigean ré 9 gcáirt; cá méir cárta anran aige?

12. Tá a 14 de gallúnaibh i gcarr; leosan an carr uair 8 ngallún; anran curtar 5 gallún irthead ann; cá méir gallún ann anran?

sample

1. Uair caráirtibh traidé cá 80 de dáoinibh; má cá 27 ra éad caráirt agus 35 ra carna caráirt, an mó tuine ra tríoim caráirt?

an réirthead:

27 ra éad caráirt.

35 ra carna "

80 ra caráirtibh.

62 i dá gcáirt.

rin 18 ra tríoim caráirt.

rin 62 ra dá caráirt rin.

an freagra, 18 tuine.

Cleachtadó a 19.

1. Tá 35 de daoibh ag feirmeoir; ceannuigean ré 24 eile díob; anran díolan ré 48; cá méir daoibh anran aige?

2. Seibean máire 30 de pinginibh agus anran 40; anran caitean rí 28 de pinginibh; cá méir pingin aici anran?

3. Bí 50 de márbhilibh ag Tomár; do díol ré 24 díob agus cáil ré doirion díob; an mó ceann a bí anran aige?

4. Bí 84 de doirion cabáirt agus feirmeoir 'n-a trucail; díol ré dá doirion acu i riopa agus 40 díob i riopa eile; cá méir doirion cabáirt a bí anran aige?

5. Bí 72 o'uibh i mborga; dá ndíoltí 48 acu agus dá mbairtí 9 gcinn acu, an mó uibh a beir ann.

6. Bí 80 de dáltáibh i rgoil; má ba buadailí 24 díob agus má ba cáilíní 20 díob, cá méir naoidéan a bí ann?

7. Tá 50 de cnoibh i mála; má baintear doirion ar agus má curtar 20 irthead ann, cá méir cno a beir ann?

8. Tá 75 de cloicínibh ag Cáit; tugan rí dá doirion díob o'áine agus seibean rí 18 cinn ó Neillín; an mó ceann anran aici?

9. Tá 60 de pinginibh i mborga airgí; má tógтар ar doirion pingin agus anran fide pingin, cá méir pingin a beir ann?

10. Tá 64 de dhaoimib i dtí capáirtib traidenac; má tá 20 de dhaoimib fa dhéad capáirte agus 27 fa tairna capáirte, an mó duine fa triomad capáirte?

11. Gearrtar 15 troigite de ceann téide atá 72 de troigtib ar fáil agus gearrtar 18 troigite de'n ceann eile di; cad é an fáil i an tair?

12. Cuireann fear 47 de míltib de ar muin capail lá, agus 38 de míltib an lá 'n-a dhiaidh sin; an mó míle eile áitiríó ré a cur de cun 90 de míltib beic curta de aige?

CORA SGILLINGE

CLEACHTAÓ A 20 Ceirteana ó béal.

1. Ceannuis buacail rniomacán ar 4d. agus pointe márbhí ar 3d. agus tug ré pingin ar dhá oirde; an móir atá fóir aige a' sgilling?

2. Tá 4½d. as liam agus tá 3½d. as Seán; an móir atá acu araon?

3. Caiteann cailín 2½d. ar mírleánaib agus 1½d. ar páirpáraib; an móir atá fóir aici a' 6d.?

4. Cá méir abal ar 2d. an ceann a gheobas ar sgilling?

5. Tá 4d. fa ló asam a caiteann; cad é an fáil a pas-aib sgilling oim?

6. Tugaim ½d. an duine o' 8 buacaili; an móir fánan asam a' sgilling?

7. Tá 9d. as buacail; caiteann ré 2½ ar dhóib agus 3½d. ar rtampaib; an móir atá fóir aige?

8. Caiteann cailín 3¼d. ar galúnaic agus 2¼d. ar rtair; an móir atá fóir aici a' 7d.?

9. Do áit buacail 5½d. agus cail ré 3½d.; an móir a o' fán aige a' sgilling?

10. Má tugaim 2½d. do buacail agus 7½d. do buacail eile agus má fánan 2d. asam, an móir an t-airgeas a bí asam ar dtúir?

11. Caitim 4d. ar ablaib agus 2½d. ar oirdeib agus 3d. ar piopaib; cad í an t-óimpeáil atá le fáil asam a' sgilling?

12. Tá sgilling asam agus tugaim 5d. ar leabair léig-teoipeacta agus 3d. ar leabair áiríú; an mó pingin ar ½d. an ceann a gheobas an a bfuil de óimpeáil asam?

CUNO II.

ARÉUR SIMPLIÖE.

CLEACTAO A 21. Ceirteana ó béal.

1. Tá 9 márbuil as Tomár, agus tá 8 seinn as Seán agus 7 seinn as Deaodar; an mó ceann as an ttriúr?

2. Do éail Máire 7 seoióiní agus tug sí uaithe 10 seinn agus o'fai 7 seinn aici; an mó cíoicín a bí ar tóúir aici?

3. Tar éir me tabairt 5 abla do Dómhall agus 7 seinn do Pádraig bí doiraon asam; an mó abal a bí ar tóúir asam?

4. Tá 10 daltaí sa céad gráda agus 8 sa tarpa gráda agus 7 sa triomaó gráda; cá méir dalta m' na trí grádaib?

5. Tugan bó doiraon cáirt bainne sa ló uaithe, bó eile 10 seáirt, bó eile 8 seáirt; an mó cáirt a tugair na trí ba uata?

6. Tuillean buacail 9 ríllinge sa treachtáin, tuillean buacail eile 10 ríllinge, buacail eile 6 ríllinge; an móir a tuillir ríad i ttriúr?

7. Ceannuis fearmeóir leat-doiraon bó, doiraon caoim agus leat ród de mucuib; cá méir ainmíde a ceannais ré?

8. Tá céad 10 ttrióigte ar fáil; má cuirtar 4 ttrióigte a' ceann oí agus 7 ttrióigte ar an gceann eile oí, an mó ttrióig ar fáil a beir sí?

9. Ceannuis gear capall ar 11 púint agus bó ar 8 bpúint agus caoim ar 4 púint; cad a éornaodar go léir?

10. Tá maóail 12 órlaó ar fáil; cuirim maóail 9 n-órlaó ar fáil ar gac ceann oí; cad é an fáil iad go léir?

sample

Cuir 345 agus 278 agus 184 le céile.

An réirteac: céadta. deiceana. dona.

3	4	5
2	7	8
1	8	4
8	0	7

An freagra, 807

cleactað ð 22.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
986	649	588	476	578	498
875	857	859	647	999	379
689	788	695	789	678	676
7.	8.	9.	10.	11.	12.
788	998	958	897	968	498
877	899	789	198	374	327
789	675	698	276	759	688
13.	14.	15.	16.	17.	18.
853	786	888	349	299	285
358	678	799	986	587	878
385	867	997	698	678	976
19.	20.	21.	22.	23.	24.
880	487	897	487	667	456
709	874	658	759	766	678
678	678	865	968	895	789

sampla

τὰ 135 σε θάλτῃς ἰ ῥσοῖλ, 246 τίος ἰ ῥσοῖλ εἰτε, 89 τίος ἰ ῥσοῖλ εἰτε; cá μέτο θάλτα ἰνῆ na τῆ ῥσοῖλεανῃς?

Ἀν πρίοτεαδ: 135 ῥα έέαο ῥσοῖλ.
246 ῥα ταῖνα ῥσοῖλ.
89 ῥα τῆσίοναδ ῥσοῖλ.

Ἀν πρεαγμα. Sin 470 σε θάλτῃς.

cleactað ð 23.

1. τὰ 379 σε εαοῖνῃς ἰ βῥῃνῃς, 486 ἰ βῥῃνῃς εἰτε, 597 ἰ βῥῃνῃς εἰτε: cá μέτο εαοῖνα ἰνῆ na τῆ βῥῃνῃςεανῃς?

2. ῥυαῖρ ουῖνε £984 ῥαν Ἀβράν, £756 ῥα θεαλταῖνε ἄσυρ £869 ῥα Μεῖτεαῖν; ἂν μόρ ἄ ῥυαῖρ ῥέ ἂν ῥαο?

CLEACHTAÓ A 23—AR LEANNAMH.

3. Tá 786 o'fearaib i gcomplaét, 889 i gcomplaét eile agus 968 i gcomplaét eile; an mó fear m' na trí complaétaib?

4. Ceannais tuine 759 de tonaib suam Dé luam, 867 de Máirt. 655 de Céadaoin; cá méir tona a ceannais ré ar fad?

5. Bí ar mairgá 988 de buaib, 479 de daoirib agus 678 de muceib; an mó ainmíóe ar fad a bí ann?

6. I mbailiú airgíto do fuairt 678 de pínigib, 579 de leat-pínigib agus 278 de méalaéaib; an mó píora airgíto a bí ann ar fad?

7. Tá i tuis gsoile 398 de buacailib 279 de cáilínib, agus 267 de naoiréanaib; cá méir dailta ann ar fad?

8. Cuip ceannuithe 586 o' uib i mborgá, agus 397 i mborgá eile agus 746 i mborgá eile; cá méir uib m' na trí borgaib?

9. Táinig 378 de d'aoimib amac a' triaen, 569 a' triaen eile agus 766 a' triaen eile; an mó tuine a táinig amac ar na trí triaenib?

10. Tá 566 de leatanaéaib i leabair, 346 i leabair eile agus 468 i leabair eile; cá méir leatanaé m' na trí leabraib?

11. Bí i mbaile beas 598 o'fearaib; 647 de mháib agus 836 de leabhaib; cá méir tuine a bí ann?

12. Bí as buacail trí beartán de cleatádaib; bí 986 de cleatádaib i mbeartán acu, 759 i mbeartán eile agus 388 fa tríonad beartán; cá méir cleit m' na trí beartánaib?

SAMPLA		
Aréuir 687, 594, 238 agus 27.		
An méirteac: céadta, deiceada, dona.		
6	8	7
5	9	4
2	3	8
	2	7
15	4	6

An freagra, 1546.

CLEACHTAÓ A 24.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
489	399	486	889	489	487
27	784	999	998	706	9
896	6	87	76	899	698
58	95	698	699	75	85

CLEACTAO A 24—ap leannaint.

7.	8.	9.	10.	11.	12.
999	480	847	848	796	498
88	998	65	488	967	769
797	763	9	79	68	697
66	49	896	688	853	888

13.	14.	15.	16.	17.	18.
789	483	408	817	488	485
88	987	96	786	769	786
976	645	694	678	697	64
65	78	99	9	889	998

19.	20.	21.	22.	23.	24.
853	675	649	879	714	780
385	978	946	887	427	896
58	397	864	66	392	989
777	88	98	893	685	788

sample

Ói ar éuair 127 o'fearaid, 150 oe mhnáib, 245 oe buacailib, 289 oe cailinib; cá méiré tuine a bí ar an gcuidir?

An péiréac: 127 o'fearaid.
150 oe mhnáib.
245 oe buacailib.
289 oe cailinib.

An rreagha, 811 oe óaoirib.

CLEACTAO A 25.

1. Tá i n-abalgor 427 oe ériannaid abal, 268 oe ériannaid plumaí, 78 oe ériannaid riliní, 205 oe ériannaid pioraí; cá méiré ériann torraí ra n-abalgor?

2. O'oirib, buacail 127 oe rumanaid an céao reactmáin, 208 an tarra reactmáin, 196 an tríoimá reactmáin agus 257 an ceactmáin reactmáin; cá méiré rum ar fao a o'oirib ré?

CLEACHTAÓ A 25—AR LEANMÁINT.

3. TÁIRÓ CEITRE OIRILLEANA TUIRAPARÁI ANN AŞUR TÁ 358 DE TORRAPARÁIB I NÓRILL ACU, 296 I NÓRILL EILE, 176 I NÓRILL EILE AŞUR 475 RA CEATPÁIRIÁD OIRILL; CÁ MÉIRÓ TORRAP INR NA CEITRE OIRILLEANAIB?

4. CURTAR 698 DE BPRICEANAIB I BFAILLA, 479 I BFAILLA EILE, 795 I BFAILLA EILE AŞUR 556 I BFAILLA EILE; CÁ MÉIRÓ BPRIC INR NA CEITRE FAILLAIB?

5. TÁ 240 DE PINGINIÓB I BPÚNT AIRGTO, 252 OÍOB I NGINI, 126 OÍOB I LEAT ŞINI AŞUR 120 OÍOB I LEATFOBARIN; CÁ MÉIRÓ PINGIN RA MÉIRÓ RIN?

6. OIOLTAR 178 DE PÁIRÉARÁIB DÓ LUAIN, 269 DÓ MÁIRT, 347 DÓ CÉADAOIN, 401 DAPDAOIN; AN MÓ PÁIRÉAR A OIOLTAR I ŞCAITEAMH AN CEITRE LÁ?

7. TUILLEAN FEAR I ŞCAITEAMH CEITRE MÍ 252 DE RŞILL-INGIÓB AN CÉAD MÍ, 198 AN TAPNA MÍ, 327 AN TRÍOMÁD MÍ, AŞUR 400 AN CEATPÁIRIÁD MÍ; AN MÓR A TUILLEAN RÉ I ŞCAITEAMH AN CEITRE MÍ?

8. TÁ I MÁLA 247 DE CNOÍOB, CUIRIM 127 EILE DE CNOÍOB IRTEAD ANN. TÁ 385 DE CNOÍOB I MÁLA EILE AŞUR CUIRIM IRTEAD AN 68 EILE OÍOB; AN MÓ CNO ANOIR RA DÁ MÁLA?

9. CUIRÓ AR CUIRTO 127 O'FEARÁIB, 189 DE MÍNÁIB, 347 DE BUACAILLIÓB AŞUR 298 DE CAILINIÓB; CÁ MÉIRÓ TUINE AR AN ŞCUIRTO?

10. TAR ÉIR 59 DE MÁRBIÓIB A TABAIRT DO TOMÁR, AŞUR 125 DO ŞEÁN AŞUR 85 DO PÁTORAIS, BÍ 200 MÁRBIÓIB FÓR AŞAM; CÁ MÉIRÓ MÁRBIÓIB A BÍ AR OTÚIR AŞAM?

11. SIN 240 DE RÓRAIB BUIÓE I NGÁIRTOIN AŞUR 318 DE RÓRAIB DEARŞA AŞUR 296 DE RÓRAIB BÁNA AŞUR 85 DE RÓRAIB CÚNLAIŞ; AN MÓ RÓR RA ŞÁIRTOIN?

12. CUIR LONG ŞAIL 248 DE MÍLTIOB OI AN CÉAD LÁ, 315 AN TAPNA LÁ, 296 AN TRÍOMÁD LÁ, 89 AN CEATPÁIRIÁD LÁ; CÁ MÉIRÓ MÍLE A CUIR RÍ OI I ŞCAITEAMH AN CEITRE LÁ?

CLEACHTAÓ A 26.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
989	786	847	984	935	497
7	87	657	965	398	658
675	986	787	76	769	975
38	69	67	859	6	78
299	49	777	776	888	769

Cleaḱtaṭ ḁ 26—ḁṣ leaṇmāint.

7.	8.	9.	10.	11.	12.
807	484	489	489	375	753
64	789	698	586	687	937
3	68	85	68	598	608
78	399	788	789	7	75
968	87	39	998	694	399

13.	14.	15.	16.	17.	18.
999	739	469	399	946	999
876	987	649	768	37	99
539	666	946	653	864	9
87	588	785	365	9	88
688	999	878	78	496	888

19.	20.	21.	22.	23.	24.
776	568	989	769	499	499
676	865	899	697	967	876
767	658	998	589	678	539
999	856	888	895	789	87
88	776	77	589	98	688

sāmpla

$$39 + 486 + 675 + 843 + 65.$$

ḁn pēiōteḱ: $\left. \begin{array}{r} 39 \\ 486 \\ 675 \\ 843 \\ 65 \end{array} \right\} \text{ ḁḱ h-ḁṣṣeṇṇa.}$

ḁn ppeḱṣṣa, $\frac{2108}{\quad}$ ḁn t-iomlān.

Cleaḱtaṭ ḁ 27.

1. $37 + 978 + 6 + 989 + 75.$

2. $468 + 9 + 728 + 398 + 46$

3. $787 + 468 + 8 + 97 + 806$

CLEAÓTAD A 27—AR LEANNHAINIC.

4. $849+984+68+5+920$.
5. $718+897+648+395+99$.
6. $894+39+789+6+858$.
7. $946+694+889+78+699$.
8. $496+98+377+888+7$.
9. $984+604+780+999+76$.
10. $847+567+396+469+798$.
11. $489+984+666+85+789$.
12. $876+698+78+10+796$.
13. $948+769+837+5+68$.
14. $489+964+699+785+837$.
15. $838+397+658+84+29$.
16. $278+679+357+9+898$.
17. $987+869+784+398+968$.
18. $599+758+999+877+988$.
19. $469+5+78+697+9$.
20. $366+788+897+12+608$.
21. $766+687+46+98+976$.
22. $378+466+958+873+795$.
23. $539+9+99+688+999$.
24. $989+898+988+999+888$.

CLEAÓTAD A 28.

1. Aréuir pé véc a h-oc, óá céao céirpe veic a reáct, naoi nveic a hoct, a cúis véas, ásur reáct nveic a ceatair.

2. Fáis an rum a veinean cúis céao cúis veic a cúis, oot nveic, trí céao ásur a h-aon, reáct nveic a cúis, ásur a haonvéas.

3. Cuir le céile reáct gcéao ásur a h-aon, naoi nveic a pé, céirpe céao oot nveic a cúis, trí veic a reáct, óá céao ásur pé veic.

4. Fáis a rum ro .i. reáct gcéao cúis veic a cúis, oot nveic a ceatair, a reáct, óá céao óá veic a pé, reáct gcéao.

5. Cuir le céile oot gcéao ásur a h-aon, a reáct véas, cúis veic a naoi, trí céao ásur a h-aonvéas, naoi nveic a reáct.

6. Fáis a rum ro .i. trí céao oot nveic a reáct, a cúis, pé veic a naoi, céirpe céao ásur trí veic, ásur reáct nveic a pé.

Cleáctatō a 28—ar leanmáint.

7. Aréuir cúis deic a ré, a naoi, cúis céao, óa céao readt nveic a naoi, ré céao trí deic a h-aon.

8. Fais an rum vob reo, a readt, readt nveic a readt, readt scéao asur readt nveic, readt scéao asur a readt, readt nveic.

9. Aréuir oót scéao asur ceitne deic, ré deic a h-oót, a naoi, cúis céao asur a h-aon véas, oót nveic a ceatair.

10. Fais rum ré céao asur a ré, cúis deic a naoi, a h-oót, oót nveic a h-oót, asur naoi scéao a vó.

11. Aréuir ré céao asur ré deic, oót nveic a naoi, a readt, ceitne céao oót nveic a cúis, asur trí deic a ré.

12. Fais rum readt nveic a ré, oót nveic a ceatair, óa céao asur a h-aon véas, trí deic a cúis, asur readt scéao.

Cleáctatō a 29. Ceirteana ó béal.

1. Tá Tomár 9 mbliana v'aoir, cao é a t-aor a beir ré i gcionn 15 blian eile?

2. Bí 11 ve bológas as bacáir tar éir 13 a beir vóltas aise: an mó bológ a bí ar vóir aise?

3. V'eitil Máire 10 n-uair asur v'eitil Cáit 8 n-uair ra mbreir ar ar eitil Máire, cá méir uair a v'eitil Cáit? asur cá méir uair a v'eitil an beirt?

4. Tá 6 coiníní as páorais asur tá 9 gcinn ra mbreir ar rin as Domnall: cá méir coinín as Domnall? asur cá méir coinín as an mbreir.

5. Tá i reóir ríste 7 buacailí asur 5 cailíní asur oipeao naoiúean asur atá ve buacailib asur ve cailínib: cá méir vóltas ar fáo ann?

6. Tá taob ve clár vob ceápnac 3 troigite ar fáo. An mó troig ná fóláir a beir ra t-ríangán a fásasó cimpal ar fan na ciúmaire.

7. Do fíublaig fear 6 míle lá asur a vó oipeao fan an lá'n-a vóir fan: Cá méir míle fíublaig ré an vó lá?

8. Tá ríangán 7 n-órlac ar fáo. Má curtar píora 5 órlac ar scé ceann ve, cao é an fáo a beir ann?

9. Tá 8 bpinginí as páorais asur tugtar 4 pinginí eile vó: tá ré pinginí as Cormac asur tugtar vó 6 pinginí eile, an mó pingin acu arson anfan?

10. Vólan Tomár 6 páiréir, vólan Seán 4 páiréir ra mbreir ar rin, vólan páorais oipeao le Seán. Cá méir páiréir a vólan Seán? Cá méir páiréir a vóltar ar fáo?

Cleáctad a 29 ar leanmáint.

11. Tá 5 cloicíní ag Heiltín. Tá 4 cloicíní fa mbpeir ar rin ag Cáit agus tá 3 cloicíní ag Nóra fa mbpeir ar a bfuil ag Cáit: an mó cloicín ag Cáit? agus an mó ceann ag Nóra? agus an mó cloicín ag an tseirbhís?

12. Tá 7 n-ábala i n-ghar bogáil ag an tseirbhís agus tá 9 gharr i mbogáil eile; Cá méid abal in na 4 bogáil?

SAMPLE

Do tháinig buachaill 48 de páiréarais De Luain, 24 dé mairt fa mbpeir ar ar tháinig ré de Luain, agus 18 dé céadaoin fa mbpeir ar ar tháinig ré de mairt; cá méid páiréar a tháinig ré de mairt? dé céadaoin? ar fad?

An réiteas: 48 de páiréarais dé Luain.
24 fa mbpeir ar rin dé mairt.

rin 72 de páiréarais dé mairt.
18 fa mbpeir ar rin dé céadaoin.

rin 90 de páiréarais dé céadaoin.
An réiteas: 48 dé Luain.
72 dé mairt.
90 dé céadaoin.

210 de páiréarais ar fad.

An freagra, 72 de páiréarais dé mairt.
90 " " dé céadaoin.
210 " " ar fad.

Cleáctad a 30.

1. Bí 367 de márbail ag buachaill i mála agus 49 i mbogáil; do buail ré d'a tóir agus agus do bhonnas fice ceann ar; an mó ceann a bí an tseirbhís?

2. Táir éir 3 tóir de cloicíní a cailleanmáint agus fice ceann a tábairt do mairt agus 27 thóir a tábairt do Síneas, bí 96 de cloicíní fós ag Síne; an mó ceann a bí ar tóir aice?

3. Tá ag buachaill 129 de márbail. Tá 46 ag gac duine d'a tóir compáirte. Cá méid márbail ag an tseirbhís?

4. Tá 378 d'ábala in na gac mála de tóir málaí agus 47 thóir i mbogáil; cá méid abal ar fad fa méid rin?

5. Tá 356 de márbail ag Tomár, tá 95 fa mbpeir ar rin thóir ag Seán; cá méid ag Seán thóir? agus an mó márbail ag an mbpeir?

Cleactaō a 30—ar leanmāint.

6. Tā 936 de gāmnaiō aḡ seirimeōir aḡur 38 de buaiō aige ra mbreir ar a ḡruil de gāmnaiō aige ; an mó bó aige ? An mó beitiḡeac ar fao aige ?

7. Ar an ṽtarina leatanaō de leabair tā 64 o'focalaiō ra mbreir ar an ḡcēao leatanaō ; mā tā 396 o'focalaiō ar an ḡcēao leatanaō, cā mēro focal ar an ṽtarina leatanaō ? aḡur cā mēro focal ar an oā leatanaō i n-aonḡeacō ?

8. Tā 489 de ḡsillingiō aḡ buacail, aḡur tā 358 de ḡsillingiō aḡā ṽriḡiḡi, aḡur tā aḡā aḡairi oirēao aḡur aḡā aḡ an mbreir ; cā mēro ḡsilling aḡ an aḡairi ? aḡur cā mēro aḡ an ṽriḡiḡi ?

9. Oo buaiō cailin 478 de mārcanaib, aḡur de buaiō a ṽriḡiḡi 587 ṽioō, aḡur buaiō ṽriḡāiri ṽioō oirēao leir an mbreir ; cā mēro maric a buaiō an ṽriḡāiri ? Cā mēro maric a buaiō an triḡiḡi ?

10. Cuir fear 125 de miltiō de ar roḡar an cēao feacōmāin, cuir ré a oā oirēao ran de an tarina feacōmāin. An móri an t-ḡliḡe a cuir ré de an tarina feacōmāin ? an móri a cuir ré de ar fao ?

11. Téirdean triaen 176 de miltiō lā, téirdean ri a tri oirēao ran an tarina lā ; cao é an faio a téirdean ri an oā lā ?

12. Tā 236 de mārbiliō aḡ buacail, ḡeibean ré 357 eile ṽioō ; tā 337 ṽioō aḡ buacail eile aḡur tugtar oō oirēao eile ; cā mēro mārbil aḡ an mbreir anran ?

13. Irteac i ḡcana 'n-a ḡruil 78 de piúntaiō bainne cuirēan fear 67 eile de piúntaiō ; irteac i ḡcana eile 'n-a ḡruil 58 ṽoirḡḡear 37 de piúntaiō ; cā mēro piúnt ra oā cāna anran ?

14. Tā 87 de ḡinginiō aḡ ḡāoḡaiḡ aḡur tugtar oō 49 eile acu. Tā 75 de ḡinginiō aḡ Seān aḡur tugtar 38 eile acu oō ; cā mēro ḡingini aḡ an mbreir anran ?

15. Tā 278 de ḡlataiō ar faio i riibe milti ; cuirtar ḡioḡa 169 de ḡlataiō ar faio ar ḡac ceann de ; cā mēro ḡlat ar fao ann ḡo léir anran ?

16. Tā bóro 48 o'orlācāiō ar faio aḡur 27 o'orlācāiō ar leiteao ; cao é an faio nāc ḡolāiri a beir ra t-ḡriangān a ḡaḡaiō tīmpal air fan na ciúmhāire ?

17. Tā ḡāl móḡtīmpal ar ḡāiric cēāirnaō aḡur tā taoō an ḡāirice 286 de ḡlataiō ar faio ; cā mēro ḡlat ar fao ra ḡḡāl ?

18. Ůein Cāit 56 de ḡumanaib ra cearc i ḡcaiteam na feacōmāine, Ůein Sinēao 35 ra mbreir ar ar Ůein Cāit aḡur Ůein Neil 27 ra mbreir ar ar Ůein Sinēao ; cā mēro ḡum a ḡi ra cearc aḡ Sinēao ? aḡ Neil ? acu i ṽriḡiḡi ?

Cleactaó a 30—ar leanmáint.

19. Do díol buácaill 72 de páiréarais Dó Luain, díol ré 18 Dó Máirt fa mbreir ar ar díol ré Dó Luain agus 24 Dó Céadaoin fa mbreir ar ar díol ré Dó Máirt; cá méir páiréar a díol ré Dó Máirt? Dó Céadaoin? ar fad?

20. Tá i rgoil áirighe 68 de daltaib fa céad ghrá, 38 fa mbreir air rin fa tarina ghrá agus 35 fa triomáid ghrá fa mbreir ar an tarina ghrá; cá méir dalta in na trí ghrádaib?

21. Tá i n-ablóir 253 de crannais pioraí, 178 de crannais plumaí, agus oiread de crannais abai agus atá de crannais pioraí agus de crannais plumaí i n-donfead; cá méir crann ran ablóir?

22. Tug fear-puir uair 396 de leicirib Dó Máirt, 85 fa mbreir air rin Dó Céadaoin, agus oiread Dardaoin agus tug ré uair an dá lá eile; cá méir leicir a tug ré uair Dardaoin? An mó leicir a tug ré uair ar fad?

23. Díolan buácaill 128 de páiréarais, díolan a úrúair criona 16 fa mbreir air rin, agus díolan a úrúair oiread le n-a úrúair criona, cá méir páiréar ar fad a díoltar?

24. Tá i scoill 36 de crannais dapaige fa mbreir ar na crannais giúire, 57 de crannais giúire fa mbreir ar na crannais beite agus 46 de crannais beite fa mbreir ar na crannais fuirreóige; má tá 689 de crannais fuirreóige ann, cá méir crann ar fad ann?

ASBAINT SIMPLIÖE

Cleactaó a 31. Ceirteana ó béal.

1. Do fábaíl Tomár ríilling ac do cáit ré 7d.; an mó pingin fásta aige?

2. Tá 20 ríilling i £1; má cáitear 12 ríilling, an mó ríilling a fástar?

3. Tá a 13 de coinínib as Tomár agus díolan ré 5 cinn acu; cá méir coinín fásta aige?

4. A' mála n-a bfuil 13 h-ordairtí bponntar 9 gcinn; cá méir ceann a fástar?

5. Tá 20 leatanaó i leabráin; tá 11 leatanaó léighe asam; cá méir leatanaó le léighe fós asam?

6. Tá Máire 8 mbliana ó'aoir; catin a beir sí 17 de blianaib?

7. Tugtar o'fear-puir 20 leicir le tabairt uair; má tá 13 tabairt uair aige, an mó ceann atá fós le tabairt uair aige?

Cleactaó a 31—ar leanmáint.

8. Siublan fear 6 míle a' 24 de mílte lá, agus 9 míle an lá n-a dhiaidh sin; cá mhéir míle fós le cup de aise?

9. Do rug bean 18 gcinn de púntaibh ime lár go dtí an mara; d'íol sí 10 bpúint de'n im sin i ríopa, agus 6 púint de i ríopa eile; an mó púint ime fós aici?

10. Tá 20 márbail ag Tomár; d'íol sé 5 cinn acu; an mó ceann fós aise?

11. Cá mhéir psillings náic foláir a cup le 5s., agus le 8s. éun púint aise a dhéanam?

12. Baintear 4 troighe de ceann ruibe mital atá 15 troighe ar fáil agus 7 troighe de'n ceann eile de; cad é an fáil é an sin?

simpla								
a' 630 bain 159.								
le dealú.						le cóm-aréar.		
céadta.	deic-	adona.	céadta.	deic-	adona.	céadta.	deic-	adona.
ana.			ana.			ana.		
6	3	0	5	12	10	nú	6	313
1	5	9	1	5	9	12	3	910
4	7	1	4	7	1	4	7	1
an freagra.								

Cleactaó a 32.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
357	486	207	370	483	563
198	179	86	163	397	279
7.	8.	9.	10.	11.	12.
400	975	673	487	588	618
189	597	309	190	399	199
13.	14.	15.	16.	17.	18.
201	370	658	478	409	711
102	307	479	389	318	417
19.	20.	21.	22.	23.	24.
713	600	678	777	607	356
525	311	588	588	599	267

CLEACHTAÓ A 33.

1. Tá ag buachaill 216 de ónóib, tugan ré uair 127; an mó ceann aige arian?

2. Tá 350 de fnaclaí i mbuilein; cailítear 116 díob; cá méir fnaclaí a fágtear?

3. Tá 408 ó'ablaí ag buachaill; díolan ré 219 díob; an mó abal arian aige?

4. Beirfean bean léi cun an mairgair 320 ó'uib; díolan ré 127 acu; cá méir uib gan díol aice?

5. Tá i rgoil meargairte 370 de dalaib; 173 de buachaillib oirte; cá méir cailín oirte?

6. Fuair fear bár ra bliain 1907 agus é 79 de blianaib; caoin a rugaó é?

7. Do éir cailín 117 de pinginib a' 240 díob; an mó pingin a ó'fán aice?

8. An móir atá 803 níor mó ná 79?

9. An móir ra mbreir 760 reácar 706?

10. An móir náic foláir a cur le 785 cun 901 a déanamh?

11. Tá fear ann agus má mairfean ré 37 de blianaib eile beir ré 100? cao é an t-aor anoir é?

12. An móir a curfar le 307 cun 401 do déanamh?

CLEACHTAÓ A 34.

1. 427—108

2. 542—98

3. 607—218

4. 840—367

13. Ó 743 bain 198

14. „ 160 „ 79

15. „ 550 „ 270

16. „ 423 „ 124

17. „ 300 „ 101

18. „ 542 „ 73

5. 501—196

6. 400—75

7. 670—198

8. 450—76

19. bain 76 Ó 100

20. „ 101 „ 700

21. „ 50 „ 500

22. „ 7 „ 301

23. „ 111 „ 900

24. „ 19 „ 190

SAMPLA

508 an minuentò agus 249 an rubtrahentò ; cá méir é an farabár ?

An réirtead :
$$\begin{array}{r} 508 \text{ an minuentò.} \\ 249 \text{ an rubtrahentò.} \\ \hline \end{array}$$

An freagra, 259 an farabár.

CLEACHTAD A 35.

1. 765 an minuentò agus 486 an rubtrahentò ; cad ir farabár ?

2. Cad ir farabár nuair ir 960 an minuentò agus 509 an rubtrahentò ?

3. 409 an rubtrahentò agus 611 an minuentò ; faig an farabár.

4. 856 an minuentò, 648 an farabár ; faig an rubtrahentò.

5. An móir é an rubtrahentò nuair ir 807 an minuentò agus 198 an farabár ?

6. Faig an rubtrahentò nuair ir 681 an minuentò agus 167 an farabár.

7. Má'ir 645 an farabár agus 274 an rubtrahentò, an móir é an minuentò ?

8. 567 an rubtrahentò, 218 an farabár ; faig an minuentò.

9. An móir é an minuentò nuair ir 365 an farabár agus 279 an rubtrahentò ?

10. 729 an minuentò agus 58 an rubtrahentò ; faig an farabár.

11. Cad ir farabár nuair ir 279 an rubtrahentò agus 927 an minuentò ?

12. Cad ir minuentò nuair ir farabár 256 agus 644 an rubtrahentò ?

CLEACHTAD A 36. Ceirteana ó béal.

1. Tá 8 márbilí ag Tomás, buadhán ré 7 gcinn eile ; anran caillean ré 9 gcinn ; an móir fágán ran aige ?

Cleactaó a 36—ar leanmáint.

2. Tá doraon uð as mnaoi i mborgéao ; cuirpean rí leat-doraon eile irteac ann, anran díolan rí 9 gcinn ; cá méir uð anran aise ?

3. Tá 10 gcinn de leabrais ar feilt asur 7 gcinn ar feilt eile ; má tugaim doraon acu ar iarac uaim, an mó leabar a fágfar ?

4. Gearrtear 6 plata de ceann ruibe mital atá 20 plat ar fairs asur gearrtear 5 plata de'n ceann eile de ; cá méir plat a fágfar ?

5. Tá 20 rílling as páirais ; caitean ré 8 ríllinge asur tugan ré 5 ríllinge ar iarac do tair ; an mó rílling anran aise ?

6. Tá doraon oráirtí i n-gac borgéao de dá borgéao ; ittear leat-ríor díob ; an mó ceann a fágfar díob ?

7. Tá i bpinneois 10 bránaí gloine asur 8 gcinn i bpinneois eile ; má búrtear 7 gcinn acu, an mó pána a beir rian ?

8. Bí 15 márbilí as Tomár ; cail ré 9 gcinn ; anran do rug ré 10 gcinn ; an mó márbil a bí anran aise ?

9. A' borgia n-a bfuil 30 de mírleánaí tógaim 10 gcinn ; má cuirtear ríor eile mírleán irteac ann anran, an mó mírleán a beir ann ?

10. Do cuir cailín 30 de spremanaí ac b' éigean oi anran 20 spreim acu do ríaoile ; má cuirpean rí 50 spreim eile, an mó spreim a beir ann ?

11. Ceannuis bean 40 de púntaí pláir. O'úraro rí 20 púnt as bácail aráin asur 15 púnt as déanam círte ; an mó púnt a bí ríáirta aici.

12. Amac a' dá borgia n-a bfuil 20 peann i n-gac borgia acu tógaim 30 de peannaí ; anran cuirim irteac ann leat-doraon ; cá méir peann ra borgia anran ?

SAMPLE

Tá 250 de dáltáí i ríor ; má'r buacailí 107 díob, an mó cailín orá ? An mó cailín orá ra mbreir ar a bfuil de buacailí orá ?

An réirteac : 250 de dáltáí. 143 de cailíní.
107 de buacailí. 107 de buacailí.

An freagra, 143 de cailíní. 36 de cailíní ra mbreir ar na buacailí.

Cleactaó a 37.

1. Dá punan de planóí cabáirte as fear ; 49 de planóí i bpunan acu asur 36 ra punan eile ; do cuir ré 76 acu ; an mó planó a bí san cun aise ?

Cleáctad a 37—ar leanmáint.

2. Tá 36 de fumanais i gcleáct agus 24 i gcleáct eile; má d'einean buacail 48 acu, an mó ceann a b'eirí san d'éanam aise?

3. 54 o'ordairtí an ceann i d'á mál; d'ioltar 84 díob; an mó ceann fágta?

4. 67 de pánais gloine i dtí; 85 i dtí eile; b'ir-tear 24 díob; an mó ceann rian?

5. 72 o'uib ag mnaoi; ceannuis rí 24; anran do díol rí 58; cá méirí uib anran aise?

6. Má baintear 27 o'ablaib a' b'orgéar i n-ar cuiréar 48 agus 52 o'ablaib an mó abal a b'eirí sa b'orgéar?

7. Má cuirtear 49 de planais i n-umaire agus 120 díob i n-umaire eile agus má caillean 84 díob, cá méirí planais a tiocfaí?

8. 67 de crannais abal agus 85 de crannais pioraí agus 34 de crannais plumaí i ngairtín; má tá 27 deir na crannais rin fearg, cá méirí crann díob atá torthaí?

9. Ceannuis muinteoirí rgoile 40 o'ordairtí le tabairt o'áime rgoile n-a raib 24 de buacailib agus 18 de cailinib; an mó ordairte atá i n-earnam uirtí d'un ceann a tabairt do'n duine acu?

10. Do cáit Neil 47 de pinginib tar éir 15 agus 42 agus 35 de pinginib a b'eirí bailighe aise; an mó pingin atá anoir aise?

11. D'einean buacail 35 de fumanais Dé Luain, 48 Dé Máirt, 67 Dé Céadaoin; má tá 24 acu sa' n-éascóir aise, an mó ceann atá sa ceart aise?

12. Seirbean buacail-páiréar 4 buileiní agus 60, 84, 48, 92 de páiréarais ionta; má díolan ré iad go léir at 18, an mó ceann a b'eirí díolta aise?

13. Seirbean buacail 29 de ríillingib agus seirbto a b'eirí d'iréar 18 de ríillingib an duine; má cuirto ríad an t-airgead le céile agus 36 do ríillingib do cáiteam, an móir a b'eirí fágta?

14. Tá 500 duine i mbailé beag. Tá oirta ran 129 o'fearais agus 138 de mháib; an mó leand ann?

15. Tá 250 de ríolairtí i ríoil agus 67 níor luga ná ran i ríoil eile; an mó ríolairte sa tarra ríoil? sa d'á ríoil?

16. Tá 167 de márbilib ag Domnall; caillean ré 79 agus beiréan ré 85; cá méirí márbil anran aise?

17. Tá 200 peann i mborga. Tógaim ar 87 díob agus cuirim ann 95; cá méirí peann anran ann?

CLEACHTAÓ A 37—ar leanmáint.

18. Tá 300 ríoláirte i ríol; má tá 178 de buacaillibh oirte, an mó cailín oirte? an mó buacaill ra mbreir ann reácar a bfuil de cailínibh ann?

19. Tá 500 duine i tstraen. As ríad áirigíte tagan 178 de d'aoimibh amac ar asur téirdean 120 duine irteac ann; an mó duine irtig ann anran?

20. Tá 365 de laetibh i mbliain; má tá 31 díobh i n-eanair asur 28 díobh ra bfeadhra asur 31 díobh ra mharpa; an mó lá ra cúro eile de'n bliain?

21. Fuair Tomár 240 de maircanaibh. Fuair Seán 56 ní ba lúga ná mar a fuair Tomár asur fuair Tadhg 48 ní ba lúga ná mar a fuair Seán. An mó mairc a fuair Seán? a fuair Tadhg? a fuair an triúr?

22. Tá acair pádrais 50 bliain d'aoir. Tá pádrais 37 de blianaibh níor óige ná a acair asur tá Mícheál 6 bliana níor rine na pádrais; cad é an t-aoir Mícheál?

23. Tuilleán Máire 84 de pinginibh gac reachtmáin. Tuilleán Siobán 15 de pinginibh níor lúga ná mar a tuilleán Máire asur tuilleán Cáit 27 de pinginibh níor mó ná mar a tuilleán Siobán; an móir a tuilleán Cáit?

24. Bí 300 tona de prátaibh as feirmeoir. Díol ré 72 de tonaibh acu le fear, 59 le fear eile. Anran do ceannuis ré 84 de tonaibh; cá méir tona anoir aige?

CODA PÚINT AIRGID.

CLEACHTAÓ A 38. Ceirteana ó béal.

1. Cá méir ríilling i bpúnt? i gcóirinn? i bflóipín?

2. Cá méir flóipín i £1? An mó leat-cóirinn ann? an mó cóirinn ann? an mó leat-fóbar?

3. Tá 4 leat-cóirinn as Mícheál. an mó ríilling a tearróc' uaird cun go mbeaó £1 aige?

4. Ceannuis buacaill hata ar dá ríilling; cuir ré amac leat-cóirinn cun díol ar; cad í an t-róirpedil a bí le fáigail aige?

5. Ceannuis Cáit 4 doraoín abal ar réal an doraoín; cad é an píora donair airgid a díolríd arta?

6. Cá méir leat-cóirinn féarfad a caiteamh a' rparán go bfuil 10s ann i ttreo ná fáigfai don ruo ann?

7. Oirdean do duine íealaca d'fáigail ar tri leat-cóirinnibh; cá méir réal ir ceart do d'fáigail?

Cleasctao a 38—ar leanmáint.

8. Tá 6d. as buacaili asur ceannuigean ré liatpóio ar 4½d. ; an mói atá n-a diaiú aige ?

9. Sparálan tuine 4 ríillinge ra t-readctmáin ; catin a beiró púnt rparáitca aige ?

10. Má málairtísim 6 leat-cópóinní ar ríillingib, an mó ríilling is ceart dom fáigail oirta ?

11. Tugan cailín flóirín ar ribinib asur cópóinn ar naca ; an mói atá aice a' leat-fobern ?

12. Tugan páorais leat-cópóinn ar flur cruicéio asur flóirín ar liatpóio coire asur ríilling ar cáipín ; an mói fanan aige a' púnt ?

TRIALAÇA I N-ATÓÉANAM.

A²

1. Tus buacaili uaió 79 oe márbilib asur bí an oipeao céatona fáigta aige ; an mó márbil a bí ar oitúir aige ?

2. Cuir le céile 79, 648, 93, asur 456.

3. An mói atá cúis céao ór cionn cúis deic.

4. Tá 79 oe cnóib i mála asur tá 8 scinn ra mbreir ar an méio rin i mála eile ; an mói na cnóa atá ra óa mála ?

5. An mó feoirling i réal ?

B²

1. Do tuill Tomár 72 oe pinginib Dé luain, 84 Dé Máirt ; anran do cáit ré 39 oe pinginib ; an mói a bí anran aige ?

2. 900—175.

3. 49+678+9+54—333.

4. Bí as buacaili 135 oe márbilib. Bí 179 as gao tuine o'a beirt cómpáidite ; an mó márbil as an oitúir ?

5. Bain 7 a' react gcéao.

C²

1. Do córain capall asur truccail 240 oe ríillingib ; má córain an truccail 61 oe ríillingib, an mói a córain an capall ?

2. Bain 347 ar 700.

3. Cuir le céile 68, 427, 9, 867, asur 264.

4. Tá i n-abalgorc 253 oe ériannuib abal, 147 oe ériannuib plumaí asur oipeao oe ériannuib pioraí asur atá oe ériannuib abal asur oe ériannuib pioraí ; cá méio ériann ran abalgorc ?

5. Bain 7 ó 770.

D¹

1. Tá leat-cóiríonn agus flóirín agam. Sóinpreálaim iad ar réalaíochtaib ; an mó réal agam ?

2. Cuir le céile **678, 9, 473, 854** agus **777**.

3. A' **1001** bain **110**.

4. Tá **147** de fnaíochtaib ag Máire agus **49** níor lúga ná ran ag Cáit ; cá méirí fnaíochta ag an mbheirte ?

5. Cao i an bheirte a' ag cúis céad ar cúis deic a cúis ?

E²

1. Má tugaim **2½d.** do buachaill agus **7½d.** do buachaill eile agus 50 b'fianíoch **2d.** agam, an móir an t-áirígead a bí ar d'úir agam ?

2. Tá **566** de leatanaíochtaib i leabhar, **347** i leabhar eile agus **427** i leabhar eile ; cá méirí leatanaíochta ar fáil ionta ?

3. Bain **101** a' **700**.

4. Cuir le céile **67, 8, 594, 273,** agus **853**.

5. Bí **100** pingín ag Seán agus tug sé **37** díob do Tomás agus **29** díob do Ídeoraí ; an mó pingín a d'fán aige ?

F³

1. Tá i mála **247** de cnoib. Cuirim **127** eile irteac ann. I mála eile tá **385** de cnoib agus cuirim **75** eile irteac ann ; cá méirí cnoí fa d'á mála anran ?

2. **49+678+5+27+864**.

3. Tá **1s.** agam agus tugaim **5d.** ar leabhar léigheoir-eaíochta agus **3d.** ar leabhar áiríochta ; an mó pinríl **½d.** a fheobad ar an fceit eile ?

4. Bain **76** a' **500**.

5. Cao a curfar le **127** cun **250** a d'áiríochta ?

G⁴

1. Caírim **4d.** ar a'laib, **2½d.** ar oiríochtaib agus **3d.** ar píochtaib ; an móir fágan ran agam a' **1s.** ?

2. Cuir le céile **84, 678, 7, 59, 694**.

3. Tá **68** de dailtaib i fgoil fa céad fíad, **9** fa mbheirte ar pin fa tairíochta fíad ; cá méirí dailta fa d'á fíad ?

4. Bain **678** a' **786**.

5. **400** an minuentó agus **67** an rubtrahentó ; fais an farrabár.

h³

1. Tá rílling asam agus tušaim uaim réal agus leat-réal ; an mó builín feoirlinge a šeobao ar an gcúio eile de'n rílling ?

2. Cuir le céile **678, 549, 864, 7** agus **29**.

3. An móir a curfar le **34** cun **300** a déanam ?

4. **590—127**.

5. Má baintear **29** o'ablaib a' boršéao i n-ar cuiréao **48** o'ablaib agus **52** o'ablaib, an móir a beiró ann 'n-a noiaib ?

iolrú simplíoe.

cleactao a 39. Ceirteana ó réal.

1. Má tá **5** baltaí as veirs, cá méio balta as ó veirs.

2. Tuillean Seán **6** ríllinge ra t-reaclmáin agus tuillean páorais a trí oipeao ran. An móir a tuillean páorais ?

3. Cá méio lám ar **8** buaclaillí ?

4. Léigean cailín **7** leatanaoa ra ló ; cá méio leatanaoa a beiró léigte aice i gcionn trí lá ?

5. Sin **6** veirséana agus **4** pinn ar šac veirs ; cá méio peann ar fao ann ?

6. Tá **5** capaill as feirmeoir agus a **4** oipeao ran de caoirib ; an mó caoir a aige ?

7. Coranan liatpóir **4** pingine ; an móir a coranóir **5** liatpóirí de'n t-rašar céaoa ?

8. Tá **4** reaclmáine i mí ; cá méio reaclmáin i reacl mí ?

9. Díoltar oirairí **3** cinn ar pingin ; an mó ceann a šeobao ar **8** bpinginí ?

10. Tá **7** tarainš i šcú capaill ; an mó tarainš i šcúš crúite ?

11. Tá **4** cáirt i ngallún ; an mó cáirt i n-**8** ngallún ?

12. Tá **7** šcúin de leabrais ar šac reilp ; an mó leabar ar **7** reilpeanaib ?

sampla

10lruis 36 fé 2.

An péirteac: 36 an t-10lruisíte.
 2 an t-10lruisíteóir.

An freagra, 72 an torad.

cleactaó a 40.

10lruis

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>		<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	42	fé	2	fé	3	fé	4	fé	5
2.	53	„	2	„	3	„	4	„	5
3.	67	„	2	„	3	„	4	„	5
4.	84	„	2	„	3	„	4	„	5
5.	79	„	2	„	3	„	4	„	5
6.	85	„	2	„	3	„	4	„	5
7.	425	fé	2	fé	3	fé	4	fé	5
8.	168	„	2	„	3	„	4	„	5
9.	579	„	2	„	3	„	4	„	5
10.	840	„	2	„	3	„	4	„	5
11.	367	„	2	„	3	„	4	„	5
12.	792	„	2	„	3	„	4	„	5

cleactaó a 41.

10lruis

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>		<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	26	fé	6	fé	7	fé	8	fé	9
2.	45	„	6	„	7	„	8	„	9
3.	56	„	6	„	7	„	8	„	9
4.	67	„	6	„	7	„	8	„	9
5.	78	„	6	„	7	„	8	„	9
6.	89	„	6	„	7	„	8	„	9
7.	304	fé	6	fé	7	fé	8	fé	9
8.	981	„	6	„	7	„	8	„	9
9.	276	„	6	„	7	„	8	„	9
10.	538	„	6	„	7	„	8	„	9
11.	470	„	6	„	7	„	8	„	9
12.	809	„	6	„	7	„	8	„	9

sampla

10lruis rum 89 agus 96 fé n-a nveirpíteac.

An péirteac: 96 96
 89 89
 185 = a rum 7 = a nveirpíteac.

An freagra: 1295 an torad.

CLEACHTAÖ A 42.

1. A 6 an t-íolruiḡteóir, 347 an t-íolruiḡte, faḡs an t-íolrú.

2. Faḡs uimhir 8 n-oirleadh na h-uimhíre 748.

3. 789 an t-íolruiḡte aḡur 7 an t-íolruiḡteóir, faḡs an t-íolrú.

4. Cao ír t-íolrú ar 840 aḡur 9?

5. $(487 + 19 + 386) \times 7$.

6. $(980 - 693) \times 9$.

7. Cao ír t-íolrú ar 5 aḡur 837.

8. Íolruiḡ rum 60 aḡur 54 ré n-a n-oirleadaḡ.

9. Faḡs uimhir óm mór ré 5 le rum 496 aḡur 357.

10. Faḡs uimhir óm mór ré 9 le 930—623.

11. $(537 + 128 - 479) \times 6$.

12. Cao ír rum do 573 \times 8?

CLEACHTAÖ A 43. Ceirteana ó béal.

1. Tá 30 o'ablaib aḡ buadaill. Tugan ré 7 n-abla an duine do 3 buadailli; cá méid abal aḡe anran?

2. Tá 4 builecíní rnaḡaḡaí aḡ cailín aḡur 8 rnaḡaḡaí iní ḡaḡ builecín; an mó rnaḡaḡ eile óéanraḡ 3 doḡaon oí?

3. Tá duine abalta ar 3 míle ra n-uair a ólois do ríubal aḡur tá duine eile abalta ar 4 míle ra n-uair a ólois do ríubal; an' mo míle ríublócaí ríad araon i ḡcaiteam 5 uairé ólois? An mó míle ríublócaí duine acu ra mbreir ar an nduine eile i ḡcaiteam na h-aímpíre rin?

4. Tá 9 ḡcapaill ar páirc aḡur a trí oirleadh ran de buaib; An mó bó ann? An mó beirídeac ar an bpáirc? An mó bó ann ra mbreir ar na capaillib?

5. Tá 5 mac aḡur 2 inḡean i oíḡ; tugan an t-aḡair réal do ḡaḡ duine acu; an móir an t-aíḡseac a tugan ré oóib.

Cleáctad a 48—ar leanmhaint.

8. Tá 6 mála as páirpáis agus 5 márbil i ngac mála díob ; tá 4 mála as Seán agus 7 márbil inr gac mála díob ; an mó márbil as páirpáis ? As Seán ? As an mbreir ? As páirpáis ra mbreir ar a bfuil as Seán ?

7. Tá 2 gáirpáin agus 6 pláróga i ngac gáirpáin acu. Tá 6 cranna i ngac pláróis ra céad gáirpáin agus 4 cranna i ngac pláróis ra tarpa gáirpáin ; cá méir crann ra céad gáirpáin ? Sa tarpa gáirpáin ? Sa céad gáirpáin ra mbreir ar an ttarpa gáirpáin ? Sa dá gáirpáin ?

8. Tá 3 coróinni as Séamar agus 7 gcoróinni as Seán ; cá méir ríillíng as Séamar ? As Seán ? As Seán ra mbreir ar Séamar ? Acu arson ?

9. Coranan gó 5 ríillíng asur turcal 8 ríillíng ; an móir a coranócair 7 turcalte ra mbreir ar 7 ngéana ? An móir a coranócair ríad go léir ?

10. Deinean buacáill obair ar fead 4 n-uairé cluis ra ló ; cá méir uair a cluis oibre a d'banfaid ré i gcaiteam 4 lá ? 5 lá ? 9 lá ?

11. Tá 6 buacáillí as veirg, 7 as veirg eile ; má tá 7 nveirgeana de'n céad fafar agus 8 gcinn de'n tarpa fafar, cá méir buacáill ra céad fafar ? Sa tarpa fafar ? Sa dá fafar ? 1 fafar acu ra mbreir ar an fafar eile ?

12. Tá 3 pingini as Micil. Tuilleán ré 5 pingini eile. Tá a 6 oirlead as páirpáis agus aca anoir as Micil ; cá méir as Micil ? As páirpáis ? As páirpáis ra mbreir ar a bfuil as Micil ? As an mbreir ?

sample

(1) Tá 7 rang de leabráib i riopa, agus 86 de leabráib i ngac rang acu ; má díoltar 289 díob an mó leabar a fágfar ?

An réircead: 86 de leabráib i ngac rang.
7 rangana.

602 de leabráib inr na 7 ranganaib.
Díoltar 289 de leabráib.

An freagra. fágfar 313 de leabráib.

sampla

- (2) Tá 127 oe planóais i mang; an mó planó a 4 manganaib ?
1 5 manganaib ? 1 9 manganaib ?

An péiróeas:

127 oe planóais i mang

4 mangana

127 oe planóais i mang.

5 mangana.

An freasra,

508 oe planóais i 4 manganaib. 635 oe planóais i 5 manganaib

635 " " " 5 "

1143 " " " 9 "

nú 127 \times 9=1143.

cleactaó a 44.

1. Gluaisean traen 48 oe míltib ra n-uair; cá méiró míle a cuirpíó rí ói ó n-a 9 a.m. go dtí a 2 p.m. ?

2. Tá 59 oe buaib i bpáirc ašur a 4 oiréao ran oe caoirib; cá méiró caoiria ann? Cá méiró beiríoeas ar fao?

3. Tuillean buaóail 56 oe pinginib ra t-peaótmáin. Tuillean a aóair a 6 oiréao ran. An móir a tuillean an t-aóair? An móir an beirt? An móir a tuillean an t-aóair ra mbreir ar an mac?

4. Tá 5 buileiní rnaóao aš Cáit ašur 48 i nšao builein; an mó rnaóao aice? An mó ceann a beao aice óa otušao a máóair 24 eile acu ói?

5. Cá méiró mírleán ip ša óun 24 óioó a óabairt óo šao óuine oe 4 buaóailí ašur oe 3 cailiní? An mó pé óun 200 íao?

6. Tá 78 oe pinginib i nšao rparán oe 6 rparánaib, ašur 56 i nšao ceann ó' 8 rparánaib eile; cá méiró pingin ra óeao óeann oe'n óeao óuro? Ša óeao óeann oe'n óarua óuro? Ša óa rparán ran i n-aonšeoó? 1 rparán óioó ra mbreir ar an rparán eile?

7. Tá 240 oe pinginib i bpúnt aipšio. Má tá 5 púnt aš óaoš ašur 7 bpúnt aš Óomnáil, cá méiró pingin féaoiríó óaoš fášail ar a óuro aipšio? An mó féaoiríó Óomnáil fášail? An mó féaoiríó an beirt fášail? A bšaošao Óomnáil níor mó ná a šeoóaoš óaoš?

8. Šin 5 mála ašur 112 oe púntaib riúicre inr šao mála acu, ašur rin 8 mála ašur 84 oe púntaib inr šao mála acu; an móir an riúicre aóa ra óa mála? An móir aóa i mála acu ra mbreir ar an mála eile?

Cleactaó a 44—ar leanmáint.

9. Tugtar 8 bpúint airgid ar boin agus 5 púint ar taoir. An móir an t-airgead a coranócaíó 36 de buaib fa mbpeir ar 36 de caoirib? An móir a coranaio ioir ba agus caoire i n-aonfeact?

10. Féadán Diarmaid 8 plata fa t-recontó a puit agus féadán Seán 7 plata fa t-recontó a puit; cad é an fáil a puitir Diarmaid i n-84 de fecontuib? Cad é an fáil féadair Seán a puit fan ainirir céadna?

11. Tá 52 de feactmáinib i mbliain. Má tá buacail 7 mbliana ó'aoir cá méir feactmáin atá caitte aige? Má tá buacail eile 9 mbliana ó'aoir cá méir feactmáin atá caitte aige? Cá méir feactmáin atá caitte ag an mbpeir?

12. Má cuirim 164 de plandaib cabáirte i n-aon rang amáin an mó planda beir i 5 ranguib? i 7 ranguib? i 12 rang?

13. Tá 9 rang de leabraig i riopa agus 78 de leabraig inr gac rang díob. Má díoltar 405 deir na leabraig cá méir leabair a fágfar? Má ceannuistear 128 de leabraig nua cá méir leabair ann anran.

14. Bí 17 de ríllingib ag páorais agus do tugad 19 eile dó. Bí ag Doimnall 8 n-oirgead agus a bí ag páorais anran. Cá méir rílling a bí ag Doimnall? Cá méir rílling a bí ag Doimnall fa mbpeir ar a raib ag páorais?

15. Díol feirmeoir 9 málaí agus 47 de cornapaib i n-gac mála acu, agus ó'fan 3 málaí 'na noiaio aige agus 28 inr gac mála acu; cá méir cornap a díolaó? Cá méir cornap a fágad? Cá méir cornap a bí ar fáil aige?

16. i n-gac tig de 7 tigtib tá 35 ó'finneóguib, agus inr gac tig de cúig tigtib tá 28 ó'finneóguib; an mó finneóg ar fáil fa méir rin?

17. Tá 8 ríadheana agus 46 de tigtib inr gac ríad; má leagtar 29 deir na tigtib, an mó tig a fágfar 'na fearam? Má veintear 75 de tigtib nua, an mó tig a beiró ann?

18. Gluaisean fear ar t-raen ar fear 9 n-uair clois agus 36 de mítib fa n-uair aige á cur de. Anran gluaisean ré ar rotar ar fear 6 n-uair clois agus 9 míle fa n-uair aige á cur de. Cá méir míle a cuiréan ré de ar an t-raen? Cá méir ar an rotar? Cá méir míle a cuiréan ré de ar fáil?

Cleachtaó a 44—ar leanmáint.

19. Tá 9 n-*borraon* *oráirtí* i mbor^{ra}sa agus 7 *rsóir* *óioib* i mbor^{ra}sa eile; an mór ra mb^{reir} atá i mbor^{ra}sa reácar an bor^{ra}sa eile? An mó *oráirte* ar fao ann?

20. An mó *pingin* náir mór dom a beir^t asam cun réal an tuine a tab^{airt} do 35 de bua^{caillib} agus dá *tiptiún* an tuine a tab^{airt} do 57 de *cailinib*?

21. Tá 48 *o'feoirlingib* i *rsilling*; an mo *feoirling* i 7 *rsillinge*? i 5 *rsillinge*? i 12 *rsilling*?

22. Táim cun 48 de *cloicínib* a tab^{airt} do *gac* tuine do 9 *cailiní*. Níl asam, ámtac, de *cloicínib* ac 409; an mó *cloicín* eile atá as teap^{tubáil} uaim?

23. Tá 127 de *márbilib* as Tomár. Tá a 5 *oir^{eo}* ran as *brían*, agus a h-8 n-*oir^{eo}* as *Domhnall*. An mó *márbil* as *brían*? as *Domhnall*? as an *o'púir*?

24. *Óiolan* bua^{caill} 67 de páir^{éaraib} *Dé Luain*, agus a trí *oir^{eo}* ran *Dé Máirt*, agus 47 *Dé Céadaoin* ra mb^{reir} ar ar *óiol* ré *Dé Máirt*. An mó páir^{éar} *óiolta* *Dé Máirt* aise? *Dé Céadaoin*? ar fao?

CLEACHTA CUN TRIALLAC.

a.

1. An mór a cur^{par} le 387 cun 760 a *óéanam*?

2. Cao i an b^{reir} atá as 98 fó 7 ar 98 fó 5?

3. An mór a buⁱⁿpar a' 965 cun 177 *o'fásaint*?

4. Bí as bua^{caill} cor^{óinn} agus leat^{-cor^{óinn}} agus *flóirín*; cá méro réal féa^ofao ré fá^{gail} ar na trí *piopai* rin?

5. Bí 194 de *márbilib* i mála. Do caillea^o 37 acu, do *suívea^o* 49 acu; an mó ceann a fá^{gail}?

b.

1. An mó liat^{róiro} réalac a féa^ofi ceanna^o ar 12 *rsilling* a'r réal?

2. An mór ir mó 760 ná 706?

3. Do *óiol* bua^{caill} 173 de páir^{éaraib}, ac do *óiol* bua^{caill} eile a 7 n-*oir^{eo}* ran; an mó páir^{éar} a *óiol* an beir^t?

4. Má cur^{par} 384 le h-uim^{ir} áir^{igste} *óéanpar* 560; faig^{-re} an uim^{ir} áir^{igste}?

5. An mór ir lú^{ga} 36 fó a 8 ná 43 fó a 9?

C.

1. **325+64+716+90+857**. An mór iad ?
2. **503** an minuentó agus **305** an rubtrahento ; an mór é an faparbár ?
3. An mór a corain **356** de mucaib ar **7** bpúint aigéio an múc ?
4. Bí **240** o'opáirtib ag tuine agus do díol ré **133** díob ; an mó ceann a o'fan aige ?
5. Cé'cu ir mó **307** nó **370**, agus an mór ?

D.

1. Cad ir fúm ann nuair a curfar **769** ar a céile **5** uaire ?
2. Tá **6** coróinní ag buacail agus **9** bflóiríní ag buacail eile. An mó rilling atá ag an gcéad buacail ra mbreir ar a bfuil ag an deapna buacail ?
3. Iolruig **789** ró **8**.
4. **327** an faparbár, **279** an rubtrahento ; faig an minuentó.
5. Cad a curfar le **6** doraon cun **5** ríóir a déanam ?

E.

1. I ríóil naoiúean tá **120** de daltuib. Má'r garrúin **61** acu, an mó cailín beas oíra ?
2. **34** de daltuib ra céad grá. **9** ró n-a bun ran ra (carra grá agus **8** ór cionn an carra grá ra tríomáó grá ; cá méio dalta iní na trí gráuib ?
3. Deinean **365** de laetib bliain : an mó lá i **9** mblianduib ?
4. Tá **9** rillinge ag cailín ; an mó leat-réal a geódaib rí oíra ?
5. Cé'cu ir mó, **59** ró **6** nó **47** ró **8** ? agus an mór ra mbreir ?

F.

1. Tá **346** de daltuib i ríóil. Cailíní **179** díob ; an mó buacail oíra ?
2. Bí **7** mboráí opáirtí ag fear agus **120** o'opáirtib i ngrá borá. Má díol ré **365** díob, an mó ceann a bí san díol aige ?

3. 706—509+368.

4. méaduig 199 ró cúig.

5. Tá 15 rúillinge as buaáil, tá 13 réalaáda as buaáil eile; an móir ír rairóðre an céad buaáil ná an tairna buaáil?

5.

1. Bain 74 ró 8 ar 98 ró feadt.

2. Tá 327 de páiréaraid le díol as Tomár. Tá 146 le díol as Seán, agus tá oipead as páiraid le díol agus atá as an mbeirt; an móir atá as páiraid le díol? An móir as an tairn?

3. 749—640+825.

4. Bain ceitre céad agus naoi noicé a' cúig céad agus a naoi.

5. Cad í an uiríir atá 4 n-uairé cóim móir le 568?

h.

1. A' ceann de téir atá 125 de flataid ar fairé curtar rmut atá 75 de flataid ar fairé. An móir eile a cairféar a cur ar cun na téiré beir 375 de flataid ar fairé?

2. Cad é an píora donair airéir a díolríd a' 8 n-úiré té ar leat-réal an úiré?

3. Cuiréan feirmeoir 47 de plantaid cabáirte i n-uairé, agus tá 8 n-uairé acu; an mó plantá cabáirte ionta?

4. Má baintear 235 3 n-uairé ar 800, an móir a beir pásta?

5. Pais an rum a beinean 564, 36, 99, 783 agus 6.

1.

1. An móir a curfar leir an rum a beinir 385 agus 246 cun 810 a déanam.

2. Tá 94 de pinginib as Taóð. Tá 37 ra mbreir air rin as Seán agus 37 fé n-a bun as Tomár; an mó pingin as an tairn?

3. 478+9+701+96+897.

4. An móir ír mó 84 ró 9 ná 96 ró 7?

5. Sgríob i bpinginib míle agus a beic.

J.

1. Dain cúig céad agus a trí a' reáct gcéad agus a veic.
2. Cao i an uimhir atá 8 n-uairde cóm mór le 592?
3. Fáig a rum ro 99, 999, 9, 87 agus 788.
4. Tá 340 de clocháinibh ag Cár. Má tá 59 ra mbreir aice ar a bfuil ag Máire, an mó ceann ag Máire.
5. Bí ag Séamair 15 ríllinge agus fuair sé 12 leat-péal; an mó rílling a bí uair anran cun púnt a beic aige?

K.

1. An mó feoirling i leat coróinn?
2. Cao ir coraó iolrúighe ar 846 agus 7?
3. Nuair a cuireadh le céile 49, 74, 68 agus 19 do tugadh mar freagra 201; an mór a bí ran ar an rúige?
4. Dain 297 ar an rum a veinro 84, 96 agus 785.
5. Cuip le céile 789, 888, 756, 49 agus 937.

L.

1. 903 an rum a veinro dá uimhir; 504 uimhir acu; fáig an uimhir eile.
2. Cao i an uimhir atá 6 huairde cóm mór le 378.
3. Bí 78 de márbhilibh ag buacail. Do cail ré 29 ríob; anran do rúg sé 154 eile; cá méir márbhilibh a bí anran aige?
4. Cuip le céile 896, 78, 599, 885, 786.
5. Tá 5 leat-coróinni ag buacail, agus tá 8 bfeoirinibh ag a bfeoir. Ce'cu de'n veirt ir mó airgead? Agus an mór ra mbreir ag an nouine rin?

m.

1. Dain a' 990 an rum a veinro 428 agus 494.
2. Cuip le céile 876, 678, 768, 867, agus 9.
3. Fáig riáda 5 mbó ar 368 de ríllingibh an bó.
4. Sgríob i bfeiríuibh, naoi míle, céad agus a haon.
5. Bí 94 o'ablaibh ag buacail; cail ré 17 acu agus tug sé uair dá d'oraon acu; an mó ceann a bí aige anran?

n.

1. Tá 930 o' ainnmíóitib ar donac. Mucá 237 oíob, caoiré 324 oíob, ašur ba an cuir eile; an mó bó ar an donac?
2. Fais an rum a deimio 856, 784, 92, 871 ašur 989.
3. Fais toiraó iolruigste ar 897 ašur 9.
4. An móir ir mó 96 ró 7 ná 69 ró 8?
5. Bí £1 aš buacail; fóinreail ré 'n-a réalaóail é; tús ré a 13 acu uair: an mó réal a o' fan aise?

o.

1. Ceannuigim borša oráirte ašur nuair a oíolaim 126 oíob geibim amac so bfuil a 3 oiréad acu fásta ašur atá oíolta; an mó ceann a bí ra borša nuair a ceannuigear é?
2. Méavuis 598 so mbeiré ré 6 h-uairé níor mó.
3. An móir a cuirfar le 503 cun 701 do déanamh.
4. Cuir le céile 784, 376, 928, 84, 765.
5. Bain 47 ró 7 a' 98 ró 4.

p.

1. Oíolan gíáraéir 7 gcapail ar £38 an capail; an móir a geibean ré orca?
2. Bí 496 de caoirib i bpáirc. Do oíolaó 207 oíob; anran do cuiréad irteac ra páirc 396 de caoirib a ceannuigead; an mó caoiria a bí ra páirc anran?
3. Cao í an uimhir atá níor mó 428 ná 536.
4. Bain 371 a' 909.
5. Iolruig 837 ró 4.

q.

1. Fais an rum a deimio 849, 698, 785, 64, 758.
2. Bain 846 ar an toiraó iolruigste atá ar 99 ašur 9.
3. An móir a cuirfar le 409 cun 804 do déanamh?
4. Má cuirtar 347 ar a céile 5 uairé an móir a déanfiré ré.
5. Sgríob i bfigiúirib oét míle ašur a haon.

R.

1. 498, 36, 986, 79 agus 998 ná h-*aduentá*, an mór é an rúm?

2. 930 an *minuent*, agus 543 an *rubtrahent*; faig an *parabár*.

3. *loisuis* 896 ró 7.

4. Bí 865 *ó'feartaib* i *regiment*. *Do marbuisgead* 128 *óib* i *scat* agus fuair 49 *óib* bár dá *ngonaib*; an mó fear a bí ann anran?

5. Bain 39 a' 578.

S.

1. Tá *ruibe micit* 946 de *flataib* ar fáil. Baintear dá *piora* de *ceann* de agus 139 de *flataib* i *ngad piora* acu; an mó *flat* fa *ruibe* anran?

2. Ar 847 bain an rúm a *deint* 526 agus 189.

3. 241 an *parabár*, agus 559 an *rubtrahent*. Faig an *minuent*.

4. Cuir le céile 786, 249, 386, 788, 999.

5. *Sgríob* i *briúirib* cúig míle agus cúig *deic*.

T.

1. Cá méid a curfar le 427 de *púntaib* cun 601 de *púntaib* a *deanam*?

2. Dein 349 *oet n-uair* *cóm* mór agus atá ré.

3. Tá 68 de *marbúib* as *Tomár*; tá dá *óoraon* níos mó ná ran as *Seán* agus dá *óoraon* níos lú ná ran as *Liam*; cá méid *marbúil* as an *triúr*?

4. Bain 19 a' 101.

5. $467 + 298 + 5 + 46 + 273$.

Leabhar nua ar áireamh.

CUID III.

ADITCLEACTAD AR CUID A DÓ.

A¹

1. Táir 4 feoirlingí i bpingin ; an mó feoirling i 689
de pinginib ?

2. Cuir le céile 67, 846, 95, 769, 564.

3. An móir a curfar le 358 cun míle déanam ?

4. Tá 144 o'oráirtib i mborza ac tá 19 acu go n-ole ;
an mó ceann róstanta i n-oct mborzaib de'n trazaar ran ?

5. Tá 69 de márbilib as Taos asur tá a 7 n-oireao
ran as páoruis ; (a) cá méir márbil as páoruis ?
(b) as an mbeirt ?

b¹

1. Do rit beirt buacailli rár. Um an taca n-a
raib 440 de flataib curta de as an gcéao buacail bi
ré 45 de flataib noimir an mbuacail eile ; cá méir
flac a bi curta de an uair rin as an tarra buacail ?

2. Tá 365 de laetib i mbliain ; cá méir lá o'a faogal
acá caitte as buacail acá 9 mbliana anoir ?

3. Faig a rum ro, 198 de márbilib, 567 díob, 84 díob,
968 díob asur 304 díob.

4. Bain 347 a' react gcéao.

5. Táir 35 de buaib ar páirc asur a (ré) 6 oireao ran
de caoirib ; cá méir ainimíote ar an bpáirc ?

C¹

1. Bi i gcuireactain-tae 89 de buacailib asur 126
de cailinib ; cá méir builín a tabarfaó builín do'n
tuine díob go léir ?

2. $849 + 678 + 534 + 76 + 9$, an mór iad?
3. Sgríob i bfigiúiribí reáct gcéad aon deic a h-aon.
4. Tá **300** leabhar i leabhartheac, má tugadh ar iaracht 127 oíob agus má glacadh irtheac **69** oíob; cá méid leabhar ann?
5. An mór a cuirfear le **304** cun **340** do déanamh?

D¹

1. Ar a rum ro bain a n-oirfugeacht, **845** de cloicínibí agus **268** de cloicínibí.
2. Tá **400** pingin agam. An mór eile caitear a beic agam cun **87** de pinginibí an duine tabairt do ceatpar?
3. Imeigean traiden **39** de míltibí ra n-uair; cad é an fáid a pasaid rí ó n-a **9** a' cíos go dtí a **3** a' cíos?
4. Bain ré deic a reáct a' ré céad.
5. Tá i mbliain **365** de laetibí. Má tá **52** de 'Dom-nácaibí ann agus **52** de Satairnaibí; cá méid lá cun rgoile a beir ann?

E¹

1. Táinig Danriogain i gcóiríonn ra bliain **1837** agus fuair rí bár ra bliain **1901**. An mó bliain a bí rí 'na banrígin?
2. Dá scurci **387** ar a céile **8** n-uair, cad é an rum a beir ann?
3. Cá méid abal i **7** mála, má tá **79** o'ablaibí i ngrad mála acu?
4. Le rum **387** agus **409** cuir a n-oirfugeacht.
5. Sgríob ríor i bfigiúiribí naoi gcéad a deic.

F

1. Tá reómra **67** de troigtibí ar fáid agus **35** de troigtibí ar leicead; cá méid troig é mórcímpal na brallai?
2. Tá **68** de márbilibí ag buacail, beirlean ré **35** oíob anran caillean ré **47** oíob; cá méid márbil pásta aise?
3. Gluairlean traiden **37** de míltibí ra n-uair ar read **5** uair 'cíos agus **26** de míltibí ra n-uair ar read **4** n-uair 'cíos; cad é an fáid a téirdean rí ar fáid?
4. Cuir le céile **487, 984, 6, 708, 59**.
5. An mór atá **307** níor luza 'ná **370**?

5¹

1. ƿaiṣ a rum ƿo, **485, 79, 698, 37** aṣur **888**.
2. ʁaintear **279** a n-uim̃ir aṛiṣṣe aṣur ƿáṣṣar **185** ;
caṑ i an uim̃ir i ?
3. Tá **275** de áaoirib̃ aṣ ƿeir̃meoir̃ aṣur a ʁá oir̃eao
ƿan ʁʁanaib̃ ; cá méio ainñiʁṑṑe ar ƿaṑ aṣe ?
4. Cé'cu ir̃ mó **56** ƿó **8** nú **85** ƿó **6**, aṣur cá méio ?
5. Sṣriṑ i ʁṑiṣiúiriṑ ƿeaṑṑ ṣcéao aṣur ƿé ʁeic̃.

n²

1. Sin buaṑaill̃ aṣ obair̃ ar ƿeaṑ **48** de laetib̃ ar **9**
bṑingine ƿa ló, an mór̃ aṑa tuill̃te aṣe ?
2. ʁi £**960** aṣ ƿear̃ ; ʁo áait̃ ƿé £**18** ƿa tṑeaṑṑmain ar
ƿeaṑ ƿeaṑṑmaine ; an mór̃ a ʁ'ƿan aṣe ?
3. ƿaiṣ a rum ƿo, **365, 52, 7, 980** aṣur **568**.
4. **349** aṣur **564**, cuir̃ le n-a rum a nṑeir̃ṑiṣeaṑ.
5. Tá aṑair̃ cóm̃ cṑiona ƿé ʁó le n-a mac̃. Tá an
mac̃ **39** de ʁlianaib̃ ; caṑ é rum a n-aor̃ ?

10LRŪ.

CLEAṑṑAṑ A 1. Ceir̃teana ó ʁéal.

1. Tá **5** máriṑil̃ aṣ buaṑaill̃ i mála ; cá méio máriṑil̃ i **5**
mála de'n tṑaṣar ƿan ?
2. Má tá **7** bṑingine an ʁuine aṣ ƿeir̃ear̃ buaṑaill̃i,
an mó ƿing̃in ar ƿaṑ acu ?
3. Caṑ i an uim̃ir̃ aṑa cóm̃ mór̃ ƿó ʁeic̃ le **9** ?
4. Má cuir̃tar̃ **7** ar̃ a céile **8** n-uair̃e, an mór̃ a ʁeio
ann ?
5. ʁo ʁíol̃ bean **6** ʁoṑaoiṑ ʁʁuib̃ ; cá méio ub̃ a ʁíol̃
rí ?
6. 1oṑriṑṣ̃ (a) **9** ƿó **7** ; (b) **8** ƿó **9**, (c) **6** ƿó **9**.
7. Caṑ i an uim̃ir̃ aṑa **7** n-uair̃e cóm̃ mór̃ le **12** ?
8. Méaoiṑṣ̃ **13** ƿó ʁeic̃ ?

CLACCTAΘ Δ 1—αρ λεανήαιτ.

9. ΜΔ ευταρ οϋτ η-δουθεας τε μαρβιλιϋ ι ζαρηάν,
εΔ ηέιο μαρβιλ ρα εαρηάν?

10. Δη μόρ ε 18 ρό θειϋ?

11. Δη μόρ ατΔ 7 ρό 10 νίορ ιυζα 'ηΔ 9 ρό 10?

12. Θειν 100 θειϋ η-υαιρε νίορα ηό.

sample

ιολμυιζ 347 ρό 60.

Δη πείρτεαϋ: 347=Δη multiplicano.

60=Δη τ-ιολμυιζεόριμ.

20820=347 ρό 60=Δη τορΔό.

Δη ρρεαζμα, 20820.

CLACCTAΘ Δ 2.

1. 7895 × 10

9. 3090 × 70

17. 8794 × 11

2. 3698 × 10

10. 5264 × 80

18. 9160 × 11

3. 2596 × 10

11. 6700 × 90

19. 9346 × 12

4. 6291 × 20

12. 2743 × 50

20. 7984 × 12

5. 5476 × 30

13. 7846 × 11

21. 7010 × 12

6. 2735 × 40

14. 5478 × 11

22. 6549 × 12

7. 7290 × 50

15. 4897 × 11

23. 8754 × 12

8. 5469 × 60

16. 9876 × 11

24. 9126 × 12

sample

ιολμυιζ 847 ρό 70 (le ραττόριμ).

Δη πείρτεαϋ: 847=Δη multiplicano.

10

8470=847 ρό 10.

7

59290=847 ρό 70=Δη τορΔό.

Δη ρρεαζμα, 59290.

cleactaδ Δ 3.

factōirī.

Dein na cleacta i rrait "a" ar utūir; anran i rrait "b," 7rl.

	a	b	c	d
1. 4968 ×	21	36	48	54
2. 5704 ×	63	72	84	45
3. 8975 ×	72	81	96	108
4. 6432 ×	48	25	30	32
5. 3569 ×	16	20	28	35
6. 9876 ×	32	44	60	40
7. 6390 ×	28	63	77	42
8. 2456 ×	27	33	15	35
9. 1789 ×	100	120	132	144
10. 1988 ×	121	99	88	77
11. 6710 ×	110	63	56	42
12. 5706 ×	22	25	27	50

sample

101ruiz 587 fō 59.

Δn pēiōtesā:

587=Δn multiplicano.

nō mar reo.

59=Δn τ-101ruizteōir.

587
59

10nan 2935 Δsur 587 fō 50.

10nan 5283 Δsur 587 fō 9.

10nan 5283 Δsur 587 fō 9.

10nan 2935 Δsur 587 fō 50.

10nan 34633 Δsur 587 fō 59

=Δn torāδ.

10nan 34633 Δsur 587 fō 59.

Δn freδsra, 34633.

cleactaδ Δ 4.

1. 3192 × 13
2. 2564 × 16
3. 2395 × 18
4. 7280 × 17
5. 7280 × 19
6. 6259 × 14

7. 7280 × 15
8. 2659 × 15
9. 7900 × 19
10. 8356 × 18
11. 9174 × 21
12. 8326 × 22

CLEACHTAÍO A 4—ar leanmáint.

$$13. 1385 \times 23$$

$$14. 2653 \times 45$$

$$15. 3271 \times 34$$

$$16. 6758 \times 52$$

$$17. 5396 \times 64$$

$$18. 7830 \times 73$$

$$19. 2809 \times 81$$

$$20. 7584 \times 93$$

$$21. 2847 \times 56$$

$$22. 6980 \times 87$$

$$23. 4350 \times 76$$

$$24. 8307 \times 98$$

CLEACHTAÍO A 5. Ceirteana ó béal.

1. Táir 6 n-abla i mborgéad. An mó abla i 7 mborgéadaib de'n tróir?

2. Sábdalan Máire 4 pingine ra t-reacámain ar fead 7 reacámaine; cá méir pingin aici anra?

3. Díolan garrún 8 bpáiréir gac mairoin ar fead 5 mairoineaca. An mó páiréar díolta anra aige?

4. Táir 4 cora fé gac bóir de 4 bóiruib; an mó cor fúta go léir?

5. Tá 4 póca ar táos agur 7 márbil inr gac póca. Má tugan fé uair 5 cinn, an mó márbil a beir aige?

6. Ceannuis páoruis luac 5 pingine o'ablaib, 4 cinn ar pingin; tug a mácar oó 7 gcinn eile; cá méir abal anra aige?

7. Tá dorraon enó i mála; cuirim 8 leacdorraoin irteac 'n-a deannata ann; cá méir enó anra ann?

8. Tuillean buacail 5 ríillinge ra t-reacámain ar fead 6 reacámaine. Tuillean buacail eile 7 ríillinge ra t-reacámain ar fead 4 reacámaine. (a) An mó ríilling a tuillio an beir? (b) An mó ríilling a tuillean duine acu ra mbreir ar a dtuillean an duine eile acu?

9. I n-gac buirín de 5 buirínib tá octar buacaili; i n-gac buirín de 6 buirínib tá reiréar cailíní; (a) an mó buacail ra mbreir ar na cailínib atá inr na buirínib go léir? (b) An mó duine atá ar fad ann ioir buacaili agur cailíní?

10. Tá 6 mála ag buacail agur 10 n-abla inr gac mála díob; tá agá bpiéir 7 mála agur 8 n-abla inr gac mála díob. (a) Cá méir ag an mbuacail ra mbreir ar a bfuil ag an gcailín?

Cleáctad a 5—ar leanmáint.

11. Tá 5 ríllinge i gcoróinn: Tá 6 coróinní as Tomár agus tá 4 coróinní as Seán. (a) An mó rílling as an mbeirt? (b) An mó rílling as Tomár ra mbeirt ar a bfuil as Seán?

12. Tá 11 de cloicínib as Máire agus a 9 oiread ran as Nóra; cá méid cloicín as an mbeirt?

sample

Tá as Tomár 32 de málaib agus 56 de márbilib in 36 mála. Do cáil ré 98 acu. An mó ceann aise?

An péirtas:	32	Uí aise	1792 de márbilib.
	56	Cáil ré	98 oíob.

160	U'fan aise	1694 oíob.	An freagra
192			
1792			de márbilib.

Cleáctad a 6.

1. An mó abal a caitéar a beir agus an cun dá borpáon oíob an tuine a caitéar do 27 de cáilínib?

2. Tá 12 de pingínib i rílling; cá méid pingin i 289 de ríllingib?

3. Tá 36 de dáoínib i gcaráirte traená; cá méid tuine i 29 de caráirtib de'n traéar?

4. Siubluigean poraire 17 de míltib ra ló; cá méid míle siublan ré i gcaiteam bliana? (i. i 365 de laetib).

5. Šeibim 4 borpáin de éndib ar pingin; an mó ceann a šeóbad do'n péir rin, ar 206 de pingínib?

6. Tá 240 de leatnácaib i leabair agus 48 de líntib ar 36 leatnáca; cá méid líne ra leabair?

7. Cuirean fear 190 de plannóib cabáirte i n36 gáiróin de 30 de gáiróinib; cá méid plannó a cuirean ré?

8. Sin 72 de borpéadaib agus 168 o'uib i n36 borpéad; cá méid uib ran?

9. 159 de cloicínib as Cáit; an oiread céadna ró 57 as Nóra; an mó ceann as Nóra?

Cleáctad a 6—ar leanmáint.

10. Sin 85 de feilpeanaibh agus 78 de leabhair ar gac feilp; cá méir leabhair ann?

11. Díoltar bó ar 276 de ríillingibh; cad ar go ndíoltar 95 de buaibh, do'n réir céadna?

12. Tá 67 de ríatanaibh plannnóad i ngáiríoin agus 367 de plannnóad iní gac ríait; cá méir plannnóad ar fad ra gáiríoin?

13. Tugar 46 an tuine, de márbhíibh, do 35 de buac-aillibh agus bí leat dooraon márbhíibh ríáirta agam. An mó márbhíibh a bí ar dtáir agam?

14. Tá ag Máire 29 de boirgínibh ríatnóad agus 168 iní gac boirgín agus tugtar do 20 ríatnóad eile; cá méir ríatnóad anran aici?

15. Bí 36 de círeánaibh abal agam agus gíóir i ngac círeán. Tugar uaim dá ríóir; cá méir abal a bí anran agam?

16. Tá 36 de peannaibh i mborga. Cuirim 19 ndooraoin déas irtead ann; an mó peann ann anran?

17. Bí ag Colm 35 de málaibh agus 4 dooraon márbhíibh iní gac mála. Cail ré 109 deir na márbhíibh; an mó ceann a bí aige anran?

18. Ceannuig feirmeoir 36 de cáoiribh ar donad agus 49 ar donad eile, agus díol ré 28 de ríillingibh ar gac cáoir; cad a coranóad go léir?

19. Tá i dtíraen 13 cáiríte de'n tíríad gíad agus 29 de dáoínibh iní gac cáiríte, agus 11 cáiríte de'n céad gíad agus reáct nduine déas iní gac cáiríte; an mó duine ar an dtíraen?

20. Má ceannuigim 17 de buaibh ar 190 de ríillingibh an bó, agus 23 de cáoiribh ar 80 de ríillingibh an cáoir; cá méir ríilling a díoltar arta go léir?

21. Tá i ríáir-baile 87 de ríáiribh agus 64 de tígíibh iní gac ríáir. Má leagtar 45 deir na tígíibh, cá méir tígíibh ra ríáir-baile?

22. Téigean duine ar fead 27 d'uairibh ar tíraen agus ar fead 48 n-uair ar loing gail. Gluaisean an tíraen 36 de mítibh ra n-uair agus gluaisean an loing 19 de mítibh ra n-uair; cá méir míle cuigean an duine de?

CleaCTaD A 6—ap leanmáint.

23. Inr 54C r50il de feaCT r50ileanaib dEa5 tA 197 de dAltaib; inr 54C r50il de 34 r50ileanaib tA 95 de dAltaib. An mó dAlta inr na r50ileanaib 50 léir? A5ur cA méiD dAlta inr na feaCT r50ileanaib dEa5 rA mbreir ar A dFuil inr na r50ileanaib eile?

24. tA 25 o'umapaib cabáirce A5ur 240 de topaib inr 54C umaire A5ur tA 36 o'umairib tophapaí A5ur 185 inr 54C umaire; cA méiD plannoA ar faD ann?

sample

(1) 10lrui5 946 rAoi 600 (rAoi fé cEaD).

An réiDceA: 946 = an t-10lrui5te.

600 = an t-10lrui5teoir.

567600 = an tophA.

(2) 10lrui5 587 rA 496.

An réiDceA: 587 rA 400 rin 2348.

587 rA 20 rin 5283.

587 rA 6 rin 3522.

rin 587 rA 496 = 291152.

CleaCTaD A 7.

1. 7526 × 100	13. 3217 × 803
2. 3971 × 200	14. 2628 × 609
3. 6254 × 300	15. 7253 × 830
4. 5726 × 500	16. 2956 × 670
5. 6293 × 700	17. 3764 × 540
6. 3257 × 800	18. 2983 × 390
7. 5230 × 600	19. 7465 × 850
8. 7090 × 400	20. 2987 × 560
9. 2375 × 900	21. 6548 × 270
10. 7316 × 402	22. 3976 × 780
11. 2938 × 309	23. 8920 × 970
12. 7615 × 507	24. 7509 × 680

CLEACHTAÓ A 8.

1. 2562×324	13. $8492 + 708$
2. 3471×123	14. 6983×543
3. 5624×263	15. 1980×856
4. 7295×452	16. 7018×279
5. 8723×361	17. 6357×584
6. 2548×435	18. 8275×396
7. 7206×561	19. 8190×657
8. 5376×645	20. 7256×348
9. 2937×438	21. 8475×792
10. 9706×654	22. 5467×630
11. 8930×546	23. 9876×678
12. 2857×389	24. 8420×750

CLEACHTAÓ A 9. Ceirteana ó béal.

1. Tá 9 gcno ag Seán agus tá 7 n-oirleadh fán de cnoib ag Sam. Cá méid cno ag Sam? Cá méid aise fán mbreir ar a bfuil ag Seán? Cá méid ag an mbreir?

2. Tá 20 cloicín ag Nóra ac caillean fí doraon acu. Tá ag Eiblin 9 n-oirleadh agus tá fásta ag Nóra; (a) cá méid cloicín ag Eiblin? (b) cá méid ag an mbreir?

3. Tá ag Liamín 7 málaí agus 7 márbil iní gac mála díob; agus tá ag Dómnall 5 mála agus 8 márbil iní gac mála; (a) cá méid márbil ag an mbreir? (b) cá méid fán mbreir ag Liamín?

4. Tá fínn 8 n-órlac ar fadó agus 4 órlac ar leitead. Cá méid órlac ar fadó fán ttráing a fadad címpal ar an fínn fín, uair, fán cúmair? Cá méid órlac a fadad címpal dá uair?

5. Tá doraon oráirí i mborfa mór agus trí n-oráirí fé n-a bun fán i mborfa beag; cá méid oráirí i 9 gcinn de borfaib beag?

6. Dubhad le buacail a n-8 d'iolrú fó 7 ac ír fó 5 a d'iolrúis fé é; an mór an t-eapnam a bí ar an bpreagha aise?

7. Tá 8 bpingine ag Seán agus fábalan fé 2 pingin eile. Tá 9 n-oirleadh ag Tomár agus atá ag Seán anoir. An mór atá ag Tomár? An mór atá ag an mbreir?

8. Cad i an uimír ír ionan agus 7 curta ar a céile 5 uaire? 8 n-uair? don uair déas?

Cleáctad a 9—ar leanmáint.

9. Cad í an uimhir (a) sup b'é 6 a ceathrúmad curo, (b) sup b'é 8 a reachtmad curo, (c) 5 a deicmad curo?

10. Má'r 9 an t-iniolruigste agus 9 an t-iniolruigsteoir, cad ir torad?

11. An mór ir luza (a) 5 ró 8 'ná 8 ró 8; (b) 5 ró 6 'ná 7 ró 6; (c) 5 ró 4 'ná 8 ró 4?

12. Fais torad ruim agus veirruigeáda, (a) 6 agus 4, (b) 7 agus 3, (c) 10 agus 2.

Sampla

Cad ir torad ar a rúm ro agus a nveirruigeáda 708 agus 349?

708	708
349	349
1057 an rúm.	359 an veirruigeáda.
1057	
359	
3171	
5285	
9513	
379463 an torad.	

Cleáctad a 10.

1. Tá 247 de márbhíbh as páoruis. Tá a oipead ran 48 o'uaibh as Domnall. Cá méir marbhil as Domnall? Cá méir as an mbeirt?

2. Tá 200 cloicín as Máire, ac caillean rí 47 acu. Tá a 17 n-oipead as Cáit agus atá fásda as Máire; an mó ceann as Cáit? an mó ceann as an mbeirt?

3. Tá 240 de pingínib i bpúnt airisio; cá méir pingín i bfiú púnt? i reacht bpúint fiú? i reacht bpúint a'r daíad?

4. Tá ar Tomár 50 de páiréarib a díol ra ló. ní díolan ré, ámtad, ac 27 acu; cá méir páiréar a veir san díol aise i 313 de laetib?

5. Táir, i mbaile airisite, 480 de rráirib, agus 86 de daoinib i nshac rráir; i mbaile eile tá 320 de rráirib agus 90 de daoinib i nshac rráir: (a) an mór na daoine atá ra dá baile? (b) an mór ra mbreir atá i mbaile acu reachar ra baile eile?

Cleactaó a 10—ar leamhaint.

6. Ruítean mótor 45 de míltib fa n-uair agus ruítean mótor eile 26 de míltib fa n-uair; cá mhéid míle do pasáid mótor acu fa mbreir ar an mótor eile i gcaiteam lae (4 n-uairé ficidh)?

7. Tá 184 o'ráirtib i mborǵa beas agus dá d'oraon fa mbreir air rin i mborǵa mór; an mó óráirte i 27 oer na borǵaib móra? agus an mó ceann i 27 oer na borǵaib beas?

8. Tá 200 abal i mála mór agus dá rǵóir fé na bun ran i mála beas; cá mhéid abal a beaó i 125 oer na malaib beas? i 125 oer na malaib móra?

9. Tá clár 36 o'rlaóib ar faid agus 27 o'rlaóib ar leithead; cá mhéid órlaó ar faid a beaó fa tǵraing a pasáó 56 o'uairib mórtimpal air ran cúmhair?

10. Dubraó le buaóall 678 o'iolrú fó 65 ac ir fó 56 a o'iolruiǵ fé é; an mór a bí an toraó ró beas aise?

11. O'iolruiǵ mlaire 598 fó 274 i n-meao fó 247, an mór a bí an toraó ró mór aici?

12. Féadán Tomár 36 de lincib do rǵní ǵac lá agus féadán Liamín 27 oioib do rǵní ǵac lá; cá mhéid líne féadaio riad araon do rǵní i 100 lá? i 250 de laeóib?

13. Fais uimhir 29 o'uairib cómh mór le 567.

14. Cao ir toraó ar 489 fó 123?

15. 79 ir iolruiǵteóir agus 608 ir imiolruiǵte; cao ir toraó?

16. Cao i an uimhir ir ionan agus 590 curta ar a céile reáct nveic o'uairib?

17. Cao i an uimhir ǵur b' 847 an ceitǵe o'eic a cúig-maó cuio oi?

18. An mór a oéanfaó 326 dá n-abairtí é 157 o'uairib?

19. Fais uimhir a beio 184 o'uairib cómh mór le 607 agus 348.

20. An o'eifǵeáct atá ioir cúig míle a n-aon agus dá míle oét nveic a oó, iolruiǵ é fó naoi nveic a fé.

21. 750 ir iolruiǵteóir agus imiolruiǵte; cao ir toraó?

22. Cá mhéid ir mó 849 fó 75 'ná 604 fó 75?

23. 842 agus 579, cao ir toraó ar a rum fó n-a nveifǵeáct?

24. 1678 agus 909 fais an toraó atá ar a rum fó n-a nveifǵeáct.

CLEACHTAÓ A 11.

Oibrigh na cleachtana i rrait *a* ar tóúir, agus anran i rrait *b*, *c*, *d*.

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	7856 × 78	95	346	578
2.	8050 × 94	78	290	346
3.	7156 × 87	56	209	839
4.	9187 × 54	79	378	658
5.	2846 × 35	98	476	579
6.	9876 × 32	46	385	467
7.	8493 × 27	96	299	875
8.	7496 × 85	47	390	659
9.	6410 × 76	68	580	327
10.	4975 × 70	98	870	576
11.	7684 × 67	87	780	209
12.	8900 × 94	58	632	708

CLEACHTAÓ A 12. Ceirteana ó béal.

1. Siublan fear 4 míle ra n-uair ar fear 9 n-uair; cao é an fear atá riubailta aise?

2. Sin dáréas buacailí agus tugtar don enó déas do gac buacail acu; cá méir enó a téirdean cuise?

3. Ceannuis fear riopa dá builein déas oet n-úir de púdar galúnaise; cá méir úir a bí aise?

4. Ruitean buacail 5 míle ra n-uair ar fear 3 n-uair 'clois agus anran 4 míle ra n-uair ar fear 3 n-uair 'clois eile; cá méir míle curta de aise?

5. Sin 4 blúir talman agus 4 umair inr gac blúir talman acu agus 9 bplannó inr gac umair; cá méir plannó ar fear ann?

6. Sin 10 leatánac i leabhrán. Má tá 20 líne ar gac leatánac agus 12 focal inr gac líne; cá méir focal ra leabhrán?

7. Do n-iarrao ar buacail 12 t'iolrú fó 20 agus i ndearmao ir fó 12 a t'iolruis ré é; cá méir a bí a freagra nó beas?

8. Tá 36 t'órlaíob i rlat. Má deintar úraro de tuir bréagac gan ac 34 t'órlaíob ar fear ann, cá méir órlac earraim a beir ar deic cinn de'r na rlaíob bréagaca?

Cleacatad a 12—ar leanmainc.

9. An mór é, an deirriúgead tair d'oraon agus r50r ré 12?

10. Tá 60 de pinginib ag buacail. Tugan ré 5 pin-sine an tuine do naonbúr buacaili, an mó pingin fanan aise?

11. Siublan buacail 3 míle ag dul ar r50il agus 3 míle abailc gac lá de 5 lá ra t'eadctmain ar fead 4 eadctmaine; cá méio míle riuabalta aise i gcaiteam an méio rin aimpire?

12. Ceannuis fear 3 d'oraoin oráirtí ar leat-pingne an ceann agus 3 d'oraoin abal ar pingin an ceann. An mór an t-airgead a caic ré orta? An mór a caic ré ar na h-ablaib ra mbreir ar ar caic ré ar na h-oráirtib?

sample

Ceannuis ghráir 247 de capalluib ar 360 de r5illingib an capall, 166 eile de capalluib ar 392 de r5illingib an capall. Cá méio r5illing a eus ré ar eiréad acu eadcar mar a eus ré ar an t'iréad eile? Cá méio ar an dá eiréad?

An méiútead:

$$\begin{array}{r} 360 \times 247. \\ 360 \\ \hline 247 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 720 \\ 1440 \\ \hline 2520 \end{array}$$

r5illingí 88920

$$\begin{array}{r} 392 \text{ de r5illingib ar } 166. \\ 166 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 392 \\ 2352 \\ \hline 2352 \end{array}$$

65072 r5illingí.

88920 de r5illingib ar eiréad.

65072 „ ar an t'iréad eile.

23848 an breir.

ar 247 de capalluib.

ar 166 „

88920 de r5illingib.

65072 „

ar an dá eiréad

153992 „

CLEACHTAÓ A 13.

1. Gluaisean mótor **237** de mílteib fa ló ar feadh **37** de laetib; cá méid míle curta de aise i gcaiteadh na h-airíne rin?

2. **246** de builcinib páiréar agus **240** de páiréarib inr gac builcin; cá méid páiréar ran?

3. **365** de laetib i mbliain; cá méid lá i **219** de blianaib?

4. Má gheibh **240** de dhaoineib £**350** an tuine, an mór an t-airgead é?

5. Ceannuis ceannairde ré céad agus naoi n-deic de builcinib rsgobana agus **144** inr gac builcin; cá méid rsgoba a ceannuis ré?

6. Cá méid púnt plúir i **380** de málaib agus dá céad oit n-deic de púntaib inr gac mála?

7. Tá **240** de pinginib i bpúnt; cá méid pingin i **248** de púntaib?

8. Tá **175** de dhilleanaib torrapaí as feirmeoir agus **347** de torrapaib inr gac dhill; cá méid torrap ran?

9. Tá **32** contae i n-Éirinn. Tá, go meádnac **14090** de dhaoineib inr gac contae: an mór na daoine atá i n-Éirinn?

10. Táir i gcaitair áirighe **129** de rsgoileanaib agus, ar meádnac, **180** de dhaltaib inr gac rsgoil; cá méid dalta fa cáitair?

11. Tá **198** d'órladaib i bpéirre; cá méid órlac i **785** de péirrib?

12. Tá **144** d'earraib i nsgórr; cá méid earraib i **390** de sgórraib?

13. Gluaisean mótor **136** de mílteib fa ló ar feadh **240** de laetib agus anran **147** de mílteib fa ló ar feadh **240** eile de laetib. An mór an t-plighe a cuireann ré de ar fad?

14. Tá **240** de luét oibre 'n-a muillean as fear; má tuillio ríad, do réir meadhon, **9** rsgillinge an tuine aca, cá méid rsgillings a díolfaib iad go léir tar éir **26** de reachtmainib?

15. Tá **436** de leatanaicib i leabhar agus **36** de líntib ar gac leatanaic, agus dá focal déas inr gac líne; cá méid focal fa leabhar?

Cleáctad a 13—ar leanmáint.

16. Tá i n-áirínear 8 line raiḡuúirí aḡur 537 o'fearaib inr ḡac line. Dá ḡcaitead ḡac fear 20 urḡar, cá méir urḡar a caiteir?

17. ḡluairḡean long ḡail 609 de ḡnairḡmeanaib ra iḡ aḡur cḡoran rí an ḡaraige Atlantic a ḡceitḡe lá. Má cḡoran rí an ḡaraige rin 29 o'uairib i ḡcaiteam bliana, cá méir ḡnairḡm cḡrta bí aici?

18. Tá £9000 aḡ fear: tuḡan ré ro 98 o'fearaib £65 an tuine; an móir ḡáḡan ran aige?

19. Ro h-iarraḡ ar buacail 7846 o'iolra ró 360. i nḡearmaḡ ir ró 306 o'iolraib ré é; an móir a bí an toraḡ ró beaḡ aige?

20. An veirḡḡeaḡt aḡa iḡir 908 aḡur 159, an móir é ró 172?

21. Céannuib feirḡeoir 156 de buaib ar 156 de ḡḡillingib an bó, aḡur 180 eile acu ar 210 de ḡḡillingib an bó: (a) cá méir ḡḡilling ra mbreir a díol ré a' raintḡ acu reaḡar an raintḡ eile? (b) an mó ḡḡilling a díol ré ar an dá raintḡ i n-aonreaḡt?

22. Ro ceannuigeaḡ 68 de capalluib ar £37 an capall aḡur 98 ar £46 an capall; (a) an móir a díolaḡ arta ḡo léir? (b) an móir a díolaḡ a' raintḡ acu ra mbreir ar ar díolaḡ ar an raintḡ eile.

23. Siublaḡ fear, aḡ dul cun oibḡe 496 de ḡlataib ḡac don lá ar feaḡ 313 de laetib; riublaḡ a mác 450 de ḡlataib ḡac lá i ḡcaiteam na h-aimeirí céaḡna; (a) cá méir ḡlac a riublaḡo ríao araon? (b) cá méir ra mbreir a riublaḡ tuine acu reaḡar an tuine eile?

24. Céannuib fear 432 de céaḡuib ḡrátaí ar 264 o'feoirḡingib an céaḡ aḡur annraḡ 236 de céaḡuib ar 320 o'feoirḡingib an céaḡ; an móir ra mbreir a díol ré a' raintḡ aca reaḡar an raintḡ eile?

ATÓÉANAM CUN TÁSTÁLA.

A²

1. Tá 240 de ḡingib i bpúnt; cá méir ḡingib i 67 de púntaib?

2. Cá méir a cuirḡar le 358 cun míle a déanam?

3. 698+574+286+53+479.

4. Bí fear 89 de blianaib o'aoir i 1909; caḡ é an t-aor a bí ré ra bliain 1875?

5. 1 ρζοιλ **300** leanb tá **175** de buacailib; (a) cá méio cailín beas ann? (b) an mó buacail ann ra mbpeir ar na cailinib beasa?

b²

1. Tá **112** de púntaib i gcéad meadócaint; má tá ód céad meadócaint i ngrad mála de ceitpe mála prátai, cá méio púnt prátai ra ceitpe mála?

2. **10101—110.**

3. **678** asur **349**; bain a nveirpigeaó ar a rum.

4. Óo ruз báo ar **678** de ρζαοánaib; óo ruз báo eile ar an oipeao gcéadna ró **72**; (a) cá méio ρζαοán ar ar ruз an tarna báo? (b) cá méio ρζαοán ar ar ruз an óa báo?

5. Tá ar tpaen **400** tairtealaó; má tá **78** acu ra céad sráto asur **129** acu ra tarna sráto, an mó ouine acu ra tpmáto sráto?

c²

1. Ceannuigtear abla **28** ar ρgilling; cá méio abal atá le págail asam ar **179** de ρgillingib?

2. **10127—198.**

3. **78** de laóanaib asur **146** de óaoirib; cá méio cor púta go léir?

4. Cuirim **19** n-umaire de plannoaib cabáirte asur **240** de plannoaib inρ gao umaire asur rin **8** bplannoaí rpáirca asam; cá méio plannoa cabáirte a bí ar ótuir asam?

5. Cuir le céile **9** ρζór **8** noopaoin, **5** srórr asur **11** leao-ooapaoin.

o²

1. Tá **500** pingin asam cun paol an ouine óo tabairt óo **76** de leanbaib; cá méio pingin a beio rpáirca asam?

2. Má cuirim **145** le n-uimh áirigste beio oeil mile ann. Inniρ an uimh?

3. **709×608.**

4. Cé'cu ir mó asur an móir ir mó é, **86** de ρζópaib nó **37** de sróppaib?

5. Tá **85** de tigeib i rpaio, **9** bfuinneóga inρ gao tige asur **8** bpánaí inρ gao fuinneóis; cá méio pána ar paó ann?

e²

1. Má cuirtear le céile **367** fó **73**, cad a beir ann?
2. Do dhíol buacail **219** de páiréarais Dé Luain, a dhá oipead ran Dé Máirt, **209** níor luza Dé Céadaoin 'nád Dé Máirt; cá méir páiréar a dhíol ré an trí lá?
3. Cad é an fáil náic foláir a beir fa téir a mainn far i **270** de córaib ašur **420** de tpoigctib ar fáil inr šac cuio?
4. Iolruis fó **79** an veirrušeact atá ior **1090** ašur **2175**.
5. Má tá **307** de cñóib an tuine le tabairt o' **89** de buacailib, an mór na cñó náic foláir a beir cúige?

f²

1. Cad ir ionan ašur **4096** abairta **307** o'uaib?
2. Fáis an torad atá ar ceirre míle ašur react nveic, ašur trí céad ašur naoi nveic.
3. Bí **407** de márbilib aš buacail ašur a oipead ran fó naoi aš buacail eile; an mór a bí aš an tarina buacail? An mór a bí aš an mbeirt?
4. Cad i an uimhir atá **36** o'uaib com mór le **1307** ašur **5948** i donreact?
5. Tá **115** de miltib ó Baille-Áta-Cliat go Béalfeirte ašur tá **166** de miltib ó Baille-Áta-Cliat go Corcais; má téirdean tuine ó Béalfeirte go Corcais ašur ear n-air uair fa t-reactmain, cá méir míle a beir ruibalta aige i šceann bliana?

š²

1. Méadais **8090** aš cur uimire leir a beir **29** o'uaib com mór leir féin.
2. Tá **327** de lúbail i tteir ašur **2479** de tpoigctib inr šac lúb; cá méir tpois fa téir.
3. Do n-iarrao ar buacail cúis míle ašur naoi nveic o'iolru fó react šcéad ašur a cúis. Wein ré dearmad ašur ir fó react šcéad ašur cúis veic o'iolruis ré é; cá méir a bí an torad fó mór aige?
4. Fáis fiaca **396** de capailib ar **£35** an capall.
5. Coranan bó **£16** ašur coranan capall **£47**; fáis fiaca **23** de capailib ašur fiaca an uimhir céadna de buaid.

h²

1. ȳi £498 aȝam ; čaillear £79 aȝur annpan vo tuȝaȳ
i noȳoluiȝeačt dom £537 ; an mōr eile a ȳēanpaȳ £1000 ?

2. ȳaiȝ an mēro a čiočpaȳ a' 3976 ȳā ȝcuipti 437
ȳ'uaiptiȳ aȳ a čēile ē.

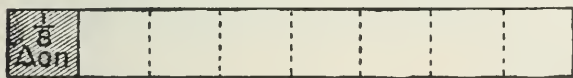
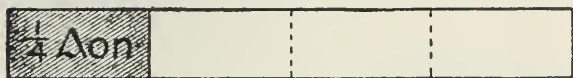
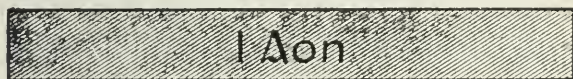
3. 9060 an multiplicando aȝur 930 an t-ioluiȝčēōir ;
ȳaiȝ an toȳaȳ.

4. Čuir ȳear ȳuar 38 ȳe čigčēiȳ aȳ ȝāč ȳaȳȳ ȳe ȳȳāio ;
mā čōȳain ȝāč ȳig ačū £175, an mōr a čōȳanaȳaȳ ȝo
lēir ?

5. ȳā 85 ȳe lāiȳēānāiȳ i ȳȳāiȳ aȝur 240 ȳe ȳlataiȳ
čēāȳnāčā iȳȳ ȝāč lāiȳēān ; čā mēro ȳlat čēāȳnāč ȳa
ȳāiȳ ?

cleačtāȳ a 14.

comčO'DA: $\frac{1}{2}$; $\frac{1}{4}$; $\frac{1}{8}$

1. Čā mēro leač i n-aon ? čā mēro čeačȳamaȳ i n-aon ?
čā mēro oččmaȳ čuro i n-aon ?

2. Čā mēro oččmaȳ čuro i leač ; čā mēro čeačȳamaȳ
i leač ; čā mēro oččmaȳ čuro i ȝčeačȳamaȳ ?

3. ȳeinȳear ȳā čomčuro ȳe ȳčiall ȳāiȳēiȳ ; čaȳ a
tuȝȳaȳ maȳ ainn aȳ ȝāč čomčuro ?

4. ȳo ȳainn ȳomāȳ aȳal 'n-a čēiȳe comčO'Daiȳ ;
cuiȳ ainn aȳ ȝāč comčuro ȳiȳȳ. ȳā ȳȳeinčēiȳ ȳā čom-
čuro aȳiȳȳ ȳe ȝāč comčuro ačū-ȳan, an mōr ȳe'n aȳal
a ȳeaȳ i nȝāč comčuro ačū ?

CLEACHTAÓ A 14—ar leanmáint.

5. Tairbdeáin, ra bfrigiúir rin tuar, páirt (a) atá ód uair com fada le $\frac{1}{8}$, (b) trí h-uair com fada le $\frac{1}{4}$.

6. Cao ir ionan ašur $\frac{2}{8}$? Cao ir ionan ašur $\frac{4}{8}$?
Cao ir ionan ašur $\frac{2}{4}$?

7. Cá méio é (a) leat 10s., (b) leat 5s., (c) leat flóirín?

8. Cao ir ceatramad cuio de (a) 12s., (b) o' 8s., (c) de 3s.?

9. An móp é an t-octmad cuio (a) de 16s., (b) de 6s. 8d., (c) de 4s.?

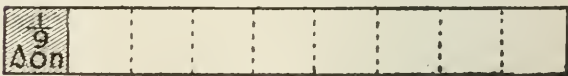
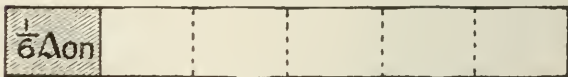
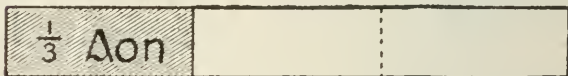
10. Óo caitear leat 10s., an ceatramad cuio de 3s., ašur an t-octmad cuio de 4s.; an móp a caitear ar fad?

11. Bí leat 16s. ašam ašur tušar uaim ceatramad a paib ašam; an móp a tušar uaim?

12. Bí aš Tomár an t-octmad cuio de 80 de márbilib ašur ceannaiš pé an ceatramad cuio de 32 de márbilib; cá méio márbil anoir aše?

CLEACHTAÓ A 15.

COMÉCOTA : $\frac{1}{3}$; $\frac{1}{6}$; $\frac{1}{9}$

1. (a) Cá méio trian 1 n-aon, (b) cá méio rémad cuio 1 n-aon, (c) cá méio naomad cuio?

2. (a) Raimnteas ašal 1 otri coméotaib; cuir a ainm ar šac coméuro oioib; (b) 1 6 coméotaib; (c) 1 9 šcoméotaib.

Cleactad a 15—ar leanmainc.

3. Má rainnteair 12 pingin rillinge i gcotaib agus 4 pingine inr gac cuio, cá méio comcota a beio ann?

4. Má'r tó pingin a beio inr gac cuio de rilling, an mó cuio a beio ann? Cuir a ainm ar gac cuio?

5. Má veintear 9 gcomcota o'oráirte, cuir a ainm péin ar gac cuio? an móir aca ann?

6. An móir é an pémao cuio de rilling? tó pémao cuio, 7c?

7. An móir é an trímá cuio (a) de 15s., (b) de 9s., (c) de leat-copóinn?

8. Fais an pémao cuio (a) de copóinn, (b) de flóirín, (c) de rilling.

9. Cao é an naomao cuio (a) de 18s., (b) de 3 flóirínib, (c) de 2s. 3d.?

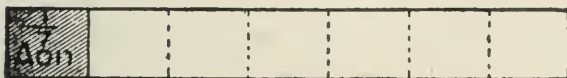
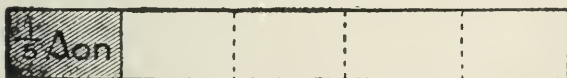
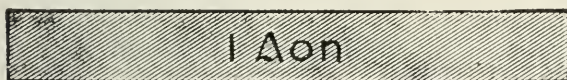
10. Bí 48 de márbilib as buacaili agus tús ré uair an pémao cuio oíob; (a) an mó ceann a tús ré uair oíob, (b) an mó ceann a t'fan aise?

11. I rsoil 'n-a bfuil 40 de buacailib agus 32 de cailinib cailio an naomao cuio oíob ra trisail; an mó uaine a buair?

12. Cá méio ir mó an pémao cuio de 54 'ná an naomao cuio de 72?

Cleactad a 16.

comcota: $\frac{1}{5}$; $\frac{1}{10}$; $\frac{1}{7}$

Cleáctad a 16—ar leanmáint.

1. Cá méio cúigmad cuio i n-aon? cá méio deicmad cuio? cá méio reáctmad cuio?

2. Cá méio deicmad i gcúigmad? i dá cúigmad? i gceitpe cúigmad?

3. Má com-RAINNTear oráirte ar reáct, cuir a ainm ar gac cuio de?

4. Cá méio cúigmad i n-ocht n-deicmad? i gceitpe deicmad? i dá deicmad?

5. Cé'cu ab fearr leat, an cúigmad nó an reáctmad nó an deicmad d'adhal? Cao n-a tadh?

6. Cao ir cúigmad de trí coróinnib, de leat-íobern, de dá leat-coróinn, de 3s. 4d.?

7. Cao ir deicmad de leat-íobern, de coróinn, de 3s. 4d.?

8. Cá méio é an reáctmad de 14s., de 7s., de 4s. 1d.?

9. Cuir le céile an cúigmad de leat-coróinn agus an deicmad de leat-íobern.

10. Cao ir deirgheáct ioir an cúigmad de 3s. 9d. agus an reáctmad de 5s. 10d.?

11. Tá ag Máire an cúigmad de 40 de cloicínib agus ceannuigean pí an reáctmad de 42 de cloicínib; cá méio cloicín annsan aici?

12. Tuillean fear an cúigmad de púnt gac lá agus tuillean a mac an reáctmad de gini; an móir a tuillio ríad ardon?

Cleáctad a 17.

Tomair na línte seo tior 'n-a n-órlacáib agus 'n-a n-deicmáib agus cuir ríor an freagra i n-ócu deicmad.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Cleáctar a 17—ar leanmáint.

7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

Tarraig línte śac faoi oíob ro:—

13. Ceirne órlac aśur trí deicmá.
14. Óa órlac aśur reáct ndaicmá.
15. Cúig órlac aśur cúig deicmá.
16. Naol ndaicmá o'órlac.
17. Trí órlac aśur ceirne deicmá.
18. Seáct n-órlac aśur deicmá.
19. Sé órlac aśur oéct ndaicmá.
20. Trí órlac.
21. Órlac aśur deicmá.
22. Óa órlac aśur naol ndaicmá.
23. Seáct ndaicmá o'órlac.
24. Sé deicmá o'órlac.

RAINNTE ŚAIRÍO.

Cleáctar a 18. Ceirteana ó béal.

1. Má rainnteas doraon márbilí (a) ar beirt buacailí; (b) ar tríúr, (c) ar ceátrar; (d) ar feirdear; cá méio márbilí a śeóbaí śac duine inr śac rainnte?

2. Tá ar trí feilpeanaib (a) 15 de leábruib, (b) 18 de leábruib, (c) 21 de leábruib, (d) 24 de leábruib; cá méio leábrar ar śac feilp?

3. Má feapuisio 24 de buacailib (a) 1 3 lincib, (b) 1 4 lincib, (c) 1 6 lincib, (d) in 8 lincib; an mó duine a beir 1 nśac líne?

4. Nuair a curtar 30 de peannaib 1 mbuilecinib (a) 3 bpeann, (b) 5 bpeann, (c) 6 bpeann, (d) 10 bpeann; cá méio peann inr śac builecín śac uair?

5. Tugtar trí doraoin abál 1 ścomrainnte do (a) 4 buacailí, (b) do 6 buacailí, (c) do 9 buacailí,

CLEACHTAÓ A 18—ar leanmáint.

(d) DO 12 buacailli; cá méid abal a tabairfear do 5ac buacaili in 5ac painnt?

6. Tá 5 ríllinge i gcoróinn; an mó coróinn (a) i 15 de ríllingsib, (b) i 25 díob, (c) i 30 díob, (d) i 45 díob?

7. Comhroinnim 40 rnáctao ar (a) 5 cailíní, (b) ar 8 cailíní, (c) ar 10 cailíní; cá méid rnáctao a 5eóbaí 5ac cailín ar 5ac painnt.

8. Cao é an t-octmá 5uo (a) de 24 o'ablaib, (b) de 32 de énoib, (c) de 48 de peannaib, (d) de 64 de builínib?

9. Comhroinn 36 de mírleánaib (a) ar 4 buacailli, (b) ar 6 buacailli, (c) ar 9 buacailli, (d) ar 12 buacailli; cá méid mírleán a 5eóbaí 5ac buacaili ar 5ac painnt?

10. Tá 45 5áronóir 48 de plannóib; cá méid plannó a beir in 5ac líne aise má 5uirpeann ré iao (a) i 6 líne, (b) i n-8 líne, (c) i 12 líne?

11. Cao ir reachtmá 5uo (a) de 21 de peannaib, (b) de 35 díob, (c) de 63 díob, (d) de 77 díob?

12. Comhroinn 60 o'oráirteib (a) ar 5 cailíní, (b) ar 6 cailíní, (c) ar 10 cailíní, (d) 12 cailíní; cá méid oráirte a 5eóbaí 5ac cailín ar 5ac painnt?

sample

Roinn 12345 ar 2.

An péirteac 2)12345

An preasra 6172+1 (don) fásta.

CLEACHTAÓ A 19.

Oibris na ceirteanna i rraib a ar oúir, annran i rraib b, 7c.

	a	b	c	d		a	b	c	d
1.	2468÷2	3	4	5	7.	3651÷2	3	4	5
2.	8426÷2	3	4	5	8.	7395÷2	3	4	5
3.	3212÷2	3	4	5	9.	4109÷2	3	4	5
4.	7294÷2	3	4	5	10.	1135÷2	3	4	5
5.	5678÷2	3	4	5	11.	9812÷2	3	4	5
6.	9876÷2	3	4	5	12.	2038÷2	3	4	5

CLEACHTAÐ A 20.

Oibrig na ceirteanna i rraic *a* ar dtúir, annran na ceirteanna i rraic *b*, 7c.

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>		<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1. 3642 ÷ 6	7	8	9		7. 3579 ÷ 6	7	8	9	
2. 8418 ÷ 6	7	8	9		8. 1346 ÷ 6	7	8	9	
3. 2450 ÷ 6	7	8	9		9. 8123 ÷ 6	7	8	9	
4. 1937 ÷ 6	7	8	9		10. 5007 ÷ 6	7	8	9	
5. 8362 ÷ 6	7	8	9		11. 6984 ÷ 6	7	8	9	
6. 5748 ÷ 6	7	8	9		12. 7109 ÷ 6	7	8	9	

CLEACHTAÐ A 21. Ceirteanna ó béal.

1. Bí 10 bpingine a5 buacaili a5ur do tugad do 8 bpingine eile; ceannuig ré rniomádaín ar 6 pingine an ceann; an mó ceann a fuaí ré?

2. Ceannuig feirmeoir 9 mba ar donac, 8 mba ar donac eile a5ur 9 mba ar an dtíomádo donac; cuir ré i 4 páirceannaib iad, an uimhir céadna inr 5ac páirc; cá méir do inr 5ac páirc?

3. Bí 40 cloicín ar rraing a5 máire ac caili ri 8 gcinn acu, annran cuir ri an cuir eile acu ar 4 rran5aib, com-uimhir ar 5ac rraing; an mó ceann a bí ar 5ac rraing annran?

4. Bí a5 fear-riopa 34 o' oráirtib a5ur 20 oráirte; díol ré 'n-a leat-doradonai iad; an mó leat-doradon a bí aige?

5. Má tuillir 3 buacaili a5ur 5 cailini 56 de r5illingib ra t-reaclmáin; an mói a tuilleán 5ac duine acu?

6. Sin ceirte borca a5ur doradon builini inr 5ac bor5a; má poinntear ar 8 leand iad, cá méir builin a 5eódaio 5ac leand?

7. Sin beirt buacaili a5ur 4 póca ar 5ac buacaili acu; cá méir márbil a cuirfear inr 5ac póca má tá 72 de márbilib a5ur 50 gcuirfear com-uimhir díol inr 5ac póca?

8. Bí 40 caoiria a5 feirmeoir; díol ré a ndeicmádo cuir ar donac a5ur a n-oclmádo cuir ar donac eile; (a) cá méir caoiria díol ré, (b) cá méir caoirie o'fan aige?

9. Tá a5 5áiridoir 60 de plannodaib; cuiréan ré a ndeacmádo i n-umaire a5ur a ndómao cuir deas i n-umaire eile; (a) an mó plannoda ra dá umaire, (b) an mó ceann a o'fan 5an cur aige?

Cleactaó a 22—ar leanmáint.

6. Śeibean Eilir trian de 468 o'ablaib aśur śeibean neill a ceactamáo ran (a) cá méio abal a śeibean an beirt, (b) cá méio a śeibean Eilir ra mbreir ar a bfaśan neill?

7. Tá aś páoais an rémáo cuio de 564 de pinginió aśur tá aś Taóś an t-octmáo cuio de 712 de pinginió; (a) cá méio pingin aś páoais ra mbreir ar a bfuil aś Taóś, (b) an mó pingin aś an mbreir?

8. Tóśan iarsaie 1200 de rśaóánaib; oíolan ré 129 oíob aśur comóinnean ré an cuio eile i 9 ścir-eánaib; an mó ceann inr śac cipeán?

9. Ceannuigean mangsaie 550 o'uib aśur anran 446 eile oíob; oíolan ré 'n-a leat-oópaonaib iáo; cá méio leat-oópaon ann?

10. Tá 1233 de púntaib aś fear le comóinnnt ar 4 mac aśur 5 inģean; cá méio púnt a śeóóaió śac duine?

11. Má tuillio 4 fear aśur 6 ban 1120 de rśillingiś ra t-peactmáin, an mói a tuillean śac duine acu?

12. Tá 3 póca an duine ar 3 buacailli; má comóinnntear 711 de márbilib irteaó inr na pócaib rin, cá méio márbil a beio inr śac póca?

13. Tá 4 mála aśur 144 de énoib inr śac mála; má comóinnntear na énoa ar 6 buacailli, an mó ceann a śeóóaió śac duine?

14. I nśac bořśa de 6 bořśaib tá 240 o'oráirtib; má comóinnntear iáo ar 5 rśoileanaib, an mó ceann a śeóóaió śac rśoil?

15. Tá 240 de pinginib i bpúnt; má fóinreálaim 5 púnt 'n-a bpinginió aśur na pingini rin oo comóinnnt ar 8 buacailli, an mó pingin a śeóóaió śac buacaili?

16. Tá aś fear riopa 1208 de řlataib éaóais; oíolan ré 389 de řlataib; cá méio rťráice 7 řlat atá ra břararbár?

17. Tá aś fear 1550 o'acraib talmán; cimeáóan ré aise féin 125 o'acraib aśur comóinnean ré an cuio eile ar a 5 mac; cá méio acra śeibean śac mac?

18. Tá 1234 de břicib ar třucail aśur tá 1198 de břicib ar třucail eile aśur 2164 ar an tóřimáo třucail; má úráioóear na břiceana ran śo léir cun 6 tiģte oo óéanam aśur an uimř óéaóna oíob aś dul cun śac tiģe, cá méio břic aś dul cun śac tiģe?

Cleáctad a 22—ar leanmhaint.

19. Gluaisean tuine ar mótar ar feadh 18 n-uairé do réir 45 de mhíleibh san uair; má téirdean ré an t-octmhad cuio de'n t-rúise san rtao, an móir a beir curta de aise san rtao?

20. Tá ar traen-éuair 11 de caráirteibh agus 120 de daoineibh inr gac caráirte; má'r leanbái an t-octmhad cuio de rna daoine rin, cá méir leab ar an traen?

21. Tá as gáronóir 5 borra agus 288 de plannodaibh turpalla inr gac borra díob; má cuiréan ré i n-8 líne iad agus com-uimhir inr gac líne, an móir a beir san uimhir?

22. Táir 840 de daoireibh ar donac; ceannuigean feirmeoir an feactmhad cuio díob agus ceannuigean feirmeoir eile an naoimhad cuio díob; cá méir díob a fás-car?

23. Tá as gáronóir 672 o'uib; díolan ré an rémhad cuio díob Dé luain agus an feactmhad cuio Dé Máirt; (a) cá méir díolta an dá lá, (b) cá méir aise san díol?

24. Tá 4248 de cloicínibh as Máirt; tá oiréad le naoimhad cuio an méir rin as Cáit; (a) cá méir cloicín as Cáit, (b) cá méir cloicín as Máirt ra mbreir ar a bfuil as Cáit?

sample

Roinn 46789 ar 60.

An réirtead:

60)46789

An freasra,

779+49 o'donaid.

Cleáctad a 23.

Oibrig na ceirteana atá i rraic a ar oúir anran i rraic b, 7c.

	a	b	c	d
1. 12345 ÷ 10	40	11	12	
2. 67084 ÷ 10	40	11	12	
3. 81934 ÷ 10	50	11	12	
4. 57219 ÷ 10	50	11	12	
5. 38427 ÷ 10	50	11	12	
6. 71234 ÷ 10	60	11	12	
7. 59467 ÷ 10	60	11	12	
8. 23429 ÷ 20	70	11	12	

CLEACHTAÓ Δ 23—ar leanmáint.

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
9. 54321 ÷ 20		80	11	12
10. 10167 ÷ 30		80	11	12
11. 29384 ÷ 30		90	11	12
12. 51698 ÷ 30		90	11	12

SAMPLE

Roinn 54679 ar 35.

An méiréad: 5)54679

7)10935 de cúigibh + 4 aoín } 9 n-aoín
1562 de 35-ib + 1 cúig

An freagair, rin 1562 de 35-ib agus 9 n-aoín fágáil.

CLEACHTAÓ Δ 24

RAINNTE (le FACTÉIRÍB)

Oibrigh na ceirteana i rrait *a* ar tóir, anrao i rrait *b*, *7c*.

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1. 15468 ÷ 15		49	36	63
2. 27543 ÷ 16		56	45	60
3. 38204 ÷ 20		63	54	72
4. 43682 ÷ 24		32	63	84
5. 51986 ÷ 25		40	72	96
6. 68431 ÷ 30		48	81	99
7. 76217 ÷ 36		56	90	100
8. 14735 ÷ 14		64	99	108
9. 19683 ÷ 21		72	88	110
10. 91750 ÷ 28		80	77	120
11. 17651 ÷ 35		18	66	132
12. 48124 ÷ 42		27	55	144

CLEACHTAÓ Δ 25. Ceirteana ó béal.

1. Má roinntear 18 t'ablaib ar 6 buacailli, cá méiréad a fágáil ar cás tóir?

2. An móir é an reachtmáir curo de 42?

3. Tá 80 de tóirib cabáirte i ngáiríoin agus 120 i n-8 gcóirline; cá méiréad tóir cabáirte i ngáiríoin?

CLEACHTAÓ A 25—AR LEANMÁINT.

4. Tá 56 o'oráirtibh a's fear: tugan ré an méio i'p mó i'p féioir v'ioib i' scomhairnt do 6 buacailli; (a) an mó ceann a' gheibean sa'c duine? (b) an mó ceann fásta?

5. Cá méio uair i'p féioir coróinn a' baint a' rparán 'n-a bfuil 37 de r'sillingsib, a'sur cá méio r'silling a' fásta i'p rparán?

6. Tá 72 o'oráirtibh i' mborza; cá méio d'oraon ann?

7. Tá 6 mála a'sam a'sur d'oraon márbili i'p sa'c mála; má comhairnt na márbili rin ar 9 buacailli, an mó ceann a' gheibear sa'c buacail.

8. Tá 3 r'sór abal a's buacail; v'iolan ré 20 abal a'sur comhairnt an cuio eile ar 4 buacailli; cá méio abal a' gheibean sa'c buacail v'ioib?

9. Tá dá d'oraon márbili a's Tomár, tá 3 d'oraon a's Séamar; má comhairntear iad eatarfa, an mó márbil a' beir a's an n'oine acu?

10. Do v'iol fear 10 muca ar 6 púint an m'uc a'sur ceannuis ré ba leir an a'isear do ar £12 an bó; an mó bó a' ceannuis ré?

11. Tá 66 de lu'c tairtil ar t'ram; a' v'rian i'p a'sur an cuio eile amuic; (a) cá méio i'p a's, (b) cá méio amuic, (c) cá méio i'p m'beir amuic ar a' bfuil i'p a's?

12. Gheibean buacail 5 mála a'sur 11 de márbilib i'p sa'c mála; má caillean ré 7 márbili a'sur má comhairnt an cuio eile ar 6 buacailli, an mó ceann a' beir a's an n'oine?

CLEACHTAÓ A 26.

1. Tá 363 de caoiribh a's fear: cuirlean ré i' v'ri páir-ceanaib iad; má tá an uimhir céadna v'ioib i'p sa'c páirc, cá méio caoir a' b'páirc acu?

2. Fásta an réma' cuio de 456.

3. Cuirlean duine 1016 de planndaib cabáirte i' línib 8 bplannda; cá méio líne ann?

4. Tá 1000 abal a's duine; cuirlean an comhairnt i'p mó i'p féioir leir i' n'sac b'or'se' do 9 m'bor'se'aib; (a) cá méio abal i' n'sac b'or'se', (b) cá méio abal a' fásta?

5. An mó punan 10 bplannda i'p féioir a' v'eana' a' 919 de planndaib a'sur an mó plannda corra ann?

Cleáctad a 26—ar leanmáint.

6. Tá 10659 de leabraib i leabharlan ašur iad com-
páinnnta ar II de feilpeanaib; cá méid leabhar ar 3ac
feilp?

7. An mó uair ir feiöir II de pinginiö a baint a' mála
'n-a bfuil 1011 de pinginiö, cá méid pingin corpa a
fágtar ra mála?

8. Sin 1296 de bñicib i bñalla; má beiréan fear 7
šcinn leir ruar 3ac turar; cá méid uair a rašaiö ré
ruar, (b) an mó bñic a beirö aise aš dul ruar an uair
beiréanaö?

9. Táio 7650 de cloicínib i mborša ašur táio riad
le páinnnt ar 12 leaib; (a) cao i an uimhir ir mó ir feiöir
a tábairt i šcompáinnnt do 3ac leaib, (b) cá méid
cloicín corpa a beirö ann?

10. Cá méid doršon ub i mborša 'n-a bfuil 1100 o'uib;
an mó ub corpa a fágtar?

11. Tugan fear-riopa an compáinnnt ir mó ir feiöir
ar 1296 de cñóib do 7 buacailli; (a) an móir a šeibéan
3ac buacaili, (b) an mó cñó corpa ann?

12. Tá 1579 de píoraib le cur, ar an šcompáinnnt ir
mó ir feiöir i 9 málaib; (a) cá méid píora i nšac mála,
(b) cá méid píora corpa?

13. Sin 36 de málaib ašur 125 de márbilib inr 3ac
mála; má compáinnntear na márbili rin ar II buacailli,
(a) cá méid márbil a šeöbairö 3ac buacaili, (b) cá méid
márbil corpa?

14. Tá 764 o'oráirtib aš fear; díolan ré 209 acu
ašur comšoinnean ré an curo eile irteaö i 5 boršaiö;
cá méid márbil inr 3ac borša?

15. Do tugad an ceatšamáö curo de 3204 o'abalaib
do páöruiš ašur do tugad an rémáö curo de 5802
o'abalaib do Séamar; (a) an mó abal aš páöruiš,
(b) an mó abal aš Séamar, (c) an mó abal aš Séamar ra
mbreir ar a bfuil aš páöruiš, (d) an mó abal aš an
mbreir?

16. Tá 119 o'uib aš cailin; cuiréan rí a reatmáö
curo i mborša; cá méid ub ra bñararbár aici?

17. Tá 348 de pinginiö aš Séamar ašur tá 480 de
pinginiö aš Sinéao; má cuirtear na pinginiö šo léir i
oteannnta céile ašur iad do compáinnnt ar an mbreir,
cá méid pingin a šeöbairö 3ac duine acu?

Cleachtadh a 26—ar leanmáint.

18. Sin 25 o'ualaidh b'piceana agus 176 de b'piceanaibh iní gac ualad acu; féadán fear 8 mb'piceana do b'pict ruar gac tuar; cá méid tuar a chaitear ré tadhairt cun iad go léir do b'pict ruar?

19. Tá ag ceárbaidhe 796 de r'geanaibh, deinean ré 378 eile acu agus anran cuirean ré iad i mborgaibh, 6 cinn i ngac borga; (a) cá méid borga a beir aise, (b) an mó r'gian corra ann?

20. Díolan duine 16 de buaidh ar £13 an bó, anran ceannuigean ré, leir an airgead ran, caoiré ar £3 an ceann; (a) an mó caoiré beir aise, (b) an móir an t-airgead corra fánfaid aise?

21. Tá ag fear-ríopa 426 de púntaibh té; tá a feacht n-oiread ran ag fear eile; (a) an móir atá acu araon, (b) an móir ra mb'pict atá ag duine acu, (c) dá gcomhairinní é go léir ar 12 fear; an mó púnt a beir ag gac duine?

22. Bí i ngáiríoin 48 ró 49 de éirannaibh toirad; (a) cá méid éirann ra gáiríoin, (b) éirann r'pionán iread gac réimad éirann, cá méid acu ran ann? (c) currant gac feachtmá éirann, cá méid acu ran ann, (d) cá méid éirann ann ná r'pionán ná currant?

23. Táir 3020 de luét tairtíl ar loings; a gcuigimad cuio ra céad gíad, a gceachtmá cuio ra tarra gíad agus an cuio eile ra r'cuirfeacht: (a) an mó duine ra céad gíad, (b) ra tarra gíad, (c) ra r'cuirfeacht, (d) cá méid ra r'cuirfeacht ra mb'pict ar an gcead gíad agus ar an tarra gíad i n-donfeacht?

24. Tá ag fear 9 mborga de plumaibh agus 768 de plumaibh i ngac borga; má tá 159 acu loitite agus má curtar a b'fuil gan lot díobh, i gcomhairinní i n-8 mborgaibh; (a) cá méid pluma i ngac borga, (b) an mó pluma corra ann?

25. Tá i r'ráid-baile 470 de dáoinibh; Tá i mbaile móir an oiread céadna ró 49; (a) an mó duine ra t-ráid baile, (b) má tá tíg do gac cúigear ann, cá méid tíg ann?

26. Ir comfáid míle agus 1760 de r'latuibh; (a) cá méid r'lat i 19 de míltib? (b) má téirdean roctaidhe an t-donmá cuio déas de'n méid rin r'lighe, an fada téirdeán ré?

Cleáctad a 26—ar leanmáint.

27. Tá 245 de márbiliú ag páorais, tá a gcúigimh cuio rin ag liam agus tá 9 n-oiread ag Tadhg agus atá ag liam; (a) an móir ag liam, (b) ag Tadhg, (c) ag an ucúir?

28. Tá 784 d'ablaib ar éirinn, a reáctimh cuio rin ar éirinn eile; (a) cá méir ablaib orda arson, (b) cá méir cruaidín 8 n-ablaib ir féidir a déanamh de rna n-ablaib 50 léir?

sampla			
Roinn 13467 ar 37.			
An réirtead:	363		363
(1)	37)13467 111** — 236 222 — 147 111 — 36	(2)	37)13467 236* — 147 36

An freagra 363+36 pararbáir. An freagra 363+36 pararbáir.

Réirtead a 1 an móir coitceanta.

Réirtead a 2 an móir toadla. ní cuirtear ríor na pub-trahent na móir toadla.

Máir reo a deirtear obair:—

$3 \times 7 = 21$ agus $3 = 24$; cuir ríor 3 agus beir 2 ar aghaid.

$3 \times 3 = 9$ agus 2 beirte ar aghaid = 11 agus $2 = 13$; cuir ríor 2. Tós anuar 6.

$6 \times 7 = 42$ agus $4 = 46$; cuir ríor 4 agus beir 4 ar aghaid.

$6 \times 3 = 18$ agus 4 beirte ar aghaid = 22 agus $1 = 23$; cuir ríor 1, Tós anuar 7.

$3 \times 7 = 21$ agus $6 = 27$; cuir ríor 6 agus beir 8 ar aghaid.

$3 \times 3 = 9$ agus 2 beirte ar aghaid = 11 agus $3 = 14$.

Cleáctad a 27.

RAINNT FADA.

Oibrigh na ceirteana i rraic a ar ucúir, anran i rraic b, 7c.

	a	b	c	d
1.	16789 ÷ 21	81	63	45
2.	59841 ÷ 22	82	64	46
3.	86732 ÷ 31	91	73	55
4.	53120 ÷ 32	92	74	56
5.	47695 ÷ 41	23	83	65

Cleactad a 29—an leanmāint.

4. Ėaiš na cōda nuair ir 70 an rannaire ašur šur trī mile ašur trī deic an t-innanta.

5. 10780 an t-innanta ašur 37 an rannaire; Ėaiš na cōda?

6. 1020 na cōda ašur 210 an rannaire; Ėaiš an t-innanta?

7. 21 an Ėaparbār, 216 na cōda, 31 an rannaire; Ėaiš an t-innanta.

8. 30460 an t-innanta, 77 na cōda, 122 an Ėaparbār; Ėaiš an rannaire.

9. 376 na cōda a Ėactar mā raintar uimīr āirigē ar 49; mā'r 37 an Ėaparbār, Ėaiš an uimīr.

10. Raint torad 306 ašur 360 ar a nōeifrigēact.

11. Ėaiš na cōda nuair a raintear a rum ro, 1926 ašur 1856, ar a nōeifrigēact.

12. 78 an rannaire; a trī oiread ran na cōda ašur ad an Ėaparbār a 4 nīor luša 'nā an rannaire; Ėaiš an t-innanta,

Cleactad a 30.

Oibriš na ceipteana i rrait a ar oadīr, ašur anran i rrait b, 7c,

	a	b	c	d
1.	156789 ÷ 17	67	38	59
2.	361298 ÷ 19	85	62	78
3.	467153 ÷ 13	39	47	29
4.	191347 ÷ 14	46	38	57
5.	345678 ÷ 18	57	84	63
6.	197384 ÷ 26	29	75	37
7.	554433 ÷ 35	17	59	43
8.	681207 ÷ 47	85	17	86
9.	512369 ÷ 53	69	38	79
10.	801015 ÷ 67	74	23	77
11.	476985 ÷ 85	28	57	96
12.	312946 ÷ 94	56	48	98

CLEACTAÓ A 31. Ceirteana ó béal.

1. Má tugtar 9 gcloirne, 4 púnt an cloirne mar mhálaric ar 6 ba; cad is fiácha bó díob?

2. Do díol bean 10 lachain ar 2s. an ceann agus ceannuis ri 4 géana leir an aitheas; cad a corain gac gé acu?

3. Má corain 8 gcaraill £96 (a) cad a coranócad don carall amháin de'n léir gcéatna? (b) cad a coranócad 5 carail?

4. Sin 4 borraí agus ríóir oirírcí i ngac borra; má comhionntear iad ar 10 buachaillí, cá méio oirírce a gceobair buachaill?

5. Díol fear 10, 11, agus 15 de cloirib trí lá i nuaio céile; cá méio cloirne, ar méidnaoet, a díol ré gac lá?

6. Tá 8 bpingine i bpóca agus, 9 bpingine i bpóca eile, agus trí pingine i bpóca eile; cá méio buachaill go bfeadfaínn pingin an tuine a tabairt díob?

7. Tá 72 de crannab i n-abailgort, má'r cranna abal a n-oetmad cuio agus gur cranna pioraí a naomad cuio: (a) cá méio crann de gac róir díob ann, (b) cá méio crann eile ann?

8. Bí 36 o'ablaib i mborra ac bí an tarra cuio deas díob go n-ole agus do bionnad an ceatnamad cuio; an mó ceann a fásad?

9. Tá gcoranuisead 9 oacloirneada 72 de ríillingsib, an móir a coranócad 7 gcinn acu?

10. Má coranab 7 placa de ribin 21 de ríillingsib cad a coranab 8 placa?

11. Bí 48 de buab ar donac; ceannuis feirmeoir an t-oetmad cuio díob, ceannuis feirmeoir eile an oetmad cuio deas díob; (a) an mó bó a ceannuis an beirt, (b) an mó bó o'fan san ceannac?

12. Tá 100 márbil as Tomár; tá a cúigmad cuio rin as Liam agus tá a cúigmad cuio rin airí as Seán; (a) an mó márbil as Seán, (b) an mó márbil as Liam agus as Seán i n-donfeact?

sampla

Tá 4420 de éirinniaib i scoill; má'r uair an tríú nó curo
 oéas oíob agus má'r beite an reachtú curo oéas oíob,

(a) Cá méio cunn uairise agus beite i n-sonreacht,

(b) Cá méio ra mbreir de éirinniaib uairise an reacht
 a bfuil de éirinniaib beite ann?

An réirtead: 340

260

13)4420

39

52

52

340

de éirinniaib

uairise.

260 de éirinniaib beite.

17)4420

34

102

102

260

de éirinniaib beite.

An freagra (a), 600 de éirinniaib uairise agus beite.

340

260

An freagra (b), 80 de éirinniaib uairise ra mbreir ar na
 éirinniaib beite.

cleachtad a 32.

1. An mó cruaidín 13 ordíre ir réir a uéanm a'
 3042 o'ordíreib?

2. Má curtar 8370 de plannóib cabáirte i 27 de
 línib comáda, cá méio plannó inr gac line?

3. Cá méio mán 47 de ónóib féadfaid do baint a'
 mála 'n-a bfuil 23923 de ónóib?

4. O'oiriú buacail 2975 de fumanóib i gcaiteam
 bliana, ac bí an reachtú curo oéas oíob ra n-éascóir
 aise, an mó ceann a bí ra ceart aise?

5. Sin 27 de borsóib agus 144 o'ordíreib i n-gac borsó;
 má comóinnítear iad ar 48 de buacailib, an mo ceann
 a gceadú gac buacail?

6. Cá méio line plannó, 72 inr gac line, ir gac cun
 24 o'umairib a cur agus 156 de plannóib i n-gac
 umair?

7. Tá 120 de leactannóib i leabair agus 48 de fumanóib
 ar gac leactannó; oibriúean buacail an réim curo
 oéas de rna fumanóib rin; cá méio fumanó aise?

8. Má d'einim ríllingsí de £78 agus má ceannuigim catáoiriú de ar 13s. an ceann, cá méir catáoiriú agham?

9. Do d'íol fear 24 de árpailiú ar £18 an ceann agus ceannuig ré leir an airtsear san 36 de buaid; an mór a corain gac bó?

10. Sin 219 de lachanaiú ar 26 de pinginiú an lachá d'á malairtiú ar 73 de géanaiú; cá méir é fiacla gac gé?

11. Tá 29 de feilpeanaiú ag tuine agus 480 de leabraiú ar gac feilp; comhainnean ré iad ar 32 de feilpeanaiú; cá méir leabhar anran ar gac feilp?

12. Má tugtar 1026 de ríllingsí ar 27 de áoiriú (a) cao a tugtar ar don áoiriú a dháin, (b) cao a tugtar ar 19 de áoiriú?

13. Ruicéan mótor 952 de míltiú i n-17 de laetiú; (a) an mó míle ra ló a ruicéan ré, (b) an mó míle i 56 de laetiú?

14. Bí 90 de d'orsonaiú abal ag tuine, bí 4 d'orsonaiú d'íol go h-olc agus do comhainnean an cúro eile acu ar 43 de buacailiú; cá méir abal a fuair gac buacail?

15. Do ceannuig ceannuig-de-ub 5167 d'uig ac bí 7 n'orsonaiú acu b'irte; do d'íola an cúro eile acu i 13 de ríoraiú, comhcuir inr gac ríora; cá méir ub a fuair gac ríora?

16. Tá 6711 de leabraiú i leabharlann; má ceannuigtear 547 de leabraiú nua agus anran iad go léir do comhainnean ar 23 de feilpeanaiú, cá méir leabhar ar gac feilp?

17. Má comhainnteat 52416 de leabraiú ar 27 de ríoraiú buacailiú agus 29 de ríoraiú cailíní, cá méir leabhar a g'eóbaí gac ríor?

18. Tá 673 de pinginiú agham i mála, 1596 i mála eile agus 283 ra t'rimá mála; cá méir tuine d'áir féirir dom 29 de pinginiú an tuine t'adairt?

19. Cairtealan tuine 734 de míltiú ar t'raon, 418 de míltiú ar loing gail agus 117 de míltiú ar rotar; má cuirean ré an t-ríge go léir de i 48 de laetiú, an mór an t-ríge, ar méadnaict, a cuirean ré de ra ló?

20. Do tug trí báir irteac 2648, 5276, agus 1154 de ríoráinaiú. Tá n'íolaiú iad go léir 17 gcinn ar ríllings; cá méir a g'eóbaí oirta?

21. Ag féarta ríoraiú do comhainnean 1232 d'adlaiú ar 77 de leabraiú; anran d'íol tuine deir na leabraiú leat-d'orsonaiú abal, cá méir a bí gan ite aige?

Cleaḱtað a **32**—ap leannḱaint.

22. mā' r fiú **27** ve tiḡtið £**7155**, an mó ir fiú **17** vóið vo'n píer ḡcéaona?

23. Tᾱ **11628** ve ḱpannaið i ḡcoill; mā' vair an naomᾱð curo vḱas vóið ḡsur mā' veite an reaḱtmᾱð curo vḱas vóið, (a) cᾱ méio ḱpann vᾱraiḡe ḡsur ḱpann veite i n-aonreaḱt ann, (b) an mó vair ann ra mbreir ap na ḱpannaið veite ann?

24. Vī an **39**mᾱð curo ve **1326** ve mᾱrbilīð ḡs Muirir ḡsur vī ḡs Tᾱðs an **65**mᾱð curo ve **3445** ve mᾱrbilīð; (a) cᾱ méio mᾱrbil a vī ḡs an mbreir, (b) cᾱ méio a vī ḡs Tᾱðs ra mbreir ap a raib ḡs Muirir?

αἰτίλλε ὀυν τᾶστᾶλα.

Δ³

1. Pᾱiḡ an t-oḱt-nveic-a-ceḱramᾱð (nó curo a n-**84**) curo ve **96251**.

2. Vī ḡs riopaðóir **2198** ve hataib; vo vóið ré an reaḱtmᾱð curo vóið; an mó hata vī ḡan vóið ḡiḡe?

3. Vóið nuḱrteir **39** ve vopḡaið uð; vī **240** v'uib i nḡḱ vopca; cᾱ méio vopcaon a vī ann ap fav?

4. Vī **3570** ve vᾱoine i mbaiie; leannḱai ab ead a vḱriᾱn ḡsur fir ab ead **1146** vóið? an mó bean a vī ann?

5. Cao i an uimīr atᾱ **730** v'uairið cōm mōr le **284**?

β³

1. **396** ḡsur **870**, cᾱ méio ir mó a rum'nᾱ a vḱeirpḡḡ-eaḱt?

2. Iolpḡiḡ **920** fḱ **570** ḡsur rainn an topᾱð ap **100**.

3. Tᾱ **144** i nḡrórr; cᾱ méio vopcaon i **36** ve ḡrórraið?

4. Tᾱ cairleᾱn ḡsur ir fiú **3927** ve pūntaið é, ḡsur tᾱ tiḡ beḡs le n'air ḡsur ir fiú an t-aonmᾱð curo vḱas ve'n airḡeao ran é; (a) an mōr ir fiú an tiḡ beḡs, (b) an mōr ir fiú iᾱo ḱraon, (c) an mōr ra mbreir ap an vḱiḡ beḡs ir fiú an cairleᾱn?

5. Mᾱ tᾱ **5670** ve ḱroiḡtið i mīle, an mó vḱoiḡ i **12** mīle?

C^a

1. Ráinn ar 19 an deirgheacht atá iomr 1096 agus 7084.

2. An mó uair ir féidir 54 do baint a' 9875 ? an mór a fásfar ?

3. Tá 5 cinn de éirinnibh abal i n-abalshor agus 240 o'ablaibh ar shac éirinn ; cá méir rshor ann ?

4. 7960 an t-íomairghe agus 206 an t-íomairgheoir fais an torad.

5. Cé'cu ir mó 260 ró 70 nó 270 ró 69, agus an mór ir mó é ?

D^a

1. Cá méir doradon i 249 de rshorab ?

2. Tá 365 de laetib i mbliain ; an mó lá o'd fadgal atá caitte as fear atá 79 de blianaib ?

3. An mó uair a caitear 84 do éir ar a céile éin 9072 do déanam ?

4. Má cuirtear 306 le n-uimhir áirghe ir 1010 an rum, fais an uimhir áirghe.

5. Fais an torad do 307 agus 370.

E^a

1. Má éirann 17 de cáirreacab 289 de rshillingib an mór a éirannóir 35 acu do'n réir scéadna ?

2. An mór ra mbreir deic mile agus oadad reácar ceirre mile agus a deic ?

3. Coranan caoir 3 púint agus bó 7 bpúint ; fais faá 12 de caoirib agus 12 de buaib.

4. Cao é an cuig-deic-a-reáctmá do cuid de 123456 ?

5. 69 de línib agus 47 de toraib cabáirte i nshac líne ; má gearrtear 6 doradon oíob, an mó tor a beir sh gearrad ?

F^a

1. 27 de borgab agus 240 o'oráirtib i nshac borab ; má comhairnntear iad ar 48 de buacailib, an mó ceann a shéabáir shac buacail ?

2. Δ' veic mīle ašur a h-aonobēas bain mīle ašur a naoi-obēas.

3. 79 ve ffráioib i mbaile áirigste ašur 286 ve oboine inr šac ffráio; 125 ve ffráioib i mbaile eile ašur 250 ve oboine i nšac ffráio; cá méio oboine ra obá baile?

4. Má comhainnteap cúis mīle oráirte irteac i n-ocť scinn ve boršáib, cá méio oráirte i nšac borša?

5. $678 + 594 + 286 + 47 + 543$.

Š³

1. Tá 252 ve pinginiū i nšini, cá méio pingin i 76 ve šiniciū?

2. Má tuillio 4 fear ašur 5 ban 1728 ve ršillingiū ra t-peacťmain, an mór a tuillean šac tuine acu?

3. $238496 \div 67$.

4. Cao a currap le 567 cun cúis mīle obēanam?

5. 69 ašur 54; iolruis a rum fō n-a nōeirpigeacť.

h³

1. Tá 2 póca an tuine ar 4 buacaili; cá méio mār-bil ir fēioir a cur i nšac póca a' 624 ve mār-biliū?

2. Tá 144 o'oráirtib i mborša mór ašur obá oborāon fē n-a bun ran i mborša beas; cá méio oráirte i n-84 ver na boršáib beas?

3. Má currap i 19 ve comlincitū 5643 ve plannoaib cabáirte, cá méio plannoa i nšac line?

4. Δ' rum 560 ašur 276 bain a nōeirpigeacť.

5. Do díol tuine 28 ve cāoiriū ar 72 ve ršillingiū an cāoirā, ašur cēannuiš fē, ar an áiršeoť ran, 12 ve buaiū; innir fiaća šac bó.

COTA NA SLAITE.

Tōš riasail-troišge ašur cuir marc ar an obalam, anran tomair fāio na riasaile ón marc trī uair ar a cēile ašur cuir marc eile ar an áit rin. Slac a tugrap ar an bfaio acá ioir an obá marc.

1. (a) Cá méid faoi troisge i rlaic, (b) cad é an faoi $\frac{1}{3}$ de rlaic, (c) cá méid troisge i $\frac{2}{3}$ rlaite, (d) cá méid troisge i $\frac{3}{4}$ rlaite?

2. (a) Comhairim na h-órlaí na rlaic-troisge, (b) cá méid órlaí i dá troisge, (c) i trí troisge, (d) cá méid órlaí i rlaic?

3. (a) Cá méid órlaí i leat-flaí, (b) cá méid ceat-raimh i rlaic, (c) cá méid órlaí i sceat-raimh rlaite?

4. (a) Cá méid faoi 9 h-órlaí i rlaic, (b) cá méid faoi 12 órlaí i rlaic; (c) cá méid faoi ré órlaí i rlaic, (d) cá méid faoi órlaí i rlaic?

5. (a) Má comhairinn rlaic i trí cois, cuir a ainm ar gach cuid, (b) má comhairinn troisge i dá scuic, cuir a ainm ar gach cuid.

6. (a) An mó órlaí i troisge, (b) an mó troisge i rlaic, (c) an mó órlaí i rlaic?

ARCUR CUMAISGE.

CLEACTAÓ A 33. Ceirteana ó beal.

1. Aréir 7 $\frac{1}{2}$ d. agus 6d.

2. Fais an rum do 3 $\frac{1}{2}$ d., 6d., agus 2 $\frac{1}{2}$ d. (2 pingin go leic).

3. Tugaim 9d. ar tó, 2 $\frac{1}{2}$ d. ar fíriche agus 1 $\frac{1}{2}$ d. ar bainne; an móir é rin?

4. Tug Tomár 4d. do Séan, anran do cáil ré 6d. agus bí 3 $\frac{1}{2}$ d. aige; an móir a bí ar dtúir aige?

5. Tá ag Séan coinín a corain 1s. 2d., colúr a corain 9d. agus colm a corain 1s.; an móir a corain na trí neite rin?

6. Bí 10d. ag Máire; tug a h-áir 7 $\frac{1}{2}$ d. ói agus tug a máir 8d. ói; an móir a bí anran aici?

7. Dá mbeadh leat-cóirinn agus flóirinn agus coróinn agam, an móir a beadh agam?

8. Do cáit buacail 6 $\frac{1}{2}$ d. ar ablaib, 4 $\frac{1}{2}$ d. ar pioraib agus 7d. ar plumaib; an móir a bí cáite anran aige?

9. Tugaim do Tomár 8 $\frac{1}{2}$ d. do Sínead 6 $\frac{1}{2}$ d. agus do Séamár 5d.; an móir a tugaim uaim ar fad?

CleaCTaO A 33—ap leanmair.

10. Arcuir $10\frac{1}{2}$ d., $7\frac{1}{2}$ d., asur 6d.

11. Fairg an rum oo $7\frac{1}{4}$ d., $6\frac{1}{2}$ d., asur $1\frac{3}{4}$ d.

12. ma seibim $4\frac{3}{4}$ d., $5\frac{1}{2}$ d., asur $6\frac{1}{4}$ d., an moir e?

sample.

Arcuir 2s. $4\frac{1}{4}$ d., 1s. $7\frac{1}{2}$ d., 4s. $9\frac{3}{4}$ d.

an méirteac:	s.	d.
	2	$4\frac{1}{4}$
	1	$7\frac{1}{2}$
	4	$9\frac{3}{4}$
	8	$9\frac{1}{2}$
		Sum.

an freasna, 8s. $9\frac{1}{2}$ d.

CleaCTaO A 34.

1. d. $8\frac{1}{2}$ $6\frac{1}{4}$ 4	2. d. $7\frac{3}{4}$ $4\frac{3}{4}$ $2\frac{1}{4}$	3. d. $9\frac{1}{2}$ $8\frac{1}{4}$ $6\frac{3}{4}$	4. d. $5\frac{3}{4}$ $10\frac{1}{4}$ $6\frac{1}{2}$
5. s. d. 2 $7\frac{1}{2}$ 3 $4\frac{1}{4}$ 5 6	6. s. d. 8 $2\frac{1}{2}$ 5 $9\frac{1}{2}$ 4 7	7. s. d. 3 11 9 $6\frac{1}{2}$ 5 $6\frac{3}{4}$	8. s. d. 3 $9\frac{1}{4}$ 6 $6\frac{3}{4}$ 5 $9\frac{1}{2}$
9. s. d. 4 $9\frac{1}{2}$ 5 $5\frac{3}{4}$ 7 $7\frac{1}{2}$	10. s. d. 5 $3\frac{1}{4}$ 4 $9\frac{3}{4}$ 9 $2\frac{1}{4}$	11. s. d. 6 $6\frac{3}{4}$ 5 $8\frac{1}{4}$ 3 11 $\frac{1}{2}$	12. s. d. 8 $9\frac{3}{4}$ 5 $4\frac{1}{2}$ 2 $10\frac{3}{4}$

13. Arcuir $8\frac{1}{2}$ d., $9\frac{3}{4}$ d., $7\frac{1}{4}$ d., asur $6\frac{3}{4}$ d.

14. Fairg an rum oo $9\frac{1}{2}$ d., $8\frac{3}{4}$ d., $10\frac{1}{2}$ d., asur $11\frac{1}{4}$ d.

15. 4s. $6\frac{1}{2}$ d. + 5s. $2\frac{1}{4}$ d. + 1s. $9\frac{1}{2}$ d. + 3s. 6d.

16. 7s. 6d. + 1s. $9\frac{1}{4}$ d. + 3s. $4\frac{1}{2}$ d. + 2s. $5\frac{1}{4}$ d.

Cleactaó a 34—ar leanmáint.

17. 5s. $9\frac{1}{2}$ d. + 6 $3\frac{1}{2}$ d. + 1s. $5\frac{3}{4}$ d. + 6s. $4\frac{1}{2}$ d.
18. 2s. $9\frac{1}{2}$ d. + 6s. $6\frac{1}{2}$ d. + 2 $7\frac{3}{4}$ d. + 1s. $11\frac{1}{2}$ d.
19. 5s. $4\frac{1}{2}$ d. + 3 $3\frac{1}{2}$ d. + 6s. $4\frac{1}{2}$ d. + 4 $4\frac{3}{4}$ d.
20. 9s. $9\frac{1}{2}$ d. + 2s. $1\frac{1}{2}$ d. + 1s. $3\frac{3}{4}$ d. + $11\frac{1}{4}$ d.
21. 6s. $6\frac{1}{2}$ d. + 3s. $7\frac{3}{4}$ d. + 2s. $4\frac{3}{4}$ d. + 1 $7\frac{1}{2}$ d.
22. 5s. $6\frac{1}{2}$ d. + 6s. $5\frac{1}{4}$ d. + 1s. $9\frac{1}{2}$ d. + 3s. $3\frac{3}{4}$ d.
23. 1s. $8\frac{3}{4}$ d. + 3s. $9\frac{1}{2}$ d. + 2s. $7\frac{3}{4}$ d. + 5s. $8\frac{1}{2}$ d.
24. 2s. $7\frac{1}{2}$ d. + 4s. $10\frac{1}{2}$ d. + 3s. $4\frac{1}{2}$ d. + 8s. $6\frac{1}{2}$ d.

ARCUR AIRGÍO.

Cleactaó a 35. Ceirteana ó béal.

1. An mó curo 4 b'feoirlingí ir féidir a déanamh (a) a' 12 o'feoirlingí, (b) a' 20 feoirling, (c) a' 28 o'feoirlingí, (d) a' 32 o'feoirlingí, (e) a' 16 o'feoirlingí, (f) a' 24 o'feoirlingí, (g) a' 36 o'feoirlingí, (h) a' 40 feoirling, (i) a' 19 o'feoirlingí, (l) a' 23 o'feoirlingí, (m) a' 37 o'feoirlingí, (n) a' 35 o'feoirlingí?

2. Do éruinnis leant 27 o'feoirlingí; (a) cá méir pingin féadfaó ré o'fáil oirca, (b) cá méir feoirling corra aise?

3. Cá méir feoirling i raol? Cá méir rílling i 48 o'feoirlingí?

4. Ceannuigean leant 39 de márbilí ar feoirling an márbil; cá méir pingin a díolfaó ré arca asur cá méir feoirling?

5. Caitean buacail 7 b'pingine ar b'féagánas asur caitean buacail eile rílling; cá méir feoirling a caitean duine ra mbair ar an nouine eile?

6. An mó feoirling a féobfar ar féoirín?

7. An mó builín leat-pinge a féobar ar $7\frac{1}{2}$ d.?

8. Cá méir feoirling (a) i 9 b'pingine, (b) i 7 b'pingine, (c) i n-11 pingin, (d) i 12 pingin, (e) i 16 pingine, (f) i 13 pingine, (g) 17 b'pingine, (h) i 19 b'pingine, (i) i-n-18 b'pingine, (l) i 16 pingine, (m) i 21 pingin, (n) 23 pingine?

9. Cá méir pingin asur cá méir rílling a féobfar (a) ar 24 de pinnginí, (b) ar 36 díob, (c) ar 48 díob, (d) ar 60 díob, (e) ar 16 díob, (f) ar 26 díob, (g) ar 32 díob, (h) ar 52 díob, (i) ar 18 díob, (l) ar 25 díob, (m) ar 35 díob, (n) ar 43 díob?

Cleáctar a 35—ar leanmáint.

10. Caitean buacail 84 de pinginib i gcaiteam bliana; cá méir rílling a caitean ré?

11. Tá 12 pingin aš buacail, tá 24 de pinginib ra mbreir air rin aš ašair; (a) an mó rílling aš an ašair, (b) an mó rílling aš an mbreir?

12. Ceannuigean Séamar ticéad trímáó-šráio traenac ar 3s. 6d.; ceannuigean Peaóar ticéad do'n tarra šráio ar 1s. 6d. ra mbreir ar ar óiol Séamar; (a) an móir a corain ticéad Peaóair, (b) an móir a corain an óa ticéad?

sample

Tá aš Séan 1s. 11½d.; Tá 2s. 8½d. ra mbreir air rin aš Séamar; (a) an móir aš aš Séamar, (b) an móir aš aš an mbreir?

an péirteac: (a)

s.	d.
1	11½
aš Séan.	
2	8½
aš Séamar ra mbreir.	

4 7½ aš aš Séamar

(b)

4	7½
aš Séamar.	
1	11½
aš Séan.	

Sin 6 7 aš an mbreir.

an preašra

s.	d.
Tá aš Séamar	4 7½
Tá aš an mbreir	6 7

Cleáctar a 36.

1. Caitean buacail 3½d. ar ablaib, 2½d. ar piopaib, ašur 4½d. ar plumaib; an móir a caitean ré?

2. Do caite cailín 1½d. ar mírteánaib, 3½d. ar cloic-inib ašur 5½d. ar ribinib; an móir a caite rí ar raó?

3. Má curtar i oteannta céite 4½d., 2½d. ašur 3½d. an móir a beiró ann?

4. Ceannuig cailín leabair léigteóireacra ar 5½d. ašur pinpil ar ½d. ašur leabair rígnibneóireacra ar 1½d. ašur leabair tarraic ar 2½d.; an móir a caite rí?

5. Má curtar 3½d. ar a céite trí h-uair, an móir a beiró ann?

Cleactaó a 36—ar leanmáint.

6. Tá 3 $\frac{1}{4}$ d. as Tadó asur tá 4 $\frac{1}{4}$ d. as Seán asur 3 $\frac{1}{4}$ d. as Pádrais; an mór atá as an tciúir?

7. Sin pinríl ar 1 $\frac{1}{2}$ d. an ceann; ceannuigean buacail 4 cinn acu; an mór a tusan ré oiré?

8. Cuir le céile 5 $\frac{1}{4}$ d., 2 $\frac{1}{2}$ d. asur 1 $\frac{1}{2}$ d.

9. Ceannuig buacail márbil ar 7 $\frac{1}{2}$ d. asur rníom-acán ar 2 $\frac{1}{2}$ d. asur córda ar 1 $\frac{1}{2}$ d.; an mór an t-airgead a caic ré?

10. Corain liatróio 6 $\frac{1}{4}$ d. asur corain pioia 2 $\frac{1}{4}$ d. asur corain leabair 2 $\frac{1}{4}$ d., asur bí 1 $\frac{1}{4}$ d. fásca; an mór é rin?

11. Má curtar 2 $\frac{1}{4}$ d. ar a céile 4 h-uairé, cá méio é an rum?

12. Cuir le céile 8 $\frac{3}{4}$ d., 1 $\frac{1}{2}$ d., 2 $\frac{1}{4}$ d., asur 3 $\frac{1}{4}$ d.

13. Tá 1s. 6 $\frac{1}{2}$ d. as buacail asur tá 2s. 9 $\frac{1}{2}$ d. as a tciúir; an mór atá as an mbeirt?

14. Ceannuigean buacail 3 leabair ar 2s. 3 $\frac{1}{2}$ d. an ceann; an mór a coranadar?

15. Bí fear as obair ar fear 4 lá; do tuill ré 2s. 9d. an céio lá, 2s. 7 $\frac{1}{2}$ d. an tarra lá 3s. 2 $\frac{1}{2}$ d. an trímáio lá asur 3s. 6d. an ceatramáio lá; an mór an t-airgead a tuill ré ar fear?

16. Ceannuigear 7s. 9d., laca ar 1s. 10 $\frac{1}{2}$ d., turcaí ar 7s. 6d. asur ceapc ar 1s. 3 $\frac{1}{2}$ d.; an mór a tusan ar na ceitpe h-éanlaicib?

17. Tusaó airgead 'n-a ceitpe cuio do tóine asur 3s. 10 $\frac{1}{2}$ d. i nscac cuio; an mór an t-airgead a bí anran aise?

18. Tá 4s. 9 $\frac{1}{2}$ d. as Pádrais, asur tá 1s. 6 $\frac{1}{2}$ d. ra mbeirt air rin as Tadó; (a) an mór atá as Tadó; an mór atá as an mbeirt?

19. Caitean bean uairé 5s. 7 $\frac{1}{2}$ d. ar blácaib; caitean bean eile 2s. 2 $\frac{1}{2}$ d. ra mbeirt air rin; an mór an t-airgead a caitean an tarra bean, an mór a caitean an beirt?

20. Caitean Cáic 5s. 6 $\frac{1}{2}$ d., caitean Sinéao 5s. 3 $\frac{1}{4}$ d. ra mbeirt air rin asur caitean Saóo oiréao leir an mbeirt; (a) an mór a caitean Sinéao, (b) an mór a caitean Saóo, (c) an mór a caitean an trciúir?

21. Tá 6s. 5 $\frac{1}{2}$ d. as Máire 'n-a boirgín airgíio, tá 10 $\frac{1}{2}$ d. ra mbeirt air rin as Máirta asur tá oiréao as Tomár asur atá as Máirta; (a) an mór atá as Máirta, (b) an mór atá as an tciúir?

CLEACHTAID A 36—ar leanmáint.

22. Do córain mo hata 8s. 6½d. ra mbreir ar ar córain mo láimíní; má córain na láimíní 4s. 10½d., (a) cao a córain an hata, (b) cao a córain an hata agus na láimíní in donpeact?

23. Ceannuigim plúr ar 4s. 8½d., té ar 3s. 10¼d., riúicre ar 2s. 6¾d. agus salúnac ar 1s. 11½d.; an mór é an bille?

24. Caiítean máire 5s. 3½d., caiítean Cáit 1s. 10½d. ra mbreir air rin, agus caiítean Saobh 2s. 4½d. ra mbreir ar Cáit; (a) an mór a caiítean Cáit; (b) an mór a caiítean Saobh, (c) an mór a caiíteo an triúr?

ASBAINT CUMAISGTE.

CLEACHTAID A 37. Ceirteanna ó béal.

1. Coranan leabair 6 pingine; má díolaim 4½d., an mór a beir oim 'n-a díaid?

2. Tá 9d. as Tomár agus caitean ré 7½d.; an mór fanan aise?

3. Tá 1s. as Liam agus ceannuigean ré liatróio ar 4½d.; an mór fásan ran aise?

4. A' rparán i n-a bfuil plóirín caillean cailín 1s. 6d.; an mór fanan aici?

5. Tuillean buacail leat-cóirínn ra 10; an mór a bíon aise tar éir 1s. 10d. do caiteam?

6. Do rgríob buacail 6d. i n-ineao 6s; an mór a bí ré ar an rúige?

7. Oiréan dom hata ceannac so bfuil 5s. marcáita air ac níl asam ac 4s. 8d.; an mór eile beaó uaim?

8. Coranan camán agus liatróio 7/-; má coranan an camán 4s. 6d., cao tá ar an liatróio?

9. Cá méio a fásatar a' robern nuair a díoltar 8s. 6d. a' buacairí?

10. Má díolaim 5/- a' n-arán agus ¾ a' té, an mór an t-róinreáil a beir asam a' naoi rúillinge?

11. Tá 6/- as Domnall agus 5/- as Taobh; má tugan Domnall 2/6 do Taobh, an mór a beir anran as sac uaine acu?

12. Díolaim coiníní ar 3/- agus bíim 6d. beirte leir; cao air gur ceannuigear ao?

sampla

a' 5/6 bain 2/7½.

An péiríteas:

(1) le com-méasú

	s.	d.	peóiplingí
	18	4	
An minuendo	5	6	
An rubtrahendo	2	7 ½	
An veirpúgeasct	2	10 ½	

Cuir leir an minu-
endo 12 pingin agus
ceirpe peóiplingí, rin
5s. 18d. agus 4 peóip-
lingí. Cuir leir an
rubtrahendo an oipeas
céadna, 1/1, rin 3/8½.
agus bain ar an 5s. 18d.
agus 4 peóiplingí 6.

	s.	d.	s.	d.	peóiplingí
(2) le dealú:	5	6	= 4	17	4
	2	7 ½	= 2	7	2
	2	10 ½	= 2	10	2 = 2/10 ½.

cleactaíocht a 38.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	d.	d.	d.	d.	d.	d.
Ó	6	7½	8¾	6¼	10½	11¾
bain	2	5	7	3	4½	5¾
	—	—	—	—	—	—
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	d.	d.	d.	d.	d.	d.
	8½	9¾	10½	7¾	10	11
	3½	2½	4¼	6½	8¼	9½
	—	—	—	—	—	—
	13.	14.	15.	16.	17.	18.
	d.	d.	d.	d.	d.	d.
	9	10	8	7	11	6
	3½	7½	4¾	2½	5½	1¼
	—	—	—	—	—	—
	19.	20.	21.	22.	23.	24.
	d.	d.	d.	d.	d.	d.
	9	7	10¼	9½	5½	8¼
	4¾	1¾	8½	6¾	4½	7¾

CLEACHTAÓ A 39.

1. a' $1/4$ bain $8\frac{1}{2}$ d.
2. a' $2/6$ bain $1/10\frac{1}{2}$ d.
3. a' $5/-$ bain $3/2\frac{1}{4}$ d.
4. a' $6/6$ bain $4/7\frac{3}{4}$ d.
5. a' $7/2$ bain $5/10\frac{1}{2}$ d.
6. a' $10/8$ bain $6/3\frac{3}{4}$.
7. bain $3/9\frac{1}{2}$ a' $5/-$.
8. bain $8/6\frac{3}{4}$ a' $10/-$.
9. bain $5/7\frac{1}{2}$ a' $11/6$.
10. bain $6/6\frac{1}{4}$ a' $12/3$.
11. bain $11/4\frac{1}{2}$ a' $15/-$.
12. bain $15/0\frac{3}{4}$ a' $18/2\frac{1}{2}$.
13. bain $13/6\frac{1}{2}$ a' $17/6$.
14. bain $12/10\frac{3}{4}$ a' $16/-$.
15. $14/6-5/9\frac{1}{2}$
16. $17/- - 8/6\frac{3}{4}$
17. $13/4-10/7\frac{1}{2}$
18. $15/8-9/11\frac{1}{4}$
19. $16/- - 10/8\frac{3}{4}$
20. $17/10-14/10\frac{1}{2}$
21. $13/6\frac{1}{2}-8/8\frac{3}{4}$
22. $19/5\frac{1}{2}-11/9\frac{1}{2}$
23. $16/- - 10\frac{1}{2}$ d.
24. $19/5-11\frac{1}{2}$ d.

CLEACHTAÓ A 40. Ceirteana ó béal.

1. Bí bille $4/6$ agam a déanam amad; agus ir $6/4$ a cuirtear ríor; an mór a bí an bille ar an ríge?

2. Tá $10/-$ ag Cormac agus $7/6$ ag Donnchad; an mór a bí ag Cormac ra mbreir ar a paid ag Donnchad?

3. Tuilleán buadail $10/-$ ra t-reachtmain agus ppárálan ré $6/8$; an mór a caitean ré ra t-reachtmain?

4. $6/-$ iread mo bille ra t-riopa ac tugtar $1/3$ lamála dom; an mór a caitim a díol?

5. Tá leat-robern ag Liam. Tá leat-corpóinn ré 'n-a bun ran ag Donnchad agus flóipín ré bun Donnchad ag Caoimhín; (a) cá méir ag Donnchad, (b) cá méir ag Caoimhín?

6. Tá corpóinn ag Tomár, caitean ré flóipín agus rílling; cá méir aige anran?

Cleáctad a 40—ar leanmáint.

7. Tá coróinn ašur flóirín aš Máire 'n-a boiršín aipšio; ceannuigean rí hata ar 4/6 ašur feipe lámáinní ar 2/-; an móir aici anran?

8. Tá 2 flóirín aš pádrais. Teartuigean uairt coiníní a ceannac ir fiú 2/8, ašur luac 1/6 de colúraib; an móir an t-aipšead atá in earnam aip?

9. Ceannuig Cáit feipe lámáinní ar 2/-, leabair ar 1/-, ašur innleas ar 9d.; cat i an t-róinreáil atá le fágaíl aici a' coróinn?

10. Do coráin bóir ašur dá catáoir 15/-; má coráin sácat catáoir acu 4/6; an móir a coráin an bóir?

11. Cat i an bpeir atá i o-3 flóirínib readar 1/6, 10d. ašur leat-coróinn?

12. Tuill Tomár 8/-; bí ran 1/6 ra mbpeir ar ar tuill Colm; (a) an móir a tuill Colm, (b) an móir a tuill an bpeir?

sample

Tá cúis leat-coróinní aš pádrais; Tá 2/9½ fé n-a bun ran aš Doimnall, ašur tá 1/8½ aš taos ra mbpeir ar a bfuil aš Doimnall; (a) an móir atá aš Doimnall, (b) an móir atá aš taos?

an réirteac:

s. d.

12 6 aš pádrais.

2 9½

9 8½ aš Doimnall.

1 8½

11 5½ aš taos.

an freasra,

9/8½ aš Doimnall.

11/5½ aš taos.

Cleáctad a 41.

1. Tá leat-róbern ašam ašur tugaim uaim 3/6½; an móir fanan ašam?

2. Tuilleán buacail 7/6 ra t-reacáimain ašur caiteán fé 4/8½; an móir fanan aise?

3. Bí 15/- aš Máire 'n-a boiršín aipšio; tós rí ar 9/10½; an móir fan 'n-a uairt ra bopša?

4. Díolaim 11/3½ a' té ašur a' riúicpe; an móir fágan ran ašam a' rí coróinnib?

Cleactaó a 41—ar leanmáint.

5. Do corain camán agus liathróid 17/6; má corain an camán 12/9½, an móir a corain an liathróid?

6. Tá as Éamonn 11/9½ agus tá 15/- as Tomár; an móir atá as Tomár ra mbreir ar a bfuil as Éamonn?

7. Sábálan Cáit 11/- sac mí agus rábálan Nóra 39 pé 'n-a bun ran; (a) an móir a rábálan Nóra; (b) an móir a rábálaio an breir?

8. Tugtar 1/8½ ar cairín agus 4/6 ar feire lámhainní; (a) an móir a tugtar ar na lámhainní ra mbreir ar an scaipín, (b) an móir a tugtar ar an dá ceannac?

9. As rsi' bille dó ar 10/6 do rsiú an sróireir 6/10; an móir a bí an bille ar an rliúe?

10. 17/6 atá ra bille oim, ac tugtar 1/9½ lámála dom; an móir a caitear a díol?

11. Coranaió ca daoir agus bóir 18/-; má coranan an bóir 12/10, cao a coranócaio an ca daoir?

12. Ceannuigim feire buatairí ar 6/11½; cao i an t-róinreál a seóbaó a' leat-robern?

13. Oirlean dom culaic sarrúin do ceannac ar 11/6, níl asam, áh, ac 8/10½; an móir atá in eapnam oim?

14. An móir a curfar le 11/10½ cun trí coróinní a déanam?

15. An móir ir mó 15/- 'na 4/6½ agus 7/5½ in don-react?

16. Bain 6/8¾ ó'n méir ir rum do 5/7 agus 10/6.

17. Tuillean Tomár 4/9 ra treactmáin agus tuillean páorais 6/6; (a) an móir a tuillean páorais ra mbreir ar Tomár, (b) an móir a tuillio an breir?

18. Fáis an t-róinreál a beir as teact eugam a' leat-robern tar eir 4/6½ do díol a' leabhair agus 9¼d. do díol a' pinpilú.

19. Tá 5 leat-coróinní as liam agus tá 5/10½ pé 'n-a bun ran as páorais agus tá flóirín pé bun coa páorais as Taos; (a) an móir atá as páorais, (b) an móir atá as Taos?

20. Tá 16/- as Máire; tugan sí 5/6 do Nóra agus 3/8½ do Eiblin; an móir fanan aici?

21. Seirbean Tomár trí leat-coróinní ó n-a oncuil agus caitean pé 2/8½, 3/4½ agus 10¼d; an móir fanan aise?

Cleáctad a 41—ar leanmáint.

22. Do tuill Domhnall 10'6 agus bí ran 2'8 $\frac{3}{4}$ ra mbreir ar ar tuill Muirir; (a) an mór a tuill Muirir, (b) an mór a tuill an breir?

23. Ceannuigean bean arán ar 3'6, im ar 1/10 agus bainne ar 8 $\frac{1}{2}$ d.; an mór atá aici a' 4 flóiríní?

24. Tá 7/6 as buacail agus caiteann ré 3'8 $\frac{1}{2}$; anran tugtar dó 4/10 $\frac{1}{4}$; an mór aige anran?

IOLRÚ CUMAISCTE.

Cleáctad a 42. Ceirteana ó béal.

1. Díolaim 6 cinn o'uib ar 1 $\frac{1}{2}$ d. an t-uib; an mó pingin a geibim ortá?

2. Fais fíada 3 liathróidí ar 2 $\frac{1}{2}$ d. an ceann.

3. Ceannuigim 7 plata de ribín ar 3 $\frac{1}{2}$ d. an t-plat; an mór a caitim a díol ar?

4. Ceannuigim 9 bpúint cáire ar 6d. an púint agus tugaim coróinn uaim cun díol ar; an mór an t-róinreáil atá as teacht eugam?

5. Do díol fear 12 cloic prátaí ar 8 $\frac{1}{2}$ d. an cloic agus do tugad leat-fodhern dó cun díol arta; an mór an t-róinreáil a caiteir dó tábairt uair?

6. Ceannuigim leat-doradon ršian ar 9 $\frac{1}{2}$ d. an ršian agus díolaim iad ar 11d. an ceann, an mór a bim beirta leó?

7. Ceannuig tuine 4 púint té ar 1/3 an púint agus tug ré 3 flóiríní uair cun díol ar; cad í an t-róinreáil a bí as teacht eugse?

8. Má curtar 1/4 ar a céile 9 n-uair, an mór é an ffreasra?

9. Dubhad le buacail 1s. 6d. o'iolarú ró 6; ir ró 9 a bein ré an t-iolarú; an mór a bí an ffreasra ró mór aige?

10. Fais an t-róinreáil a geobfar a' púint nuair a ceannuigetar 12 plat de línéadac ar 1/4 an t-plat.

11. Tug tuine 3/4 do gac tuine de 5 buacailí; an mór a bí anran aige a' púint?

12. Ceannuig fear 5 cinn de carabataib ar leat-coróinn an ceann agus tug ré 3 coróinní uair cun díol arta; an mór an t-róinreáil a bí as teacht eugse?

sampa	
	s. d.
10LRÚ	1 5½ ró 8.
Δη μέποτεαδ :	1 5½ Δη τ-10LRÚ
	8 Δη τ-10LRÚ
	11 8 Δη τ-10LRÚ
Δη πρεαγμα.	11 8 Δη τ-10LRÚ

cleaCTaD Δ 43.

	s. d.	a	b	c	a
1. 0	7½ × 2	5	8	11	
2. 0	8¾ × 2	5	8	11	
3. 0	9½ × 2	5	8	11	
4. 0	10¼ × 2	5	8	11	
5. 1	6½ × 3	6	9	12	
6. 1	5¾ × 3	6	9	12	
7. 1	4½ × 3	6	9	12	
8. 2	0¾ × 3	6	9	8	
9. 1	7¼ × 4	7	10	8	
10. 1	5¾ × 4	7	10	9	
11. 1	4½ × 4	7	10	11	
12. 1	6¾ × 4	7	10	12	

cleaCTaD Δ 44. Ceipteana ó béal.

1. Ceannuis buaCaill 4 liaTpóioi Δη 7½d. Δη ceann?
Cao Δ 'óiol ré Δpta?

2. Bí 2/6 ΔS Séamar; bí Δ 5 oipeao ran ΔS Δ 'óritáir;
(a) Δη mór Δ bí ΔS 'óritáir, (b) Δη mór Δ bí ΔS Δη mbeipt?

3. 'Do cáit Máire 3/4; 'do cáit Cáit Δ trí oipeao ran;
(a) Δη mór Δ cáit Cáit; (b) Δη mór Δ cáit Δη beipt?

4. 'Corain zé 3/6, 'corain turcaí Δ trí oipeao ran;
(a) Δη mór Δ 'corain Δη turcaí, (b) Δη mór Δ 'coranaoΔp
Δpaon?

Cleasctas a 44—ar leanmáint.

5. Coranan carabhat 1s. 9d., coranan hatas a 4 oipeas ran; (a) faig fiacha an hatas, (b) an mór a corain an hatas fa mbreir ar ar corain an carabhat?

6. Cuir buachaill ríor 1s. 10d. agus o'iolruig ré é fó 6; cas ba fneagra cruinn do?

7. Do leos tuine amas $2\frac{3}{4}$ fa ló ar feas 7 lá; an mór a bí leogaithe amas aise?

8. Caitean buachaill 2s. 9d. fa ló ar feas 7 lá; an mór caithe anran aise?

9. Cé'acu ir mó agus an mór ir mó é, 1s. 8d. fó 8 nó 1s. 1d. fó 12.

10. Iolruig a 3s. 4d. fó 3 agus 1s. 8d. fó 5 agus cuir le céile an dá toras.

11. Ceannuig fear 7 bpúint té ar 1s. 6d. an púnt agus 7 bpúint ríuicre ar 2d. an púnt; (a) an mór a corain an té, (b) an mór a corain an ríuicre, (c) an mór a coranadar arson?

12. Do tuill buachaill $1\frac{1}{2}$ Dé luain, a trí oipeas ran Dé Máirt, agus oipeas Dé Céadaoin agus tuill ré an dá lá eile; (a) an mór a tuill ré Dé Máirt, (b) an mór Dé Céadaoin, (c) an mór ar fas?

sample

Ceannuigim 8 gcinn de rníomácanais ar 9 $\frac{1}{2}$ d. an ceann agus 5 camáin (nó ríreana cruicéir) ar 1s. 3d. an ceann; cas í an t-róinreáil atá as teast eugam a' 6 leat-choróinní?

An réirteas:

8 rníomácanais ar 9 $\frac{1}{2}$ d.	=	s. d.
5 camáin ar 1s. 3d.	=	6 6

Sin 12 9 ar fas.

sé leat-choróinní	=	s. d.
fiacha na n-eapraí	=	15 0
	=	12 9

an t-róinreáil	=	2 3

CLEACTAD A 45.

1. CAO É FIAÇA 7 SCINN DE LACANAIB AR 2s. 9½d. AN LACA?
2. AN MÓR A BEAÓ LE DÍOL AGAM A 9 BPÚINT TÉ AR IS. 10½d. AN PÚNT?
3. AN MÓR AN T-AIRGEAD A BEAÓ AGAM DÁ BFAĞAINN IS. 9½d. RA LÓ AR FEAD 10 LÁ?
4. CEANNUIGEAR 12 LEABAR AR IS. 7½d. AN CEANN; AN MÓR A CÖRANADAR?
5. FAIS FIAÇA 11 PÚNT BAGÚIN AR IS. 1½d. AN PÚNT.
6. DO DÍOL BEAN 9 RICÍNÍ AR 2s. 2½d. AN T-RICÍN; AN MÓR AN T-AIRGEAD A FUAIR RÍ ORÉA?
7. IS. 9¾d. 11 UAIR; AN MÓR É?
8. DO TUILL TOMÁR 3s. 7½d. RA T-REACTMAIN; DO TUILL SÉAMAR 4 OIRIAD AN MÉIO RIN; (a) AN MÓR A TUILL SÉAMAR, (b) AN MÓR A TUILLEADAR ARAON?
9. TÁ 2s. 6¼d. AS MÁIRE, TÁ RÉ OIRIAD AN MÉIO RIN AS PAIR; (a) AN MÓR AS PAIR, (b) AS AN MBEIRT?
10. TÁ 1 MBOIRGÍN AIRGID 2s. 5½d. ASUR TÁ A CÚIS OIRIAD RAN 1 MBOIRGÍN EILE; (a) AN MÓR ATÁ RA TAPNA BOIRGÍN, (b) AN MÓR RA MBEIRT 1 MBORSA DÍOB REACAR RA BORCA EILE?
11. DO CÖRAIN LEABAR IS. 7½d., DO CÖRAIN LEABAR EILE A 9 N-OIRIAD RAN; (a) AN MÓR É FIAÇA AN TAPNA LEABAIR RA MBEIRT AR FIAÇA AN CÉAD LEABAIR, (b) AN MÓR É FIAÇA AN DÁ LEABAR?
12. TÁ IS. 7½d. AS TOMÁR; TÁ 8 N-OIRIAD AN MÉIO RIN AS SEÁN; (a) AN MÓR ATÁ AS SEÁN, (b) AN MÓR AISE RA MBEIRT AR A BPUIL AS TOMÁR, (c) AN MÓR ATÁ AS AN MBEIRT?
13. TÁ 5s. 6d. RA LÓ AS DUINE; CAITEAN RÉ 3s. 4½d. RA LÓ; AN MÓR A BEIR RPÁRÁILTA AISE 1 SCÁITEAM 6 LÁ?
14. FAIS 1 OCEANNTA CÉILE, FIAÇA DORADON CAPADATÁI AR 10½d. AN CEANN, ASUR DORADON FEIRE RTOCÁI AR 8¾d. AN FEIRE.
15. CÉ' CU IR MÓ A CÖRANAN, ASUR CÁ MÉIO IR MÓ, 10 RICÍNÍ AR IS. 9½d. AN T-RICÍN, NÓ 12 CÖINÍN AR IS. 6½d. AN CÖINÍN?
16. CÁ MÉIO IR MÓ 2s. 1½d. 9-N-UAIRÉ 'NÁ 2s. 2¼d. 8-N-UAIRÉ?
17. MÁ CEANNUIGIM 12 ÚNRA TOBAC AR 3½d. AN T-ÚNRA ASUR 9-N-ÚNRA AR 4¾d. AN T-ÚNRA, CAO Í AN T-RÖINREÁIL A BEIR A TEACT CÜSAM A 10 RSILLINGE?

CLEACHTAID A 45—AR LEANMÁINT.

18. 1 mboirgín airgid tã 2s. 5½d., agus a 7 n-oirleadh ran a mboirgín eile; (a) an mór a tã ra tãrna boirgín, (b) an mór ra tã boirgín, (c) an mór ra mbreir i mboirgín acu reacht an boirgín eile?

19. Tã 1s. 8½d. ar círc, agus a tã oirleadh ran ar gē; (a) an mór é fiaca 5 géana, (b) fiaca 7 gcinn de ceapcaib, (c) cá méir i r mō fiaca na gcúis ngean 'nā fiaca na reacht gceart?

20. Caitean Máire 1s. 7½d.; caitean Cáit a 9 n-oirleadh ran (a) an mór a caitean Cáit, (b) an mór a caitean Cáit ra mbreir ar a gcaitean Máire, (c) an mór a caitean an breir?

21. Tuillean Séamar 2s. 0d. ra lō; tuillean Tadhg 3½d. fé 'n-a bun ran; (a) an mór a breir tuillte acu arson i gceann cúis lá, (b) an mór a breir tuillte as Séamar ra mbreir ar Tadhg i gcaiteam na h-aimpeirín?

22. Ceannuis tuine picíní ar 2s. 2d. an t-picín, agus laicín ar 7½d. fé 'n-a bun ran; (a) innir fiaca 6 picíní agus 4 laicín, (b) an mór ra mbreir fiaca na picíní?

23. Do tuill fear 3s. 9d. Dé Luain, agus do tuill fé a trí oirleadh ran Dé Máirt; do tuill fé 9½d. níba luā Dé Céadaoin 'nā mar a tuill fé Dé Luain; (a) an mór a tuill fé Dé Máirt, (b) an mór Dé Céadaoin, (c) an mór a tuill fé ar fad?

24. 1s. 2d. an púnt ar máirtfeoil; 6d. an púnt ar té ra mbreir air rin agus 6d. an púnt fé 'n-a bun ar cáire; má ceannuigim 4 púint de gac eapad díob ran cas a breir le díol (a) ar an bfeoil, (b) ar an tce, (c) ar an gcáire, (d) arta go léir in donfeacht?

RAINNT CUMAISSTE.

CLEACHTAID A 46. Ceirteana ó déal.

1. Má painntear 7d. ar breir cáilíní, an mór é cuir gac tuine acu?

2. Má painntear coróinn ar 6 buscailí, an mór é cuir gac buscaila?

3. Tugaim 5/4 ar 8 bpúint báguin; cá méir rin ar an bpúnt?

4. Tã tã flóirín as páirais; ceannuigean fé 6 colúir leir an airgead ran; an mór ran ar gac colúr?

Cleáctad a 46—ar leanmáint.

5. Cad é an fásaltar airgid atá 5 uaire níos luza 'nā $3\frac{1}{4}$?

6. Cad é an fásaltar airgid ir féidir a tógaint 7 n-uaire a' $4\frac{1}{8}$ san farabár fásailt?

7. An mór atá ar an bpúnt de'n im má coranan 6 púint de 7/-.

8. Tá coróinn as Tomár, agus tá flóirín as Seán; má ceannuigir ríad 6 coiníní ar a gcuid airgid, an mór a coranóiréad gac coinín?

9. Tá leat-fobern as Duine agus caitean ré flóirín de; anran ceannuigean ré 6 cairíní ar an gcuid eile de; innir ríad gac cairín.

10. Cad é an fásaltar airgid a h-íolrófar ró 6 agus 50 mbeir 9/- ann?

11. Fais rum airgid a beir níos luza 4 uaire 'nā coróinn.

12. Tá leat-fobern am póca asam; caitim a ceat-ríad cuio; (a) cá méir de caite, (b) cá méir de fásat?

Sampla

Rainn 9/6 ar 8.

An réiréad: s. d.

8)9 6

An freasra,

1 2½

Cleáctad a 47.

Oibriú na ceirteana i ríait a ar tóir, anran na ceirteana i ríait b, 7c.

	s.	d.	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.			$10\frac{1}{2} \div 2$	3	6	7
2.	2	6	$\div 3$	4	8	12
3.	3	9	$\div 4$	5	6	12
4.	5	6	$\div 4$	6	8	12
5.	8	9	$\div 3$	4	5	10
6.	9	2	$\div 2$	4	8	11

CLEACHTAÓ Δ 47—Ar leanmáint.

	s.	d.	a	b	c	d
7.	10	6	$\div 2$	4	6	8
8.	12	3	$\div 2$	4	6	12
9.	13	$1\frac{1}{2}$	$\div 3$	5	7	9
10.	15	$2\frac{1}{4}$	$\div 3$	5	7	9
11.	16	$0\frac{3}{4}$	$\div 3$	5	7	9
12.	19	$8\frac{1}{4}$	$\div 3$	5	7	9

CLEACHTAÓ Δ 48. Ceirteana ó béal.

1. Má coranair 4 leabhair 1s., an móir é fíada leabhair?
2. Má tugaim 3/- ar 9 liathróidib, an móir é fíada liathróide?
3. Bí coróinn asur ód fíoirín as Tomár; éait ré an rémáó cuio de'n airgead ran; an móir a éait ré?
4. An móir a bíon ar an bpúnt de'n im nuair a díoltar 6 púint de ar 8/-?
5. An móir an t-airgead a ó'féadfaí bainic 4 h-uairic a' leat-coróinn?
6. Spárálan Cáit an t-octmáó cuio ó'd tuarairtal i gcaiteam reáctmáine; má tuillean pí leat-fobern, an móir a rparálan pí?
7. Óo tuillead páirais 10s. ra t-reáctmáin; éaiticad ré 3/- asur comáinnead ré an cuio eile ar a tríur oriréar; an móir a geibicad gac cailín?
8. Bí trí leat-coróinní asam ac óo tugar uaim 1s. 6d.; raig an ceatramáó cuio ó'ar ran asam?
9. Cao é an t-airgead asur é iolrú ró 8 a óéanpíó 12/-?
10. Tá as Muirir 68; tá an t-octmáó cuio de'n oiricad ran as Colm; (a) an móir atá as Colm, (b) an móir atá acu aráon?
11. Tuillean Máire 9/- gac 6 lá; tuillean Áine 8/- i gcaiteam na h-aimpíre céatona; (a) an móir ra ló a tuillean Máire, (b) an móir ra ló a tuillean Áine, (b) an móir ra ló a tuillean an beirt?
12. Malairtigim 4 púnt té a coráin 2/6 an púnt ar 5 púint cairí; cá méio rin ar an bpúnt de'n cairí?

sampla

Caitéan Máire an cúigimhó cuio de trí leat-éoróinní;
 caitéan Cáit an ceathrímhó cuio de leat-íobherín;
 (a) an móir a caitéan shac cailín acu, (b) an móir a
 caitéan Cáit ra mbreir ar a shacaitéan Máire?

An réirítead:

s. d.
 5) 7 6

s. d.
 4) 10 0

Caitéan Máire 1 6

Caitéan Cáit 2 6

s. d.
 2 6
 1 6

An rreagair, Caitéan Cáit 1 0 ra mbreir ar a shacaitéan
 Máire.

cleactaí a 49.

1. Má coranair 5 uatríóirí $1/8$ an móir a coranair don
 uatríóir a máirín?

2. Bí leat-éoróinn a sham ašur do comhairinnear í ar
 4 buacailí; an móir a fuair shac buacailí acu?

3. Caitéan Máire $4/9$ i shacaitéan 6 lá; an móir ra ló a
 caitéan rí?

4. An móir é ríaca ríre lámáinní nuair a coranair
 3 ríre acu $8/10\frac{1}{2}$.

5. Bí $12/6\frac{1}{2}$ a sham ac do caitéar a ríactmáí cuio i
 ríora; an móir a caitéar?

6. Tuilleán ríar 17s. 6d. ra r-ríactmáir ašur tuilleán
 a mác oiríad le ceathrímhó an méir rín; an móir a
 tuilleán an mac?

7. Coranair 5 cataoiríada 18s. $1\frac{1}{2}$ d.; an móir ríáan
 ran ar shac cataoirí?

8. Sin 19/- i ríaríán, má tóšáir ar an r-óctmáí cuio,
 an móir a beir tóšá ar ašam?

9. Má díoláir 15/- a' 8 brúint ime; an móir ran ar
 an brúint té?

10. Cao ir ríáš lae do'n buacailí a rírebean 14 $0\frac{3}{4}$ a'
 n-obair 9 lá?

11. Díolán bean 10 lácáir ar 18/9; cao é ríaca shac
 lácán díob?

Cleactaíod a 49—ar leanmáint.

12. Má còmpainnteap 3 coróiní ar 5 buacaili agus ar 3 cailíní ; an mór é cion gac duine acu ?

13. Tá 7s. 6d. ag Tomár agus tá 1s. 3d. ag Seán ; má ceannuigíó ríad 7 colúna leir an airtgead ran, an mór é ríada gac colúin ?

14. Tá 8s. 10½d. ag Máire agus tá 6s. 8½d. ag Cáit ; rocauigíó ríad ar ód leat a déanamh ó'a gcuid airtigíó ; an mór a beirí ag gac duine acu anran ?

15. An mór an t-airtgead a féadfaí a bainic 7 n-uairc a' 10s. 4½d. ?

16. Cad é an fágaltaí airtigíó iolruigíó fíó 9 a déanfaíó 15s. 4½d. ?

17. Tá 7s. 6d. ag Concubair ; tugan a oncuil coróinn óó ; anran ceannuigíóan ré 8 gcóinní ar a cuio airtigíó ; an mór a díolan ré ar gac cóinní ?

18. Caitean Máire an t-octmáó cuio de 12s. 6d. agus caitean Eiblíó an ceatnamáó de 11s. 6d. ; (a) an mór a caitean an beirt, (b) an mór a caitean Eiblíó ra mbreif ar a scaitean Máire ?

19. Tá 17s. 10d. rparáilca ag Pádraig ; tugan ré an t-octmáó cuio de rin ó'a óritáir Domhnall ; (a) an mór a gívean Domhnall, (b) an mór fanan ag Pádraig ?

20. Ceannuigíóap 9 ríaca éadóig ar 13s. 1½d. ; an mór a córan (a) don t-ríac amáin, (b) óa ríac, (c) ceitíe ríaca ?

21. Malairtígim 5 púint té ar 8 bpúint cairí. Leat-coróinn an púnt a córain an té ; an mór a córain gac púnt de'n cairí ?

22. Tuillean 4 ban a gívean 3s. 6d. ra ló an oiréad céatóna agus a tuillio tríúr fear ran airtíe céatóna ; an mór ra ló a tuillean gac fear ?

23. Spárálan fear 7/6, 3/9 agus 5/- ; anran painnean ré an t-airtgead ar 4 buacaili ; an mór a gívean gac buacaili ?

24. Ceannuigim ríoda ar 6/3 an t-ríac, agus beilbeir ar 5s. 10d. an t-ríac, agus ríóin ar 7½d. an t-ríac ; má díolaim cúigmáó cuio an bille (a) an mór atá díolta agam, (b) an mór fanfíó orm ?

TRIALACA.

A.

1. Tá aš uaine ciš ir fiú £2171 : an mór ir fiú an ¹/₈-ad o'á cuio ?

2. Tá 69 de b'illeanaib turnapai i bpáirc ; má tá 247 de turnapaib i n'gac b'ill, an mó turnap ra páirc ?

3. Tá 19/6 aš buacail ; ceannuigean ré camán ašur liatróio ar 8/6 ašur caipín ar 1s. 9d. ; an mór an t-airgead fanan aige ?

4. Iolpuig 2070 ró 360.

5. Ráinn a rum ro, 1056 ašur 897, ar a n'beirigeact.

B.

1. Do díol fear 9s. 7d. a' traen ó b'eal-feirte go baile-áta-cliaic ašur éait ré 3s. 6d. ar capáirtib ; an mór fáš ran aige a' 15s. 0d. ?

2. Cá méio painnt abal ašur 57 o'ablaib inr gac painnt, a' g'eóbfar a' mála 'n-a b'puil 1507 o'ablaib ? an mó abal corra ann ?

3. Má tá 385 de cnóib aš Tomár ašur a fé oipead ran aš Séamar (a) an mó cnó aš an mbeirt, (b) an mó cnó ra mbeirt aš Séamar ?

4. Do comrainn buacail 13s. 6d. air féin ašur ar a mórfear compádaite ; an mór a fuair gac uaine ?

5. Fáis fiaca 374 de púntaib té ar 43 de pinginib an púnt.

C.

1. Do máirb fear-éimeáota 930 de coininib ; do díol ré 147 díob ašur cuir ré an cuio eile i 9 mborgaib com-mópa iad ; cá méio coinín i n'gac b'orga ?

2. Do díol fear mála abal ar 17s. 6d. ašur 7 gcloca abal ra mála ; an mór ran ar an gcloic de'r na n-abalaib ?

3. O'iolpuig buacail 486 ró 79 ašur 38402 an torad a fuair ré ; an mór a bí ré ar an rliše ?

4. Cao é an fášaltar airgíó atá 9 n-uairpe com mór le 1s. 10½d. ?

5. Tá 1000 cnó aš buacail ašur tugan ré uair an 25-ad cuio díob ; (a) an mó ceann a tug ré uair, (b) an mó ceann a o'fan aige ?

D.

1. Ceannuigeán cailín hata ar 6s. 8d. agus feirne lámhainní ar 2s. 9d. níor luza 'nár ran. (a) Cao a corain na lámhainní, (b) cao a corain an t-á ceannac?

2. Má comhairnteair 960 t'oráirtib ar 17 buacaili; cao é an méir i r mór i r fáirib do zác buacaili t'fásail, agus an mór é an corraideact?

3. Iolpuiš 360 faoi féin.

4. Tá 3s. 3½d. as buacaili, tá a 5 oirgeo ran as buacaili eile; (a) an mór atá acu arson, (b) an mór atá as an tarra buacaili ra mbreir ar a bfuil as an zcáo buacaili?

5. Dubhad le buacaili 365 t'iolpú ró 73, ac i r ró 37 t'iolpuiš ré é, i nbeairmad. An mór a bí an freagra ró beas aise?

E.

1. Bí 707 de cloicínib as cailín; caili rí 59 díob agus do comhairn rí an cúir eile ar 8 comrádaite; an mó cloicín a fuair zác duine acu?

2. Díol bean 6 doraon ub ar 1s. 5d. an doraon agus ceannuig rí 8 plata bairtí ar an airgeo; an mór a tug rí an t-plat ar an mbairtí?

3. Cé'cu i r mó, agus an mór i r mó é 168 ró 24 nó 268 ró 14?

4. Rann 10701 ar 36.

5. Iolpuiš 796 ró 350.

F.

1. Imdein bille do'r na h-eairraib reo: galúnac, 1s. 9½d.; rtairr, 4¾d.; bagún, 2s. 9d.; plúr, 3s. 7½d.

2. Hata ar a 8s. 9d. agus feirne buatairí ar 10s. 4d.; an mór é fiaca 9 bfeirne buatairí ra mbreir ar fiaca 9 hataí?

3. Cao i an uimhir atá 37 t'uairib com mór le 984?

4. 99 an t-iolpuišceoir, 20670 an t-iniolpuišce; fais na comcota agus an faparbár.

5. Tá 596 de cnóib as Seán, tugtar dó 412 eile acu agus anran comhairnean ré iad air féin agus ar mór-feiréir eile; cá méir ceann a geirdean zác duine?

5.

1. Fais fiaça 6 rlatā beilbeic ar $2\frac{9}{2}$ an t-rlat.
2. Tā 360 o'oráirtib i mborša ac tā 27 acu so n-olc ; an mó ceann fósanta i 359 de boršaid ?
3. Ráinn 68423 ar 49.
4. Bain an reáctmāo cuio de 1204 ar an tcríamāo cuio de 4002.
5. Cao i an t-róinreáil a beio as teáct cušam a' leat-robern nuaip a díolfao a' rlat ríoda ar 4.6 asur a' rlat beilbeic ar 3.9 ?

h.

1. mā tuillio 28 o'feapaid 840 de ršillingib ra t-reáctmāin, an mór a tuillio (a) don fear amāin ra t-reáctmāin, (b) 19 o'feapaid ra t-reáctmāin ?
2. Tā 344 de mārbiuib as Seán. Tā an t-octmāo cuio de'n oipeao ran as Domnall ; (a) cá méio mārbiu as Domnall, (b) cá méio as an mbeirt ?
3. $2\frac{3}{4} \times 7$.
4. An mó uair a féarfi mála, n-a rašao 17 n-oráirtí, do líonao a' 3 boršaid 'n-a bfuil 357 o'oráirtib an borša ?
5. An mór atā ar an bpúnt té nuaip a éoranaio 7 bpúint de leat-šini ?

i.

1. Do rtae šáronóip 1040 de róraid, bí 14 acu šan maic ; dein ré builecíní de'n cuio eile asur 19 inr šac builecín ; cá méio builecín ann ?
2. Do rpáráil Tomár $7\frac{1}{6}$ asur do rpáráil Liam $2\frac{8}{2}$ ra mbpeir ar an méio rin ; an mór a rpáráil Liam ?
3. Tā 240 de pinginiuib i bpúnt ; mā deinim pingini de £6 asur anran na pingini rin do cómpainnt ar 8 fear, an mó pingin a šeóbdai šac duine ?
4. Tā 67 de púntaib té i nšac borša de 38 de boršaid ; cá méio púnt té ar fao ann ?
5. Iolruis $6\frac{1}{2}$ ar 3.

l.

1. An mór é an reáctmáð cuid de 123456 ?
2. Do éorain 9 scapall agus 9 scinn de buaib £270 ; má éorain 5ac capal £18, an mór a éorain 5ac bó ?
3. 46735 an t-inriannra agus 37 an rannaire ; faig na cotha.
4. Cao í an t-róinreáil a beir agus teáct cuíam a' leat-roberu tar éir díol a' 7 bpúint rúicre ar 3½d. an púnt ?
5. Faig topað 409 faoi péin.

m.

1. Bí 977 o'uib agus feirmeoir ac do bpiread 11 díob ; má díoltar an cuid eile acu 'n-a leat-tooraonab cá méio leat-tooraon a beir ann le díol ?
2. Té ar leat-éoróinn ; rúicre ar 3½d. ; cairí ar 10d. agus im ar 1/3 ; cá méio a beir rparra a' leat-roberu tar éir díol ar na h-eappaib rin ?
3. An mór é an 57ad cuid de 46829 ?
4. Sin 14 cinn de buaib agus 1r fiú £16 5ac bó díob ; má malairtísteap 1ad ar 8 scinn de éapallib, an mór 1r fiú 5ac capall ?
5. Bí fear 72 de blianaib o'aoir ra bliain 1909 ; cao é an t-aor a bí ré ra bliain 1887 ?

n.

1. Tá ré plóiríní am' póca agus ; má éaitim an t-octmáð cuid de, an mór a beir agus ?
2. Do ruí bean léi ar an marrað 18 ríóir ub, ac do bpiread tooraon 50 leit díob ; cá méio leat-tooraon a bí rlan aici ?
3. Cuí trí náio 1rteac leo 2648, 5274 agus 1156 de ríadánaib ; má díolað 1ad 17 ar ríilling, cá méio ríilling a fuarað orra ?
4. Dubrað le buacail 598 o'iolrú ró 76, ac 1r ró 67 a o'iolruis ré é ; an mór a bí an topað ró beas aise ?
5. Faig ríaca 8 bpúint bagúin ar 11½d. an púnt.

Bilingual Arithmetic

FOR

STANDARD III.

(Revised and Enlarged)

BY

A BILINGUAL TEACHER

DUBLIN

BROWNE AND NOLAN, LIMITED

FALLON BROS., LTD.

BRANCHES - BELFAST, CORK, WATERFORD

REAM-RÁÓ.

TÁ RÚIL AG AN UGHDAR GO MBÉIR AN LEABAR RO FÓIR-
TINEAD FÁ ÉOINNE REOLTADE A BFOIL AN CLÁR DÁTEANGTAD
AR BUN IONNTA.

AN DARA CUR AMAC.

This edition has been revised, simplified, and enlarged,
to meet the requirements of all schools in which Arithmetic
is taught through the medium of Irish.

I have added a chapter on the reading of numbers with
the noun, for which experience in the schools has shown
the absolute necessity.

I have also added a chapter giving the Arithmetical
terms in general use in bilingual schools up to and
including VI. Standard.

A BILINGUAL TEACHER.

III NA NOOLAS, 1922.

Áineam óā Ţeanḡac̃.

ḡā cōinne ḡol.

I.

na n-uim̃eap̃ac̃a ó naon ḡo ḡice.

1 Aon	11 Aonṵeas
2 Dó	12 Dóṵeas
3 Trí	13 Tríṵeas
4 Ceat̃air	14 Ceat̃airṵeas
5 Cúis	15 Cúisṵeas
6 Sé	16 Séṵeas
7 Seac̃t	17 Seac̃tṵeas
8 Oc̃t	18 Oc̃tṵeas
9 Naoi	19 Naoiṵeas
10 Deic̃	20 ḡice

II.

ó ḡice ḡo céad̃.

21 ḡice asur an naon	60 Seap̃ḡa
22 ḡice „ „ dó	67 Seap̃ḡa asur an reac̃t
23 ḡice „ „ trí	70 Seac̃tṵm̃oḡa
30 Tríoc̃a	78 Seac̃tṵm̃oḡa a'ḡ an n-oc̃t
34 Tríoc̃a asur an ceat̃air	80 Oc̃tṵm̃oḡa
40 Ceat̃p̃ac̃a	89 Oc̃tṵm̃oḡa a'ḡ a naoi
45 Ceat̃p̃ac̃a asur an cúis	90 Naoc̃a
50 Caoḡa	94 Naoc̃a a'ḡ an ceat̃air
56 Caoḡa asur an ré	100 Céad̃

III.

Ó céad 50 milliún.

106	Céad ašur an ré	1,000	míle
110	Céad ašur an deic		
115	Céad a' r an cúigéas		
120	Céad ašur píe		
137	{ Céad, tríóa a' r an } { réadct }	28,701	{ píe ašur oét míle, réadct 5céad ašur an h-aon }
148	{ Céad ceathára a' r } { an h-oét }		
376	{ Trí céad réadct- } { móga a' r an ré }	1,206,509	{ Milliún, óá céad { a' r ré míle, cúig { céad a' r an naoi }
993	{ Naoi 5céad naoí } { ašur an trí }		

clár an tsuimíste.

2	and		an	ó	le
1	are	3	h-aon	an	trí
2	„	4	ó	„	ceathair
3	„	5	trí	„	cúig
4	„	6	ceathair	„	ré
5	„	7	cúig	„	réadct
6	„	8	ré	„	h-oét
7	„	9	réadct	„	naoi
8	„	10	h-oét	„	deic
9	„	11	naoi	„	h-aonóeas
10	„	12	deic	„	óóóeas

2	and		an	ó	a' r
1	are	3	h-aon	an	trí
2	„	4	ó	„	ceathair

CLĀR AN LĀŠTUIŠTE.

2	from		AN	TO	AR	
2	leaves	0	AN	TO		neimniŕ
3	„	1	„	TRI		AN HAON
4	„	2	„	CEAČAIR	„	TO
5	„	3	„	CŪIS	„	TRI
6	„	4	„	RE	„	CEAČAIR
7	„	5	„	REAČT	„	CŪIS
8	„	6	„	H-OČT	„	RE
9	„	7	„	NAOI	„	REAČT
10	„	8	„	DEIC	„	H-OČT
11	„	9	„	HAONTOÉAS	„	NAOI

116

2	from		AN	TO	O'N	
2	leaves	0	TO		neimniŕ	
3	„	1	TRI		AN HAON	
4	„	2	CEAČAIR	„	TO	

CLĀR AN IOMATUIŠTE.

2	times		AN	TO	FA	
1	are	2	H-AON	AN	TO	
2	„	4	TO	„	CEAČAIR	
3	„	6	TRI	„	RE	
4	„	8	CEAČAIR	„	H-OČT	
5	„	10	CŪIS	„	DEIC	
6	„	12	RE	„	TO TOÉAS.	
7	„	14	REAČT	„	CEAČAIR TOÉAS	
8	„	16	H-OČT	„	RE TOÉAS	
9	„	18	NAOI	„	H-OČT TOÉAS	
10	„	20	DEIC		FIČE	
8	times		AN	HOČT	FA	
1	are	8	H-AON	AN	H-OČT	
2	„	16	TO	„	RE TOÉAS	
9	„	72	NAOI	„	REAČT MOŠA ASUR AN TO	

7PL.

CLAR NA ROINNTE.

2	into		an tó 1		
2	goes	1	nó	an	haon
4	„	2	seachtair	„	tó
6	„	3	ré	„	trí
8	„	4	n-oét	„	ceachtair
3	into		an trí 1		
12	goes	4	nóóóéas	an	ceachtair
15	„	5	scúisóéas	„	cúis
18	„	6	noétóéas	„	ré
4	into		an ceachtair 1		
20	goes	5	bíce an cúis		
24	„	6	bíce asur ceachtair an ré		
28	„	7	bíce a' r an n-oét	„	reacht
32	„	8	oetóóéa a' r an tó	„	noét

7ml.

úsáid clár an tsuimigh.

(1) Add 7 and 8.

(1) Suimigh an reacht asur an n-oét.

no

Suimigh reacht le n-oét.

(2) Add 78, 36, 47

78

(2) Suimigh 78, 36, 47

36

47

161

Obair:—Seacht le ré? An tríóéas; le n-oét? bíce asur an h-aon.

Cuir ríor an h-aon, an tó ar asair (nó iomair an tó, nó an tó cum torais). An tó le ceachtair? An ré; le trí? An naoi; le reacht? An réóéas.

Δη φρεαζμα :—Cέαο ρεαρζα αζυρ αν ηαον.

(2) Όοιζ ειτε :—αν ρεαετ ; αν τριθέαζ, ρίε αζυρ αν η-αον—αν ηαον ρίορ αν τό εum τοραιζ.

Δη τό, αν ρέ, αν ηαοι, αν ρέθεαζ.

(ηότα—Cαιθέ αν τό α βι τε ηιομέαρ ? ρίε νό ύά θειό.)

ύSάιτ όLάιη αν λαζουιζτε.

(1) Take 8 from 12.

(1) ύαιν αν η-οετ ό'η όόθέαζ.

(2) From 96 take 87.

(2) Ό ηαοόα αζυρ αν ρέ ύαιν οετηιοζα αζυρ αν ρεαετ. 96

Οβαιρ—Δη ρεαετ ό'η ρέ ? ηι τιζ ιεατ, 87

αετ αν ρεαετ ό'η ρέθεαζ αζυρ αν —

ηαοι ράζεα. φρεαζμα 9

Δη η-αον τε η-οετ ? Δη ηαοι. Δη ηαοι ό'η ηαοι ? ηεινιηιό ράζεα.

(3) From 937 take 45 937

45

ύαιν 45 ό 937

892

Οβαιρ :—Δη Cύιζ ό'η ρεαετ ? Δη τό.

Δη ceαεαιρ ό'η τρι ? ηι τιζ ιεατ, αετ ceαεαιρ ό'η τριθέαζ ? Δη ηαοι. Δη ηαον τε ηεινιηιό ? Δη η-αον. Δη η-αον ό ηαοι ? Δη η-οετ.

φρεαζμα.—Οετ ζέαο, ηαοόα αζυρ αν τό.

ÚSÁID CLÁIR AN IOMADUINGTE.

(1) Multiply 7 by 6.

(1) Iomaduing reáct le ré.

(2) Multiply 678 by 9.

(2) Iomaduing 678 le 9. 678

Obair:—Naol fá oét 9

Seáctmóga ašur an dó.

Fpéašpa 6,102

Cuir ríor an dó, ašur an reáct (reáct nōeic) ar ašair.
Naol fá reáct?

Seapca ašur an trí. le reáct? Seáctmóga. Cuir
ríor neimhíó ašur an reáct (reáct scéad) ar ašair.
Naol fá ré? Caoga ašur an ceatair. ašur an
reáct? Seapca ašur an haon. Fpéašpa—6,102.

(3) Find a number 6 times as large as 73.

(3) Fáig umhí ré h-uairc com móir le reáctmóga ašur
an trí.

(4) Thol mé trí pígne ar hata, cá méad rín ar cúis
hataí?

ÚSÁID CLÁIR NA ROINNTE.

(1) Divide 6 by 2.

(1) Rann an ré leir an dó.

(2) Divide 7,324 by 3.

(2) Rann 7,324 le trí.

Obair:—Trí 1 reáct? 3)7,324

An dó, ašur an haon

2,441 ašur 1 fášca.

fásca. Trí i tríúdas? An ceatar a sur an h-aon
 fásca. Cuir ríor an ceatar, a sur iomdair an h-aon
 (nó an h-aon ar aghaid). An trí i ndóúdas? An ceatar.
 An trí i gceatar? An h-aon a sur an h-aon fásca.

Freagra.—2,441 a sur an h-aon fásca.

(3) Divide 35 buttons equally among 5 boys.

(3) Rann tríúda a sur cúis cnairí go comérom eadar
 cúigear buachaillí.

(4) Díol mé tríúda pígin ar pé bairéir, cá méad rin
 ar sac bairéir?

clār an tsumište.

2	le	2	3	4	le	5	le
0	an	3	an	0	an	0	an
1	"	4	"	1	"	1	"
2	"	5	"	2	"	2	"
3	"	6	"	3	"	3	"
4	"	7	"	4	"	4	"
5	"	8	"	5	"	5	"
6	"	9	"	6	"	6	"
7	"	10	"	7	"	7	"
8	"	11	"	8	"	8	"
9	"	12	"	9	"	9	"
6	le	6	7	8	le	9	le
0	an	7	8	9	an	0	an
1	"	8	9	10	"	1	"
2	"	9	10	11	"	2	"
3	"	10	11	12	"	3	"
4	"	11	12	13	"	4	"
5	"	12	13	14	"	5	"
6	"	13	14	15	"	6	"
7	"	14	15	16	"	7	"
8	"	15	16	17	"	8	"
9	"	16	17	18	"	9	"

CLAR AN LAĞOUNIĞTE.

2	ó	3	4	5	6
2	neimhíó	3	4	5	neimhíó
3	an	4	5	6	an
4	"	5	6	7	"
5	"	6	7	8	"
6	"	7	8	9	"
7	"	8	9	10	"
8	"	9	10	11	"
9	"	10	11	12	"
10	"	11	12	13	"
11	"	12	13	14	"

6	ó	7	8	9	9
6	neimhíó	7	8	9	neimhíó
7	an	8	9	10	an
8	"	9	10	11	"
9	"	10	11	12	"
10	"	11	12	13	"
11	"	12	13	14	"
12	"	13	14	15	"
13	"	14	15	16	"
14	"	15	16	17	"
15	"	16	17	18	"

CLEACÉTAD I.

Cuir ríor na huimheada ro :—

- (1) Céad.
- (2) Céad ašur an h-aon.
- (3) Céad ašur an deic.
- (4) Cúis céad ašur an naoi déas.
- (5) Míle, trí céad ašur an cúis déas.
- (6) Trí míle, cúis céad, reáctmóša ašur an dó.
- (7) Seáct míle, reáct šcéad, naoi ašur an cúis.
- (8) Deic míle, ašur an deic.
- (9) Trí céad ašur cúis míle, ré céad naoi ašur an cúis.
- (10) Cúis céad ašur oéctmóša míle, oéct šcéad reáca ašur an ré.
- (11) Aon míle déas, ašur aon céad déas.
- (12) Seáct šcéad píce ašur cúis míle, ré céad píce ašur an h-oéct.

CLEACÉTAD II.

Scríob na focla fá coinne na n-uimhí ro :—

- (1) 10. (2) 100. (3) 101. (4) 1,301. (5) 6,708.
- (6) 80,590. (7) 67,508. (8) 904,304. (9) 608,750.
- (10) 707,515. (11) 909,090. (12) 100,010.

uimireada leis an ainm-focal.

(Numbers with the Noun.)

1	horse (pig, lamb)	don éapall (muc, uan) amáin.
2	horses (pigs, lambs)	dá éapall (muc, uan).
3	„ „	trí capall (muc, n-uain).
4	„ „	ceithre capall (muc, n-uain).
5	„ „	cúig capall (muc, uain).
6	„ „	sé capall (muc, n-uain).
7	„ „	seacht scapall (muc, n-uain).
8	„ „	ocht scapall (muc, n-uain).
9	„ „	naoi scapall (muc, n-uain).
10	„ „	deic scapall (muc, n-uain).
11	„ „	don éapall (muc, uan) déag.
12	„ „	dá éapall (muc, uan) déag.
13	„ „	trí capall (muc, n-uain) déag.
17	„ „	seacht scapall (muc, n-uain) déag.
20	„ „	ficte capall (muc, uan).
21	„ „	ficte agus don éapall (muc, uan).
22	„ „	ficte agus dá éapall (muc uan).
23	„ „	ficte agus trí capall (muc, n-uain).
27	„ „	ficte agus seacht scapall (muc, n-uain).

103	horses (pigs, lambs)	Céad ašur trí capall (muca, n-uain).
107	„ „	Céad ašur reáct ſcapall (muca, n-uain).
110	„ „	Céad ašur deic ſcapall (muca, n-uain).
116	„ „	Céad ašur ré capall (muca, n-uain) deáſ.
120	„ „	Céad ašur fice capall (muc, uan).
121	„ „	Céad, fice ašur don éapall (muc, uan).
122	„ „	Céad, fice ašur óá éapall (muc, uan).
123	„ „	Céad, fice ašur trí capall (muca, n-uain).
127	„ „	Céad, fice ašur reáct ſcapall (muca, n-uain).
130	„ „	Céad ašur tríóca capall.
131	„ „	Céad, tríóca ašur don éapall (muc, uan).
132	„ „	Céad, tríóca ašur óá éapall (muc, uan).

133 horses (pigs, lambs) Céad, tríocha agus trí capall
(muca, n-uain).

137 „ „ Céad, tríocha agus reacht sca-
pall (muca, n-uain).

In 140, 141, 142, 143, 147 use ceathracha instead of tríocha.

In 150, 151, 152, 153, 157 use caogha „ „

and so on as already dealt with in 40, 50, 60, 70, 80.

495 horses (pigs, lambs) Ceithre céad, naocha agus
cúig capall (muca,
uain).

1,589 „ „ Míle, cúig céad, ocht-
moícha agus naoi sca-
pall (muca, n-uain).

2,701 „ „ Dá míle, reacht sca-
dus don capall (muc,
uain).

76,584 „ „ Seachtmoícha agus ré míle,
cúig céad, ochtmoícha
agus ceithre capall
(muca, n-uain).

365,478 „ „ Trí céad, fearcha agus
cúig míle, ceithre céad
reachtmoícha agus ocht
sca-pall (muca, n-uain)

1,000,000 „ „ Milliún capall (muc,
uain).

- (2) Τά λεοβαρλάνν ανηρ αν ρεοιλ αςυρ τά ceitpe ρραιτί ve
λεαβρα ανη ; ανηρ αν céατο ρραιτ τά 356, ανηρ
αν ναρα ceανν 965, ανηρ αν τριόμαθ ceανν 56,
ανηρ αν ceατμαθά ceανν 536 ; cá μέατο λεαβαρ
ανηρ αν λεαβαρλάνν ?
- (3) Éρυννις ρεαρ buioéil 35 Oia luam, 97 Oia máipε,
68 Oia céατοαοιne, 328 Oiaρτοαοιn, 69 Oia
h-Δοιne, αςυρ 527 Oia Saααipn ; cá μέατο buioéal
α éρυννις ρé ραν τ-ρεαατμάnn ?
- (4) Mápb ιαρςαipe 369 n-éipς αν céατο lá, 536 αν
ναρα lá, 3,985, αν τρεαρ lá, 689 αν ceατμαθά
lá, 9,563 αν cúιςααθ lá ; cá μέατο ιαρς α mápb
ρé uilis ?
- (5) Ρααρ mé 635 ριςne ó Séamup, 739 ó Séαςán, 9,365
ó Míceál, αςυρ ví 956 αςam ρénn ap τοúr ; cá
μέατο ριςinn αςam ανοip ?
- (6) Ap ρεοιλ αν Céitpiz τά 36 naotóeanánn, 76 páipoi,
ανηρ αν céατο ρannε, 59 ανηρ αν ναρα ρannε,
42 ανηρ αν τρεαρ ρannε, 38 ανηρ αν ceατ-
μαθά ρannε, 29 ανηρ αν cúιςααθ ρannε, 18
ανηρ αν ρεipααθ ρannε ; cá μέατο páipoe ap
αν ρεοιλ ?

cleααταθ V.

λαςουiz :—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
376	9.095	80,080	36,728	809,380	76,501
957	7,306	1,011	15,309	50,711	13,063

809,726	67,586	608,608	86,360	17,086	101,901
<u>38,502</u>	<u>19,094</u>	<u>90,090</u>	<u>60,409</u>	<u>4,073</u>	<u>2,311</u>

CLEACHTAÓ VI.

SUIMNÍ AGUS LAŚÓÚ.

Furur.

- (1) Tá cúig chnairí ag pádrúic agus naoi gcnairí ag Mícheál; cá méadó chnairí ag an bheirt?
- (2) Tá 34 peanna ag buácaill; cá méadó ceann le fágaíl aige le 40 a beirt aige?
- (3) Tá 80 cloch a ghnar amháin agus 61 a gceann eile; cá méadó i gceann amháin níos mó ná an ceann eile?
- (4) Tá agham trí málaí; ann ar an céadó ceann tá 30 uibla, 50 ann ar an dara ceann, 60 ann ar an tríomhad ceann; cá méadó níos mó atá ann ar an céadó beirt nó ann ar an trear ceann?

Níos Deacra.

- (5) Cá méadó le coir 935 a caitfead mé a fágaíl le 1,000 pişinn a beirt agham?
- (6) Tá 9,308 peanna i mboicea amháin agus 10,301 a gceann eile; cá méadó níos mó ann ar an dara ceann 'ná ann ar an céadó ceann?
- (7) Tá 3,501 cloch i ghnar amháin agus 9,309 i gceann eile; cá méadó cloch ann ar an dá cnar?
- (8) I mála amháin tá 3,508 reodaín, an dara mála 358 gcinn, agus 6,395 cinn ann ar an trear mála; cá méadó níos mó ann ar an trear mála 'ná ann ar an dá ceann eile?

CLĂR NA ROMÎNE.

2	Δ	1	3	Δ	4	Δ	5	Δ	6	Δ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Δn	1	3	Δn	4	Δn	5	Δn	6	Δn	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	"	2	6	"	8	"	10	"	12	"	2	10	"	15	20	30	42	48	54
6	"	3	9	"	12	"	15	"	16	"	3	15	"	20	25	36	48	54	
8	"	4	12	"	16	"	20	"	20	"	4	20	"	25	30	42	48	54	
10	"	5	15	"	20	"	24	"	24	"	5	25	"	30	36	48	54		
12	"	6	18	"	24	"	28	"	28	"	6	30	"	35	40	54			
14	"	7	21	"	28	"	32	"	32	"	7	35	"	40	45				
16	"	8	24	"	32	"	36	"	36	"	8	40	"	45					
18	"	9	27	"	36	"		"		"	9	45	"						

7	Δ	1	8	Δ	9	Δ	10	Δ	11	Δ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	Δn	1	8	Δn	9	Δn	10	Δn	11	Δn	1	2	3	4	5	6	7	8	9
14	"	2	16	"	18	"	20	"	22	"	2	10	"	15	20	30	42	48	54
21	"	3	24	"	27	"	30	"	33	"	3	15	"	20	25	36	48	54	
28	"	4	32	"	36	"	40	"	44	"	4	20	"	25	30	42	48	54	
35	"	5	40	"	45	"	50	"	55	"	5	25	"	30	36	48	54		
42	"	6	48	"	54	"	60	"	66	"	6	30	"	35	40	54			
49	"	7	56	"	63	"	70	"	77	"	7	35	"	40	45				
56	"	8	64	"	72	"	80	"	88	"	8	40	"	45					
63	"	9	72	"	81	"	90	"	99	"	9	45	"						

CLEAËTAD VII.

- (1) Tá 4 enaíre ag Máire agus cá a fé oiread ag Cáit ;
cá méad enaíre ag Cáit ?
- (2) Tug mé amac leat tuisín uibla 5 h-uair ar bocrá
a rab 40 ann ; cá méad ceann fásda ?
- (3) Cá méad uib níor mó i tuisí reóir 'nā i tuisí
tuisíní.
- (4) Ag tuit cum an triopa le 7 tuisíní uibeadá bair
caitín 3 ar gac tuisín, cá méad ceann plán a bí
léi cum an triopa ?
- (5) Sábail garúr 635 piúne gac bliadain ar fead naoi
mbliadain, cá méad piúinn a bí aige annsin ?
- (6) Tug mé 8 miltreán do gac buacail de 537 mbuac-
ailí, agus bí 27 fásda agam ; cá méad miltreán
a bí agam uilig ar tuisí ?
- (7) Ceannuis mé 7 gcaraig ar 35 reitlinge an ceann ;
cá méad a díol mé oppa uilig ?
- (8) Tá 82 enó ag Séamur, agus tá a fé oiread ag
Pádrui, cá méad ceann níor mó ag Pádrui nó
ag Séamur ?
- (9) Siubail buacail 29 míle gac lá ar fead ré lá 'na
reacmhaine ; cá méad míle siubail ré ?
- (10) Bí 200 piúinn ag triopaóir ar máire ; fádbail rí
naoi bpiúne déas gac reacmhain ar fead naoi
reacmhain ; cá méad le fádbail 50 fóil aici leir
na fáda a díol ?

cleactaō VIII.

lomaoú rimpriōe (Curoeozaí).

(1—5)	7,236 × 15 : 18 : 21 : 14 : 16.
(6—10)	1,854 × 22 : 24 : 28 : 30 : 32.
(11—15)	9,306 × 27 : 36 : 45 : 54 : 63.
(16—20)	6,597 × 42 : 44 : 48 : 56 : 55.
(21—25)	4,293 × 33 : 72 : 81 : 96 : 64.

cleactaō IX.

(1—5)	56,709 × 56 : 77 : 35 : 40 : 72
(6—10)	80,568 × 70 : 96 : 108 : 121 : 99.
(11—15)	86,589 × 144 : 66 : 121 : 45 : 132.
(16—20)	50,769 × 77 : 84 : 42 : 88 : 144.
(21—25)	9,855 × 63 : 99 : 90 : 100 : 132.

cleactaō X.

- (1) Τά πέντε line αἰρ λεαταναδ, τὰ εὐς ποela ἰ ηζαδ line, αζυρ cerēpe λιτρεδά ἰ ηζαδ focal, εά μέαο λιτρη αηηρ αν λεαταναδ ?
- (2) Τὰ οειδ μαννε ιηρ αν ρζοιτ, 96 πάιρτι ἰ ηζαδ μαννε αζυρ τρι λεαυαιρ αζ ζαδ πάιρτε, εά μέαο λεαυαιρ αca ζο λέηρ ?

- (3) Tá 100 pcatán ann shé bocra, tá 5 bocraí i mbáto, cá méato pcatán i pcaté mbáto de'n éineal rin?
- (4) Tá sé bocraí ann an pcoil, tá sé tuiríní pcríobós i nshé bocra, cá méato pcríobós ann an pcoil?
- (5) Tá 269 leabha ar 15 pígne an ceann, cá méato pígní fuaí sé oíra?
- (6) I bpáirce tá 95 iomaí, agus 45 plantaí i nshé iomaí; cá méato plantaí ann an páirce?
- (7) Tá 112 púnta ann an éato, cá méato púnt i mbáto a bfuil 16 málaí mine ann agus 2 éato i nshé mála?
- (8) I bpáirce bí 128 shaoirí, bí 12 uan as shé caora, agus 12 uan na h-uain ar 15 pcríngí an ceann, cá méato pcríngí ar na h-uain uile?
- (9) Tá 54 tígí i ríto, agus 8 bfuinneósáí i nshé tígí, agus 9 shaoirí shloinne ann shé fuinneósí, cá méato shaoirí shloinne ann an ríto?
- (10) Tá cúig capraí arís leir an pcoil, bí sé páirce ar shé capra, agus bí shé páirce 78 bfuinní meadacháin, cadé'n meadacháin a bí ar na cúig capraí?

cleaóτaó XI.

(1—5)	6,975 × 13 : 17 : 19 : 23 : 26.
(6—10)	9,738 × 29 : 31 : 34 : 37 : 39.
(11—15)	5,676 × 43 : 57 : 65 : 76 : 87.
(16—20)	8,064 × 85 : 97 : 68 : 47 : 79.

cleaóτaó XII.

(1—5)	18,765 × 69 : 75 : 34 : 89 : 97.
(1—10)	365,081 × 87 : 93 : 76 : 98 : 59.
(11—15)	97,506 × 65 : 48 : 75 : 83 : 69.
(16—20)	80,793 × 62 : 87 : 59 : 89 : 94.

cleaóτaó XIII.

- (1) Buó m̄aíτ liom 7 ſcnaipí a éab̄aíτe do ſaó buaóaili
 oe naoi mbuaóaili cá m̄éaó ceann le coir 60
 aτá oim le fáſail ?
- (2) Bí τrí péirí b̄rós 1 iannc ām̄ain, ceíτe péirí 1
 iannc eile, má oíolaó 5 ícillinge an péire
 oíτa, cá m̄éaó ar na b̄rós a uilſ ?
- (3) Ar mála fuair ſaó buaóaili oe íeaóτ mbuaóaili
 9 n-uólaí, aſur bí 8 ſcinn fáſτa ann̄in, cá
 m̄éaó uóail a bí 'í a mála ar oúí ?
- (4) Ceannuilſ mé luáó oóτ b̄píſne oe m̄ilíean aſur
 fuair mé 7 m̄ilíean ar ſaó píſinn, éuſ mé
 10 ſcinn do buaóaili eile, cá m̄éaó ceann
 fáſτa aſam ann̄in ?

- (5) Céannuis fear 26 ba ar 15 púntaí an ceann, aó níl faoi aise aó 300 púnta, cá méad a éirfead ré a fágáil?
- (6) Cuairt 15 cailíní arteaó i ríopa, bí 135 uibeaó le gac cailín, bíur ríad eatorra uilig 124 n-uibeaó; cá méad uib ríán a ó'fás ríad ann ar ó-ríopa?
- (7) Rug fear ar 25 céad reoán gac lá ar fearó ceirpe lá óeas, bíol ré gac céad ar órí reillingí, cá méad reilling fuaíré ré ar na reoáin.
- (8) I gcliaó bí 43 fóda móna, cuiréad 12 éiaó i ló, aóur cuiréad 25 lódaí i gcliaó, cá méad fóda ann ar órcliaó.
- (9) Bí mé as imirce enaípe, aóur bain mé 27 gcliaí ó gac buaóall óe 35 buaóalli, éinnitair mé mo éirce enaípe annáin aóur bí 900 enaípe aóam, cá méad ceann a bí aóam rulaí' óoiríó mé as imirce?
- (10) Arteaó fáó gcliaó éiaó 5 reairtí eorpaó, bí 19 gcliaíó ann gac reairte, aóur fuaíreá 18 reillingí ar gac eorpa, cá méad reilling a fuaíreá uilig?

CLÉACÓADÓ XIV.

- (1—5) $4,572 \times 735 : 680 : 496 : 870 : 904.$
 (6—10) $8,793 \times 960 : 708 : 380 : 500 : 800.$
 (11—15) $1,584 \times 609 : 728 : 680 : 926 : 594.$
 (16—20) $3,276 \times 504 : 365 : 507 : 286 : 700.$

cleacc̣taḍ XV.

- (1—5) $6,759 \times 708 : 609 : 730 : 890 : 520$.
 (6—10) $3,906 \times 500 : 350 : 680 : 608 : 890$.
 (11—15) $2,178 \times 208 : 134 : 763 : 790 : 860$.
 (16—20) $3,042 \times 300 : 700 : 900 : 597 : 789$.

cleacc̣taḍ XVI.

- (1) 1r é 7,854 an t-inmheaḍú ašur 790 an t-iomaduig-
 ceoir, faig̣ amac̣ an com-iomaḍ.
- (2) Cia h-ac̣a 1r m̄o 3,508 fá 930, nó 5,360 fá 690 ?
- (3) Faig̣ amac̣ com-iomaḍ dō f̄uim ašur dō deic̣bir
 305 ašur 507.
- (4) Faig̣ amac̣ uim̄ir 78 n-uair̄e com̄ m̄or̄ le 5,308.
- (5) Iomaduig̣ an deic̣bir ead̄ar̄ 5,006 ašur 3,011
 le 709.
- (6) B̄ain 6,395 naoc̄a ašur feac̣t n-uair̄e ó 900, 306.
- (7) C̄uad̄o 92,000 fear̄ c̄un cošad̄o, ašur mar̄b̄ad̄ 397
 b̄bir šac̄ l̄a ar̄ fead̄ 48 laete. Tā m̄eadō fear̄
 a b̄i beō ann̄ir̄in ?
- (8) Faig̣ amac̣ com-iomad̄ 7,309 ašur 907.
- (9) 1 b̄r̄ar̄r̄áir̄ce b̄i 3,508 b̄r̄áir̄c̄i, b̄i 26 r̄ar̄r̄áir̄c̄i ann̄r
 an c̄onn̄dae, c̄a m̄eadō r̄áir̄ce a b̄i ann̄r an
 c̄onn̄dae ?
- (10) 1r é 5,907 an t-inmheaḍú, ašur 790 an t-iomad̄-
 uig̣ceoir, faig̣ amac̣ an com-iomad̄.

CÁRTAÍ PROMTA.

A.

- (1) 9 | 376 | 4385 | 508 | 86.
- (2) Mā fáḡaim 5 cnairí ar píḡinn, cá méad cnairí ir ceapc tām a fáḡáil ar 356 píḡneada?
- (3) Cía h-aca ir mó 7 nḡuiríní nó reáct reóir? Cairé'n veitḡir atá eatorra?
- (4) Lón mé 35 cipeáin reatán ar báḡ, bí 297 reatán ann ḡac cipeán, aḡur bí 367 reatán ann ar báḡ ḡo fóil, cá méad reatán a bí ann ar báḡ ar tḡúr?

B.

- (1) 12,306—3,908.
- (2) Cúairt mé arteaḡ i riopa le 32 píḡinn aḡur ceannuis mé 39 milrean ar ḡac píḡinn, cá méad milrean a fuair mé?
- (3) Ann ar párráirte tḡ 356 tḡḡte aḡur 5 tḡoime ann ḡac teaḡ, cá méad tḡime ann ar párráirte?
- (4) 786×970 .

C.

- (1) O'ic mo māḡaḡ 35 préataí 'ran t-reáctmáin, cá méad préata a o'ic ré 'ran bliatáin?
- (2) Ruḡaḡ fear ann ar bliatáin 1856, cairé'n bliatáin ir ceapc tó an bun-éior (pension) a fáḡáil.

- (3) Bí 700 peann ašam, tús mé 5 cinn do šac buacail
 ve 87 buacailí; cá méad ceann a bí fásda?
- (4) $82 + 306 + 9,387 + 7,580 + 69$.

D.

- (1) Cá méad a éairfeair tú a cúir le veic míle ašur cúis
 pišne véas, le píce míle pišinn a veic ašac?
- (2) Tá 365 laete annr an bliadain, cá méad lá a táinig
 ó rušad fear atá 48 mbliadna ve doir?
- (3) Cá méad cor ar 75 fear, 97 šcapail, 35 maodai,
 357 šceapca?
- (4) Céannuiš mé ublaí do péir 58 šcinn ar rcilling,
 cá méad ceann ir ceapc tam a fásáil ar 37
 rcillingí?

E.

- (1) Bí 956 n-ublaí i šcipeán ašam, víol mé luac cúis
 rcilling víol do péir 39 ar šac rcilling, cá
 méad ceann ašam šo fóil?
- (2) Bí 35 cnairí aš Séamur, 9 šcinn níor mó ná rin aš
 Míceál, 13 cinn níor mó ná rin aš Seašán;
 cá méad cnairpe aš an trípí?
- (3) Bí borca móir lapán ašam, ašur lap mé 26 lapáin
 šac lá ar fearò fearctmaine, ašur bí 365 lapáin
 fásda; cá méad lapán a bí ann ar otúr?
- (4) $89,006 - 70,307$.

F.

- (1) Bí 957 bpunnanna coirce i gcruaie amháin, agus 75 punnanna níos luatha ná rin i gcruaie eile, cá méad punnann ann ar an dá gcruaie?
- (2) $890 + 365 + 7,386 + 97 + 908$.
- (3) Tá 7 leabair ag Séamus agus 79 n'uilleogaí ann sa leabair, agus tá 9 leabair ag Máire agus 56 uilleogaí ann sa leabair, cá méad uilleos ionnta uile?
- (4) Ag Doimín Dá Domhnaigh tós fear trí punta i bpríneada, tá 240 príinn sa punta, cá méad uine a b'íol príinn?

G.

- (1) Céannuigh mé 968 bplantaí cáil, cuir mé 9 praié agus 97 bplantaí ann sa leabair, cá méad ceann le cur go fóill agam?
- (2) $9 + 98 + 999 + 9,999 + 700$.
- (3) Siublaím 3,605 plata 'na rcoile sa lé, cá méad plat a siublaím sa bliadain?
- (4) Léigeanann cailín 5 leabair ann ar an t-reachtáin, cá méad rin ann ar an bliadain?

H.

- (1) $7,306 - 86 \times 9$.
- (2) Bí mé 37 gciréan rcaodán do réir 308 bpríne an cireán, cá méad príinn a fuair mé oirra?

- (3) Tá 908 leabhair aḡam, ba mairt liom 9,086 a veit aḡam, cá méad ceann le faḡáil aḡam ?
- (4) Bain 6,908 ar 15,306.

ROINNTE.

Ar do tseanḡairt.

- (1) Tá mbéad 8 ḡcnaipí aḡat, cá méad ceann an buaḡáil a tíoḡarḡ leat a tábairt do veirt ?
- (2) Cá méad uair a tíoḡarḡ leat trí h-uibeaḡa a tábairt ar duirín ?
- (3) Cuip mé 40 planta i ḡcúis líní, cá méad planta ann ḡad líne ?
- (4) Cá méad leat-duirín a 42 uib ?
- (5) Ar éraun ví 63 h-uiblaí, cá méad buaḡáil a tíoḡarḡ 7 ḡcinn an duine a tábairt leir ó'n éraun ?
- (6) Cá méad leat punta tae a tíoḡarḡ a díol ar borca 72 punta ?
- (7) Díol mé 5 reillinge ar éireán reatán, cá méad éireán do réir rin ar 35 reillingí ?
- (8) Cá méad uan a tíoḡarḡ liom a ceannaḡ ar 84 reillingí do réir 12 reilling an ceann ?

CLEAḢTADÓ I.

ROINNTE-ḡAIRT.

(1).	(2).	(3).	(4).
2)2,468	2)2,468	2)6,842	2)8,624
(5).	(6).	(7).	(8).
2)3,452	2)6,346	2)7,896	2)3,984

(9). 2) <u>7,895</u>	(10). 2) <u>8,569</u>	(11). 2) <u>7,085</u>	(12). 2) <u>1,306</u>
(13). 3) <u>693</u>	(14). 3) <u>3,961</u>	(15). 3) <u>6,759</u>	(16). 3) <u>8,258</u>
(17). 3) <u>7,985</u>	(18). 3) <u>5,486</u>	(19). 3) <u>8,638</u>	(20). 3) <u>5,986</u>

cleachtadh 2.

(1). 4) <u>4,808</u>	(2). 4) <u>8,040</u>	(3). 4) <u>1,386</u>	(4). 4) <u>9,386</u>
(5). 4) <u>8,609</u>	(6). 4) <u>9,367</u>	(7). 4) <u>8,756</u>	(8). 4) <u>6,987</u>
(9). 4) <u>6,597</u>	(10). 4) <u>8,759</u>	(11). 4) <u>9,608</u>	(12). 4) <u>7,598</u>
(13). 5) <u>8,756</u>	(14). 5) <u>1,045</u>	(15). 5) <u>6,794</u>	(16). 5) <u>7,369</u>
(17). 5) <u>5,879</u>	(18). 5) <u>1,609</u>	(19). 5) <u>3,867</u>	(20). 5) <u>9,864</u>

cleachtadh 3.

Ar do theangaidh.

- (1) Rann 24 milreadh eadar 4 buaiceallí.
- (2) Tá fiche cnaipe i bpóca amháin agus 15 cnaipe i bpóca eile agus, cá méadó buaiceall a dtíog 'liom cúis cinn a tabairt dóib'?

- (3) Rann 20 cipeán rcaothán go coméiríom eadap 5 buacáilli ?
- (4) O'fás fear 400 púnta airtíro na óisíro as fásáil báir tó, bí ceatírap mac aise, cá méaro a buó ceapíro to fás mac a fásáil..

Ar leabap.

- (5) Bí 4,505 reillingí asam, cá méaro uan ar 8 reillingí an ceann a buó ceapíro tam a fásáil ar rin ?
- (6) Ní rab as ceannuiróe aót 125 céaro suail nuair a bí an suail sann, táinig cúigeap fear airtéac asur rann ré go coméiríom eadapra é, cá méaro céaro a fuair fás tuine ?
- (7) Tis liom trí troigíte a tabairt ann fás coircéim ; cá méaro coircéim a ceitírap mé a tabairt as riubal 4,356 troigíte ?
- (8) Cá méaro leabap ar cúis pişne an ceann a tis liom a ceannac ar 3,505 pişne ?
- (9) Rann 2,172 púnta riúcpa go coméiríom eadap triúr fear asur beipíro buacáilli.
- (10) Rann 536 cipeán rcaothán go coméiríom eadap ceatírap buacáilli ?

cleactao 4,

(1).	(2).	(3).	(4).
<u>6)6,306</u>	<u>6)7,386</u>	<u>6)7,595</u>	<u>6)8,297</u>
(5).	(6).	(7).	(8).
<u>9,065</u>	<u>6)10,780</u>	<u>6)15,509</u>	<u>6)19,728</u>

(9). 7)7,147	(10). 7)14,763	(11). 7)16,598	(12). 7)13,926
(13). 7)45,369	(14). 7)63,208	(15). 7)36,289	(16). 7)97,269
(17). 8)56,872	(18). 8)64,369	(19). 8)72,326	(20). 8)60,728
(21). 8)49,287	(22). 8)34,786	(23). 8)65,726	(24). 8)13,791
(25). 9)67,490	(26). 9)63,786	(27). 9)47,283	(28). 9)60,750
(29). 9)40,286	(30). 9)80,365	(31). 9)27,263	(32). 9)78,594
(33). 6)67,060	(34). 7)48,305	(35). 8)69,782	(36). 9)38,597

CLCΔCTΔΤ 5.

Αρ Το Τεανγατο.

- (1) Όι 60 υβαλλ αγαμ, κονγβατο μέ 4 cinn αγυρ όιοι μέ an curo eite το περί 7 γcinn αρ πίζιnn, cá μέατο πίζιnn πυαιρ μέ?
- (2) Τεαννuiγ μέ céατο (120) pcaoán, κονγβατο μέ α τεατ αγυρ όιοι μέ an curo eite το περί 6 cinn αρ πίζιnn, cá μέατο πίζιnn πυαιρ μέ opna?
- (3) Όι cipeán uiβeača αγαμ α παυ 30 uiβ ann, όιοι μέ ιατο uiuiz το περί 5d. an τεατ τυipin, cá μέατο πυαιρ μέ opna?

- (4) Céannuis mé 27 míltean do péir 9 gcinn ar pígin, cá méad pígin a dóil mé oirra?

Ar leabhar.

- (5) Tá 8 n-oirlead míltean ag Máire agus atá ag Nóra, tá 656 ag Máire; cá méad ceann ag Nóra?
- (6) Céannuis fear 100 uib, agus annsin céannuis ré 68 n-uibeadá, dóil ré 7ac 6 cinn ar reilling; cá méad reilling a fuair ré?
- (7) Bí 300 planta i n-iomaire, tugadh ar riuibál 138 agus rinneadh 9 rraiteanna de'n cúro eile; cá méad planta ann 7ac rrait?
- (8) Bí rópa 358 oirioishte ag Máire, agus rópa 573 oirioishte ag Nóra, cuir ríad le éile iad agus rinne ríad gíotaidé 7 oirioishte de na rópaí; cá méad gíota a bí ada?
- (9) Fuair fear 423 reillingí ar an méad ríadán a fuair ré, dóil ré na ríadán do péir 9 reillingí an cireán; cá méad cireán a fuair ré?
- (10) Bí 326 duiríní uibeadá agam, rann mé eadar oécar cailíní iad; cá méad ceann a fuair 7ac cailín?

(1)
10) 2,360

(2)
10) 8,765

(3)
10) 3,069

(4)
10) 9,871

(5)
10) 6,597

(6)
10) 8,927

(7)
10) 7,395

(8)
10) 8,267

(9) 11) <u>33,275</u>	(10) 11) <u>9,728</u>	(11) 11) <u>3,594</u>	(12) 11) <u>5,859</u>
(13) 11) <u>67,296</u>	(14) 11) <u>45,386</u>	(15) 11) <u>64,375</u>	(16) 11) <u>69,408</u>
(17) 12) <u>62,369</u>	(18) 12) <u>46,377</u>	(19) 12) <u>94,365</u>	(20) 12) <u>67,283</u>
(21) 12) <u>68,726</u>	(22) 12) <u>19,385</u>	(23) 12) <u>17,356</u>	(24) 12) <u>62,876</u>
(25) 6) <u>60,387</u>	(26) 7) <u>90,287</u>	(27) 8) <u>30,209</u>	(28) 9) <u>56,304</u>
(29) 10) <u>40,826</u>	(30) 11) <u>38,763</u>	(31) 12) <u>79,208</u>	(32) 9) <u>80,509</u>
(33) 11) <u>67,047</u>	(34) 11) <u>45,396</u>	(35) 12) <u>52,376</u>	(36) 8) <u>40,309</u>

cleaótaó 6.

Ar Do tseangaró.

- (1) Rann 40 ríalling go comérom eadar cúigear fear.
- (2) Tá ceithre cipeán uibeaó, agus 15 uibeaó an gac cipeán; cá méad buirín ionnta?
- (3) Bí 120 píginn agus, éail mé a leat; cá méad ríalling fásta agus?

- (4) Tá trí pócaí aḡ Séamur aḡur ceitḡe pócaí aḡ
páirḡaic, tá 63 cnaipí aca, cá méad cnaipe a
tḡ leó a cúir ann ḡac póca?

Ar leabhar.

- (5) Óiol fear capall ar 48 bpuntaí, aḡur ceannuiḡ
ré ba leir an aḡḡeato do réir 6 puntaí an ceann,
cá méad bó fuair ré ar an aḡḡeato?
- (6) Cuirteó míle rcaóán a 8 mbocraí, bí ré cinn olca
ann ḡac bocra, cá méad ceann maic a bí ann
uiliḡ?
- (7) Óiol mé téac ar 2,468 bpuntaí, le 281 punta
ceannuiḡ mé capall, aḡur ceannuiḡ mé 9 mba
leir an cúir eile de'n aḡḡeato, cá méad rin ar
ḡac bó (buin)?
- (8) Cuir ceannuiḡe ar fíubal 9 mbocraí uibeaá, bí
8 nduiríní ann ḡac bocra, óiol ré na huibeaá
do réir rciiling ar 9 ḡcinn, cá méad rciiling
a fuair ré?
- (9) Bí 680 conna ḡuail aḡ fear, óiol ré an cúḡeato
cúir, cá méad tonna le óiol aḡe rór?
- (10) Óiol fear 935 uibeaá do réir rciiling ar don
ceann téaḡ, cá méad rciiling a fuair ré?

CΛΕΔΩΤΑΥ 7.

Cυρρεος, a factor. Cυρρεοςαί, factors.

Γαιρέ na cυρρεοςαί de—14, 16, 18, 15, 20, 22, 24, 25, 27, 28, 30, 32, 33, 35, 36, 40, 42, 44, 45, 7c.

{1—5} 42,678 ÷ 16 · 15 · 18 : 14 : 20.

{6—10} 89,506 ÷ 21 : 24 · 27 : 25 : 32.

{10—15} 39,870 ÷ 35 : 36 : 42 : 45 : 48.

{16—21} 50,769 ÷ 54 : 63 : 72 : 56 : 64.

CΛΕΔΩΤΑΥ 8.

{ 1— 5} 460,287 ÷ 30 : 50 : 63 : 72 : 81.

{ 6—10} 736,892 ÷ 70 : 44 · 64 : 56 : 84.

{11—15} 956,207 — 108 : 121 : 120 : 144 : 132.

{16—21} 865,382 ÷ 80 : 36 : 45 : 30 : 48.

CΛΕΔΩΤΑΥ 9.

Απ το τεανγαυό.

- (1) Βί 40 ceape ας bean, υίολ ρί an ceatpamao curo τοόυ, αςυρ pann ρί an μέαο α βί pάστα ap tpuup cailíní, cá μέαο α pυαp γαé cailín?
- (2) Βί ceitpe ouipíní de uibeáda ας bean, υίολ ρί an peipeao curo, cá μέαο pάστα?
- (3) Βί 100 pápτε α pcoil, βί α teat 'na γcailíní, αςυρ o'metis an eúgeao curo de na cailíní, cá μέαο cailín α o'metis?
- (4) Βί 40 enaipe ας buacaili, cáilí pé α teat, αςυρ annpín pann pé an curo eile ap ceitpe buacailí, cá μέαο α pυαp γαé buacailí?

Δρ. Λεαδάρι.

- (5) Βί 960 punta 'pa éirte aḡam, tuz mé amac a cúigeaḡ curu, aḡur tuz mé an t-oéctmāḡ curu de rin do fear ar iaracḡ, cá méaḡ a tuz mé úó?
- (6) Siubail fear 675 míle a 45 laeḡe, cá méaḡ míle a siubail ré ḡac lá?
- (7) Cá méaḡ uair a tiorfaḡ leat 15 plata a ḡearraḡ ó rópa 4,530 plat ar a fáḡ?
- (8) Céannuis fear 960 planta cáil, bí an tríomāḡ curu maiḡ, cuir ré iad ro a n-oéḡ rraiḡe, cá méaḡ planta ann ḡac rraiḡ?
- (9) Βί 2,286 rcaḡáin ar 15 báir, cá méaḡ rcaḡáin ann ḡac báir? (Βί an uimhir céaḡna a nḡac báir.)
- (10) Dólaḡ 396 ticéaḡaí pá éoinne daíra, u'éiuḡ 96 de na daoine tinn, aḡur u'fan an tríomāḡ curu de'n miumntir plān 'pa baile, cá méaḡ uime a bí aḡ an daíra?

CÁRTAÍ FROMḡA.

A.

- (1) Cuir fear 426 rcaḡáin ann ḡac boera de 47 mbocraí, aḡur bí 108 fáḡḡa aḡe, cá méaḡ rcaḡáin a bí aḡe ar ucúr?
- (2) Cá méaḡ a caitefear tú a cuir le 355 puntaí 6 n-uair le 3,000 punta a tḡanaḡ?

- (3) Rann 3,048 mbriogcaí go coméiríom eadair 8 buaéailí.
- (4) Sábal Seagan 29 bpišne šac peaéémain ar peaó 45 peaéémain, ašur řábal šigle 23 pišne ar peaó 55 peaéémain, cá méao a řábal tuine aca níor mó ná an tuine eile ?

B.

- (1) Bí 480 caora ar aonaé, óiolatú 216 aca, cuireatú an cúro ▲ bí řáštá irteaé ann 11 páipe, cá méao caoraé an šac páipe ?
- (2) Céannušt mé bó ar 16 puntaí, cá méao a buó éaric tam a óiol ar 27 mba ?
- (3) Éornušt capall 18 bpuntaí ašur éornušt bó 10 bpuntaí, cá méao do řéir řin a buó éaric a óiol ar 24 capall ašur 27 mba ?
- (4) Óiol peař 27,585 ublaí do řéir řeilling ar 15, cá méao řeilling orpa uilš ?

C.

- (1) Tá řice řeilling annř an punta, cá méao řeilling a 379 bpuntaí ?
- (2) Ar aonaé bí 2029 naimnióče, má bí 276 capall, 358 mba, 179 nšaðna, ašur caoirušt a bí řan cúro eile, cá méao caoraé a bí ar an aonaé ?
- (3) Bí 40 tuirín uibeac' aš bean óiol ři an řeireatú cúro aca, cá méao a óiol ři ?
- (4) Tá 240 pišinn řa punta, cá méao pišinn a 579 bpuntaí ?

D.

- (1) Bain leat 3,914 pceilingí ar an tpiomadó cuir de 9,813 pceilingí.
- (2) Bí 35 leabair agham agus ceannuis mé 15 ó gac fear de triúr fear, agus annsin díol mé 12 le gac fear de 5 fear, cá méad ceann fágta?
- (3) A mbairt mór tá 11,563 tóime, tá 5,375 ban ann, agus 976 páirte ann, cá méad fear ann?
- (4) Fais amac uimhir 79 n-uairt comh mór le 3,987.

E.

- (1) Bí 1,000 planta ag fear, congbair ré 184 tó féin agus díol ré an cuir eile le 16 fear, cá méad planta a díol ré le gac fear?
- (2) Cairé'n uimhir a cairtfear a fuimíú le 2,308 le 5,900 a tóadad?
- (3) Cá méad fearán a 397 mbocraí, má tá 97 fearán an gac bocra?
- (4) Rann 39,508 gcraipí go comérom eadar naonbair buacailí?

F.

- (1) Bí 57 fear ag obair ag feirmeoir, díol ré 14 pceilinge le gac fear aca, cá méad a bí fágta aige ar 1200 pceiling?
- (2) Tá 365 laete 'ra bliadain, cá méad lá a bí fear beo nuair a bí ré 78 mbliadna beo?

- (3) Nuair a bí buaéaili ag teasc 'una roite, tug ré 127 scoirceimeada, agus an méid céanna nuair a bí ré ag dul arair, cá méid coirceim tugta aise nuair atá ré ar an roit 196 laete?
- (4) Táinig fear ar teasc 'una roite lá amháin agus rann ré 2,898 mílte ar 63 roilairí, o'ir duine de na roilairí 8 gcinn de n-a cúro mílteán féin, cá méid ceann fágta aise?

CLEACHTAÓ 10.

ROINNTE-ÉADÁ.

$$(1-5) \quad 78 \div 71 : 73 : 76 : 75 : 69.$$

$$(6-10) \quad 489 \div 41 : 43 : 46 : 42 : 37.$$

$$(11-15) \quad 9,876 \div 91 : 93 : 82 : 83 : 76.$$

$$(16-20) \quad 54,015 \div 43 : 51 : 49 : 64 : 52.$$

$$(1-5) \quad 128,769 \div 73 : 68 : 49 : 87 : 96.$$

$$(6-10) \quad 360,890 \div 59 : 76 : 37 : 98 : 69.$$

$$(11-16) \quad 169,782 \div 37 : 98 : 65 : 57 : 83.$$

$$(17-20) \quad 192,367 \div 48 : 96 : 83 : 75 : 53.$$

CLEACHTAÓ 11.

Ar do téangaid.

- (1) Do h-iomadú dá uimhir ar a céile agus ré an fheadhna a fuair ear 369, ceann de na h-uimheada a 9, fairs amad an ceann eile.
- (2) Cairde'n uimhir a cairdear a iomadú ar 200 le 2,400 'a fágáil?

- (3) Rann 108 mbairéad ar 12 gearrúir.
 (4) Dá mbéad 75 ublaí ašam, cá méad ceann a tiocfaid
 liom a tabairt de şac buadail de 73 buadaili?

Ar leabair.

- (5) B'i 3,709 şenairí i ríopa, díolaó iad le 31 fear,
 cá méad cnairpe fuair şac fear?
 (6) B'i 15 duiríní uball a mála amáin ašur 1,900
 uball a mála eile, cá méad uball a tís le şac
 cailín de 23 cailíní a faşáil arca?
 (7) Ceannuig fear 2,400 rcaóán, b'i 300 aca oic, cuir
 ré an cúro eile a 30 bocra, cá méad ceann
 ann şac bocra?
 (8) Sumig le céile 3,986 ašur 839 ašur rann an
 t-rum le 47.
 (9) Fáig amac an t-octmáó cúro d'éas de 558.
 (10) Dain 6,327 ar 50,305 ašur rann an méio atá fáşta
 le 37.

cleadctad 12.

- (1— 5). 408,367 ÷ 72 : 37 : 67 : 46 : 17.
 (6—10). 502,308 ÷ 17 : 19 : 13 : 18 : 23.
 (11—15). 908,326 ÷ 29 : 26 : 49 : 68 : 75.
 (16—20). 308,729 ÷ 83 : 56 : 97 : 82 : 99.

cleadctad 13.

Ar do ceangair.

- (1) O'fás fear 40 punta le rann ar a ceatruir mac,
 cá méad níor luşa nó 18 bpuntaí fuair şac
 uime aca?

- (2) Cá méadó leabhar ar 4 piŋne an ceann buíó éarpt
táim a éannadé ar 5 corónada.
- (3) Rann leat 100 pcatán ar cúigear buadaili.
- (4) Cá méadó boice a tís a líonad ar 6 pcoir uibeda
má éurtear tuirín uibeda ann ŋac boice?

Ar leabhar.

- (5) Tá 3,656 piŋne i mbocra amáin aŋur 5,632 piŋinn
i mbocra eile, cá méadó buadaili a ttiocfaó
leat 36 piŋne a éadairt tóib ar an tóá boice?
- (6) Tá tóá pcatmáin tóas aŋur tóadó annr an
bliadain má tá buadaili beo 780 pcatmáiní,
cá méadó bliadan atá ré beo?
- (7) Bí 1,480 plantái i nŋarparóe, bupradó 150 aca,
aŋur tóiolad an éuró eile ŋo comérom le 55
buadaili, cá méadó planta as ŋac buadaili?
- (8) Tá 20 tuirín uball a mála amáin aŋur 15 pcoir
a mála eile, cá méadó buadaili a ttiocfaó
leat 27 ŋcinn a éadairt tóib?
- (9) Cá méadó cataoir ar 13 pcellingí, an ceann a tís
leat a éannadé ar 39 bupntái?
- (10) Bí 1,563 leabhair i leabharlainn, éannuig an fear
ar leir iad 270 leabhar eile, annrín éur ré ar
39 ŋcláradá iad, cá méadó leabhar ar ŋac clár?

CIEAĆTATŌ 14.

A1RŖEATŌ.

TA 20 PCILLING ANNY AN PUNTA.

TA 12 PIGINN ANNY AN PCILLING.

TA ŌĀ LEIĆPIGINN ANNY AN PIGINN.

TA ŌĀ FEOPILING ANNY AN LEIĆPIGINN.

TA CŪIS PCILLINGE ANNY AN ĆOPŌIN.

TA ŌĀ PCILLING AŖUR PĒ PIGNE ANNY AN LEAĆ-ĆOPŌIN.

AR TO ĆEANGATŌ.

- (1). CĀ MĒATŌ PIGINN A 5 : 6 : 3 : 7 : 9 PCILLINGĪ ?
- (2). CĀ MĒATŌ LEIĆPIGINN A 3 : 9 : 8 : 6 : 7 PIGNEAĆĀ ?
- (3). CĀ MĒATŌ FEOPILING A 5 : 2 : 6 : 3 : 9 PIGNEAĆĀ ?
- (4). CĀ MĒATŌ PIGINN A 6 : 8 : 12 : 9 : 7 LEIĆPIGINĪ ?
- (5). CĀ MĒATŌ PIGINN A 8 : 4 : 12 : 16 : 9 FEOPILINGĪ ?
- (6). CĀ MĒATŌ PCILLING A 12 : 18 : 24 : 30 : 36 PIGNEAĆĀ ?
- (7). CĀ MĒATŌ ĆOPŌIN A 5 : 10 : 15 : 20 : 25 PCILLINGĪ ?
- (8). CĀ MĒATŌ LEAĆ-ĆOPŌIN A 5 : 10 : 15 : 20 : 25 PCILLINGĪ ?

CIEAĆTATŌ 15.

AR LEABAR.

- (1) CĀ MĒATŌ PIGINN A 72 PCILLING ?
- (2). CĀ MĒATŌ LEIĆPIGINN A 375 PIGNEAĆĀ ?
- (3) CĀ MĒATŌ PCILLING A 9 BPUNTAĪ ?
- (4) AIRĆPIŖŖ 732 PIGINN SO FEOPILINGĪ.
- (5) CĀ MĒATŌ AN BPUREATŌ BURŌ ĆEARTŌ DATŌ A PĀŖĖĀIL AR
5 PUNTAĪ NUARI A ŌĪOL MĒ 60 PCILLING AR 3 ĆAOPPIŖŖ ?

- (6) A 396 piſneada cá méad reilung?
- (7) Cá méad piſinn ip ceapc uam a fágail ar 956 leirpiſni?
- (8) Cá méad punta a 140 reilung?
- (9) Aircuis 3,596 reoilungí go piſneada?
- (10) Fais amac, cá méad reilung atá a 905 piſneada.

CLEACTAÓ 16.

SUMMUSAÓ AIRGÍO.

Ar ro Teangair.

- (1) Summús le céile $3\frac{1}{2}$ d. agus 7d.
- (2) Summús le céile $9\frac{1}{2}$ d. agus 8d.
- (3) Tug mé ar fíubal coróin agus leat-coróin agus atá a oipead aſam agus tug mé ar fíubal, cá méad a bí aſam an céad uair?
- (4) Ceannuſ bean ceapc ar 1s. 2d., cornuſ a cuir bít 1s. 3d., cá méad ip ceapc oi a fágail ar an éirc ſan tairbe nó bpir a tóanad?

Ar leabair nó Teangair.

- (5) Summús $7\frac{1}{2}$ d., $9\frac{1}{2}$ d., $5\frac{1}{2}$ d., agus 7d.
- (6) „ $10\frac{1}{2}$ d., $5\frac{1}{2}$ d., $3\frac{3}{4}$ d., agus $3\frac{1}{2}$ d.
- (7) $3\frac{1}{4}$ d. + $4\frac{1}{4}$ d. + $9\frac{3}{4}$ d. + $6\frac{1}{2}$ d.
- (8) 1s. 2d. + 3s. 4d. + 5s. 7d.
- (9) 1s. 7d. + 4s. 5d. + 3s. 6d. + 5s. 9d.
- (10) 2s. $6\frac{1}{2}$ d. + 3s. $6\frac{1}{2}$ d. + 5s. $9\frac{1}{2}$ d. + 3s. $4\frac{1}{2}$ d.
- (11) 6s. $2\frac{1}{4}$ d. + 2s. $3\frac{3}{4}$ d. + 7s. $5\frac{3}{4}$ d. + 1s. $5\frac{3}{4}$ d.
- (12) $11\frac{1}{2}$ d. + 1s. $9\frac{1}{4}$ d. + 3s. $8\frac{1}{4}$ d. + 2s. $6\frac{3}{4}$ d.

- (13) Ćorņuiš ēadac fā cōinne cōta Šēamui, 5s. $7\frac{1}{2}$ d.,
na enapi 11 $\frac{1}{2}$ d., ašur an taitliūipeacēt 2s. $3\frac{1}{2}$ d.,
cā mēad a Ćorņuiš an cōta?
- (14) Ćeannuiš fear muc ar 7s. $3\frac{1}{2}$ d., uan ar 8s. $5\frac{1}{2}$ d.,
ašur bi 3s. $8\frac{1}{2}$ d. fāšta aiše, cā mēad airšio a
bi aiše ar ōtūr?

CLEACĀD 17.

LAŠTOŪ AIRŠIO.

Ar to Ćeangaiō.

- (1) Bain 2s. 6d. ar 5s.
- (2) Ćeannuiš fear pēipe brōš ar 7s. 6d., cā mēad
fāšta ar 10s.?
- (3) Ōiol mē $7\frac{1}{2}$ d. ar peann, cā mēad fāšta ašam ar
rcilling?
- (4) Bain feorling ar rcilling.
- (5) Bain $6\frac{1}{2}$ d. ar $10\frac{3}{4}$ d. (6) Bain $5\frac{3}{4}$ d. ar 9d.
- (7) Bain $9\frac{1}{2}$ d. ar 11d. (8) Ar 1s. 7d. bain 1s. 3d.
- (9) Ar 3s. $9\frac{1}{2}$ d. bain 2s. $7\frac{3}{4}$ d. (10) Laštouiš 9s. $5\frac{1}{2}$ d.
1e 3s. $9\frac{1}{4}$ d. (11) 7s. $4\frac{1}{2}$ d. — 3s. 6d.
- (12) 17s. $3\frac{1}{4}$ d. — 12s. $6\frac{1}{4}$ d. (13) 15s. $6\frac{3}{4}$ d. —
11s. $4\frac{1}{2}$ d. (14) 16s. $0\frac{1}{4}$ d. — 10s. $8\frac{3}{4}$ d.
- (15) 19s. $3\frac{1}{2}$ d. — 14s. $7\frac{1}{4}$ d. (16) 18s. 0d. — 13s. $6\frac{3}{4}$ d.
- (17) Ćorņuiš tābla ašur cačaoir 15s., Ćorņuiš an tābla
9s. 6d., cā mēad a Ćorņuiš an cačaoir?
- (18) Tā 15s. 6d. aš Šēamui ašur 13s. 9d. aš pāoruiē,
mā tūganu Šēamui 3s. 9d. to pāoruiē, cā
mēad aš šac don tuine acā annrin?

cleac̃taõ 18.

iomad̃ũ air̃sio.

Ar do t̃eang̃aiõ.

- (1) Ceannuis̃ mé 4 bliuipíní aráin ar $3\frac{1}{2}$ d. an ceann, cá méad̃ oir̃ta uilis̃?
- (2) Ceannuis̃ mé 8 mbair̃éio ar 7d. an ceann, cá méad̃ fásta aḡam ar cúis̃ reillins̃í?
- (3) Ceannuis̃ mé reian ar 5d. aḡur uíol mé í ar 8d., do réir̃ riñ cair̃é mó t̃air̃be ar 9 reiana?
- (4) Fáis̃ amãc̃ luac̃ 9 plata de rubín, do réir̃ $3\frac{1}{2}$ d., ar an t-r̃laic̃?

Ar leab̃ar

- (1—5) $3\frac{1}{2}$ d. \times 2 : 3 : 4 : 5. (6—10). $7\frac{1}{2}$ d. \times 4 : 5 : 6 : 7. (11—15) $8\frac{1}{4}$ d. \times 6 : 7 : 8 : 9.
- (16—20) 1s. $5\frac{1}{4}$ d. \times 8 : 9 : 11 : 7 : 12.
- (21). Fáis̃ amãc̃ luac̃ 9 mbair̃éio do réir̃ 1s. $9\frac{3}{4}$ d. an ceann.
- (22) Šeib̃ buac̃ail̃ 1s. 6d. annr̃ an l̃á aḡur šeib̃ a ũeip̃b̃-riur̃ 1s. 4d. annr̃ an l̃á, cá méad̃ a bũõ c̃ear̃c̃ ũoib̃ a mbeip̃c̃ a fášáil̃ i ḡcúis̃ laeite?
- (23) Šaõt̃ruis̃ bean 3s. 4d. annr̃ an l̃á, aḡur řaõt̃ruis̃ a řear̃ 3s. 9d., cá méad̃ níor̃ mó řaõt̃ruis̃ḡte aḡ an řear̃ i ñũeip̃eaõ řé l̃á?
- (24) Uíol mé 3s. 4d. ar ḡac̃ hata de cúis̃ hataí aḡur bí 2s. 10d. fásta aḡam annr̃in, cá méad̃ a bí aḡam ar ũtúr?

CLEACHTAÚ 19.

ROINNTE AIRGID.

Ar do Ëeangaid.

- (1) Rann 11d. eadair beirt buacaili.
- (2) Rann coróin ašur leat-éoróin go comérom eadair 6 buacaili.
- (3) Éus mé 6 piana ar 8d. an ceann mar málairt ar ouirín peann, cá méad ar šac peann?
- (4) Bí 12s. ann mo pparán, éait mé an tríoimad cuio de, cá méad fášca?

Ar leabair.

- (1) 9d. ÷ 2. (2) $10\frac{1}{2}$ d. ÷ 2. (3) $10\frac{1}{2}$ d. ÷ 3.
- (4) 10d. ÷ 4. (5) 10d. ÷ 8. (6) 7d. ÷ 4.
- (7) $10\frac{1}{2}$ d. ÷ 6. (8) $11\frac{1}{4}$ d. ÷ 3. (9) 1s. 10d. ÷ 4.
- (10) 18s. 9d. ÷ 6. (11) 19s. 2d. ÷ 5. (12) 5s. 8d. ÷ 8.
- (13) Bí 15s. aš málairt, éus rí 2s. do éait ašur rann rí an cuio eile eadair 6 cailíní cá méad a fuair šac cailín?
- (14) Éeannuiš bean óá rlaic deaš báimín ar 13s. 6d., cá méad rin ar an t-rlait?
- (15) Bí 17s. ašam an mo pparán ašur éus mé 2s. 9d. ar punta tae ašur éeannuiš mé 6 bairéio ar an cuio eile, cá méad rin ar šac bairéio?
- (16) Má fášam 3 puntaí tae a éoruiš 2s. 8d. an punta, ar 6 puntaí riucra, cá méad rin an punta ar an t-riucra?
- (17) Tá cúigeair ban aš fášail 2s. 6d. an ouine šac lá, má fášam ceatpar fear an oipead leir an cúigeair ban, cá méad rin do šac fear pan lá?

MIOSÚR SLAITE.

- (1) Tá uá orólaí uéas ann ar triois, cá méas orólaí ann ar t-rlait?
- (2) Tá céas 24 orólaí ar a fáil, cá méas triois ann?
- (3) Cá méas orólaí a $2\frac{1}{2}$ triois?
- (4) Cá méas atá le cur le $1\frac{1}{4}$ triois le rlat a uéanaí?
- (5) Rann rlat rúin eadar 9 cailíní.
- (6) Tá leabair 10 n-orólaí ar a fáil agus 8 n-orólaí ar leiceas, cá méas triois tair ar?

CÁRDÁÍ SCRÚDUIGTE.

A.

- (1) Sumuis le céile $3,907 \times 9$ agus 956×12 .
- (2) Fáis amac cairé'n veicéir atá eadar 9,308 agus 5,709.
- (3) Rann 36,756 pígne eadar 35 buachaillí.
- (4) Bain $9\frac{1}{2}$ d. oíct n-uair ar 10s.

B.

- (1) Léig cailín 39 leabair agus bí 295 leathanais ann saé leabair, cá méas leathanas a léig sí?
- (2) Laistuis 396d. ar 3,906d., agus rann an méis atá fásca eadar 10 buachaillí.
- (3) Má cuirtear 39,063 leabair a 43 bocraí cá méas leabair an saé bocraí?
- (4) Rann an méis atá fásca ar 10s., eadar 5 buachaillí i n-oidiú $11\frac{1}{4}$ d. a tair ar do saé buachaill de ceathrar buachaillí.

C.

- (1) Bain an reáctmað cuir de 357 ar an naomhað cuir de 3,762.
- (2) Fuar gac buacail de 19 buacailli 19 n-ublaí ar boera, agus bí 39 fásca, cá méad uball a bí ann ar an boera ar tóir?
- (3) Bí 397 n-ublaí ag buacail amáin agus 609 n-ublaí ag buacail eile, cá méad uball a caitear gac buacail a fásail le míle an tóine a beir aca?
- (4) Suimis le céile 2s. 7½d. × 4, agus 2s. 11½d. × 3.

D.

- (1) Fuar fear iaraict 10,000 punta, agus díol ré arair 735 puntaí, 597 bpuntaí, 378 bpuntaí, cá méad atá le díol go fóill aise?
- (2) Siubail fear ar rothar 345 míle ó'n 9 a élos ar maidin go dtí an tó óéas a élos 'ran oirde, cá méad míle a siubail ré gac uair?
- (3) Díol buacail 356 páiréir gac lá amac ó'n Domhna ar fead ré reáctmain, cá méad páiréar díolta aise annsin?
- (4) Laguis 3s. 9½d. ar 19s., agus rann an méid atá fásca ar cúisear buacailli.

E.

- (1) Bí 500 enó ag buacail, díol ré 77 aca agus rann ré an cuir eile eadar 9 buacailli, cá méad enó fá éinne gac buacalla?

- (2) Úiol feirmeoir 28 mba ar 9 bpuntaí an ceann, agus ceannuig ré 24 capaill leir an airtsead, cá méad ar gac capaill?
- (3) Úiol bean 396 n-ublaí Dia Luain, agus 967 n-ublaí Dia Máirt, bí a oirlead fásca aici annsin agus úiol rí an tÁ lá, cá méad uball a bí aici ar tóir?
- (4) Cá méad pioginn ann oét reillins tóas agus cúis piogne?

F.

- (1) Ceannuig fear 6 caoiris agus 6 n-uain ar 300s., má úiol ré 15s. an ceann ar na h-uain, cá méad a úiol ré ar gac caora?
- (2) Fuair ródor buacail agus tuirín cailín an méad céadna airtse an tuine ar 7,168 bpiogeadá, cá méad a fuair gac tuine?
- (3) Caité'n uimhir a caitfead a iomaougaó ar 52 le 37,024 a tóanad?
- (4) Uain 3s. 9½d. × 5 ar 19s. 6d.

G.

- (1) Iomaouig 5,498 le 607.
- (2) Rannad 365 piogne eadar tríur buacailí, fuair an céad buacail 96 piogne, agus fuair an dara buacail a tó oirlead de piogeadá, cá méad a fuair an trear buacail?
- (3) Déan fuad an bille beas ro:—Péine briós 6s. 7d., naca 3s. 9½d., tó leabair ar 2s. 7½d. an ceann.

H.

- (1) Bí 707 gcnaipí a5 buacáill, cailt ré 59, a5ur rann ré an cúro eile eadap 8 buacáilli, cá méao ceann fuaip 5ac buacáill?
- (2) 984 \times 37.
- (3) Bí 596 rcaodáin a5 fear, annrín ru5 ré ar 412 rcaodáin eile, rann ré an t-iomlán eadap é féin a5ur reáctar fear eile, cá méao a fuaip 5ac fear?
- (4) Córnuis haca 7s. 9d., a5ur córnui5 péipe brós 10s. 3d., cá méao níor mó ar ré péirí brós nó ar ré hacaí?

I.

- (1) Bí 977 n-uibeaá a5 bean, úpír rí 17, cá méao tuirín a bí aici annrín?
- (2) Rann 46,829 bpi5ne eadap 57 cailíní.
- (3) Iomaduig 409 leir féin.
- (4) Fais amac cá méao aá fá5ta ar óá rcillins óeas i noiaib óiol ar ion 8 bpuintaí ba5úin óa péir 11 $\frac{3}{4}$ d. an punta?

J.

- (1) Fais amac an deitúir eadap 15 tuiríní a5ur 15 rcóir?
- (2) Má cúirtear 8 n-ublaí an 5ac mála, cá méao mála a tís a lionaó ar ré bapailí ann a úpuil 424 n-ublaí an ceann?
- (3) Óiol triúr fear 10,000 punta ar long, óiol an óeao fear 365 puntaí, an óapa fear 5,306 puntaí, cá méao a bí le óiol a5 an triear fear?

- (4) Ceannuis bean riat ríoda ar 4s. 6d., agus riat ríóil ar 3s. 9d., cá méad an bpríeasó a bí aici le fásáil ar 10s.

K.

- (1) Sábhail fear 7s. 5d. reáctmáin ar fear 19 reáctmáin, cá méad atá ré goirio ó 200s.?
- (2) Rann 68,423 le 49.
- (3) Tá 69 rraiteanna cáil a bpríe, má tá 247 bplantaí ann 5d. rraíe, cá méad planta 'ran príe?
- (4) Bí 19s. 6d. ag buacáil, ceannuis ré 9 nacaí ar 1s. 9½d. an naca, cá méad fásca aige?

L

- (1) Tomáuis 3,906 le 409.
- (2) Rann 96,305 le 97.
- (3) Cá méad le coir 76 × 9 a deapfar 3,095.
- (4) Bí an 17s. 6d. ag príe, agus tug ré an t-octmáó cuio de ro do Tomár, cá méad a fuair Tomár, agus cá méad a bí ag príe é féin annsin?

ARITHMETICAL TERMS.

Arithmetic ..	..	Άριθμη.
Number ..	..	Αριθμ.
Prime number ..	..	Ἰσχυρὸν Αριθμὸν (Αριθμὸν Ὀόκτα).
Composite Number ..	..	Αριθμὸν Συμθετός.
Concrete Number ..	..	Αριθμὸν Ἐκταυταυτε.
Count ..	..	Κυνηταυρ.
Addition ..	..	Συμμιύ.
Subtraction ..	..	Ἰαζού (Ὀεαλύ).
Multiplication ..	..	Ἰοματου (Μέαου).
Division ..	..	Κοινητ.
Simple rules ..	..	Κιαζλαα Ἰμπτιθε.
Compound rules ..	..	Κιαζλαα Ἰόμα.
Division, short ..	..	Κοινητ ζαυρ.
Division, long ..	..	Κοινητ φαα.
Reduction ..	..	Κομ-ατρύ.
Reduction, money ..	..	Κομ-ατρύ αυρζυ.
Reduce ..	..	Ατρυιζ.
Avoir. Weight ..	..	Μεαυόαυν Εαυρμυθε.
Troy Weight ..	..	Σεόυ-μεαυόαυν
Time ..	..	Αμ.
Liquid Measure ..	..	Μυορύρ Σιυτεα.
Dry ..	..	Μυορύρ Τιυμ.
Long ..	..	Μυορύρ φαα.
Square ..	..	Μυορύρ Εαυρνοζα.
Cubic ..	..	Μυορύρ Κυυα.
Unitary Method ..	..	Μόυ αν Αομ.
Proportion ..	..	Κομόρταυ.
Ratio ..	..	Ζαο.

Antecedent ..	..	Roimtéarma.
Consequent ..	..	Leantóir.
Decimals ..	..	Na Deicmeacha.
Tenth ..	..	Deicead.
Hundredth ..	..	Céadad.
Thousandth ..	..	Milead.
Fractions ..	..	Na cota.
Numerator ..	..	Áiríteoir.
Denominator ..	..	Ainmníteoir.
Common Denominator		Ainmníteoir Coitcéionn.
L.C.M. ..	..	An lion coitcéionn ir luza.
G.C.M. ..	..	An cúiteoḡ coitcéionn ir mó.
Mixed Number	..	Uimhir Meargta.
Proper Fractions	..	Fíor-cota.
Improper Fractions	..	Cota neam-fíora.
Interest ..	..	Uiread (ḡoimbin).
Principal ..	..	Bun-airgead.
Amount ..	..	Méad.
Time ..	..	Am.
Rate ..	..	Ráta.
Rate per cent.	..	Ráta ar céad.
Rate per cent. per Annum		Ráta ar céad ra bliathain.
Discount ..	..	Laḡtáirge (pron. luḡre).
True Discount	..	Fíor-laḡtáirge.
False Discount	..	Laḡtáirge coitcéionn.
Present Worth	..	Tairbe látairiac.
Profit ..	..	Tairbe (ḡrabac).
Loss ..	..	ḡuir.
Profit and Loss	..	Tairbe agus ḡuir.
Exchange ..	..	Matairic.
Progressions..	..	na Céimeanna.
Square ..	..	Cearnóg.
Rectangle ..	..	ḡronuilleóg.
Triangle ..	..	ḡriantán.

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

